1

S I B I U

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
SIBIU

AGENDA LOCALĂ 21 –
PLANUL LOCAL DE DEZVOLTARE DURABILĂ A MUNICIPIULUI SIBIU

Tradiție şi dezvoltare

SIBIU
2004

Proiect PNUD ROM 98/012

Coryright© 2004 Primăria Sibiu, România

Str. Bdul Victoriei, nr. 1-3, 550024 , Jud. Sibiu
Tel: 0269/208 800
Fax: 0269/ 208 811
E-Mail: press@sibiu.ro
Pagina web: www.sibiu.ro

© 2004 Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă

Str. Alexandru Philippide, nr. 15, Sector 2, Bucureşti
Tel: +4021 201 14 02
Fax: +4021 201 14 02
E-Mail: office@sdnp.ro

Opiniile exprimate aparțin autorilor şi nu reprezintă în mod necesar punctul de vedere al PNUD

Document apărut cu sprijunul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare şi al Programului Matra KAP.
Expertiză tehnică acordată de Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă

Comitetul Local de Coordonare

Klaus Johannis, primarul Municipiului Sibiu,
Eugen Iordănescu, director general al Camerei de Comerț, Industrie şi Agricultură Sibiu,
Liviu Cristea, şef departament la Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Sibiu,
Dumitru Ungureanu, inspector şef al Inspectoratului de Protecție a Mediului Sibiu,
Gheorghe Minune, director al Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu,
Constantin Oprean, rectorul Universității “Lucian Blaga” Sibiu,
Marina Bogdan, preşedintă a Fundației Comunității - reprezentant ales al ONG-urilor sibiene,
Mihai Baltador, directorul Centrului Regional de Formare Continuă pentru Administrația Publică Locală Sibiu,
Iordan Nicola, secretarul Primăriei Municipiului Sibiu.

Biroul Agenda Locală 21

Marius Constantin
Veronica Niculescu

Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă:

Călin Georgescu, Director de proiect
George Romanca, Coordonator pentru oraşele Arad, Bolintin Vale, Mediaş, Sibiu, Sighişoara, Târgoviste
Radu Vadineanu, Coordonator pentru oraşele Câmpina, Falticeni, Pitesti, Târgu Jiu şi Vatra Dornei
Tania Mihu, Consultant SDNP, Coordonator Programe – Proiecte
Dan Apostol, Consultant editorial, publicistic şi enciclopedic
Carmen Năstase, Coordonator financiar
Bianca Bacinschi, comunicare
Adrian Voinea, Specialist IT

Grupul de lucru în domeniul Social

Adina Cruciatu - Direcția Generală de Muncă şi Solidaritate Socială Sibiu,
Vasile Baca - Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu,
Carmen Budac - Protecția Drepturilor Copilului Sibiu,
Dorel Băilă - Inspectoratul Şcolar al Județului Sibiu.

Grupul de lucru în domeniul Economic

Nicolae Antonescu - Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Sibiu,
Vasile Lomnăşan - Direcția pentru Statistică a Județului Sibiu,
Ofelia Murg - Primăria Municipului Sibiu.

Grupul de lucru în domeniul Protecția Mediului

Codruța Dumitriu - Inspectoratul de Protecție a Mediului Sibiu,
Maxim Petru - Apele Române,
Marius Dănețiu - SC Apă Canal SA,
Rareş Macrea - Primăria Municipiului Sibiu.

Biroul Agenda Locală 21 Sibiu:

Bd-ul Victoriei nr. 1-3, Primăria Municipiului Sibiu.
press@primsb.ro

CUPRINS

Cuvânt înainte adresat de Reprezentantul Rezident al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în România 7

Cuvânt înainte al primarului Municipiului Sibiu 9

I. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ 11

I.1. EVALUAREA RESURSELOR NATURALE.....11

I.1.1. Cadrul natural 11

I.1.2. Biodiversitate – spații verzi 11

I.1.3. CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU.....13

I.2. MEDIUL CONSTRUIT 16

I.2.1. Infrastructura.....16

I.2.2. Construcții, terenuri.....17

I.2.3. Alimentarea cu apă, canalizarea menajeră și pluvială 18

I.2.4. Gestiunea deșeurilor.....20

I.3. EVALUAREA RESURSELOR ECONOMICE 21

I.3.1. Mediul de afaceri - evoluția sectorului privat.....21

I.3.2. Dinamica I.M.M.-urilor.....22

I.3.3. Distribuția pe ramuri economice, cifre de afaceri.....22

I.4. EVALUAREA RESURSELOR SOCIO-UMANE 29

I.4.1. Demografie și sănătate publică.....29

I.4.2. FORȚA DE MUNCĂ ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ 30

I.4.3. PROTECȚIA COPILULUI 33

I.4.4. CULTELE RELIGIOASE.....35

I.4.5. MINORITĂȚI.....35

I.4.6. ORDINE PUBLICĂ 36

I.5. EVALUAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ 37

I.5.1. Educație și învățămînt 37

I.5.2. Învățământul superior 40

I.5.3. Cultură și artă 40

II. OBIECTIVE 43

II.1. MUNICIPIUL SIBIU - ANALIZA TIP SWOT 43

II.2. MEDIUL CONSTRUIT 45

II.2.1. Infrastructura 45

II.2.2. Construcții, terenuri 45

II.2.3. Alimentarea cu apă, canalizarea menajeră și pluvială 45

II.2.4. Biodiversitate – spații verzi.....46

II.2.5. Gestiunea deșeurilor 46

II.2.6. Calitatea factorilor de mediu.....46

II.3. RESURSE ECONOMICE.....47

II.4. RESURSE SOCIO-UMANE.....48

II.4.1. Demografie și sănătate publică 48

II.4.2. Forța de muncă și protecție socială.....48

II.4.3. Protecția copilului 49

II.5. ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ 49

II.5.1. Educație și învățământ 49

II.5.2. Cultură 50

III. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE.....51

III.1. MĂSURI DE ÎNTĂRIRE A CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE 51

III.2. PROIECȚIA FINANCIARĂ 52

III.2.1. Bugetul local al municipiului Sibiu pentru anul 2002 52

III.2.2. Bugetul local al municipiului Sibiu pentru anul 2003 53

III.2.3. Bugetul local al municipiului Sibiu pentru anul 2004 55

III.2.4. Proiecția financiară pentru anii 2004-2007.....55

III.3. OBIECTIVE / MĂSURI SPECIFICE ȘI PROIECTELE IDENTIFICATE 63

III.3.1. Resurse economice 63

III.3.2. Resurse socio-umane *(Inclusiv proiecte în derulare)*.....63

III.3.3. Mediul natural și construit.....66

III.3.4. Învățământ, cultură.....69

III.4. STRUCTURILE INSTITUȚIONALE DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE 70

III.5. ANEXE.....70

IV. PROIECTELE PRIORITARE (PP) DIN CADRUL AL21 PENTRU PERIOADA 2004-2014.....71

Cuvânt înainte

adresat de Reprezentantul Rezident al Programului Națiunilor Unite
pentru Dezvoltare în România

Agenda Locală 21 (AL21) a fost elaborată şi adoptată la Summitul Mondial de la Rio de Janeiro în 1992, ca instrument de promovare a conceptului dezvoltării durabile. După zece ani, la Johannesburg în 2002, al II lea Summit promovează AL21 ca principalul instrument în realizarea bunăstării populației lumii. Dedicată administrației locale, AL21 stabileşte prin participare publică un echilibru între dezvoltarea economică, echitatea socială şi protecția mediului.

Conceptul dezvoltării durabile determină o reevaluare permanentă a legăturilor dintre om şi natură şi pledează pentru solidaritatea între generații ca singura opțiune viabilă pentru dezvoltarea pe termen lung.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din România sprijină activ dezvoltarea durabilă prin asistența acordată în cadrul proiectului său de "Construire a capacităților locale de implementare a Agendei Locale 21 în România". Proiectul a fost implementat în 9 oraşe-pilot, în perioada 2000-2002, iar ulterior intre 2003-2004, finalizându-se încă 13 oraşe. Proiectul acoperă în fiecare an un set de oraşe şi se află sub coordonarea Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă, agenția de implementare a PNUD pentru AL21.

Procesul participativ de elaborare a fost unic, stimulând energia cetățenilor, a sectorului privat, a mediului academic, a ONG-urilor şi a autorităților locale. Toți aceştia s-au ridicat la înălțimea aşteptărilor, iar eforturile lor colective au dat naştere prezentului document. Acest raport îşi are rădăcinile în necesitățile şi ideile locale, devenind o mărturie a eforturilor, energiei şi entuziasmului lor. Fie prin furnizarea de informații, fie prin acordarea de asistență tehnică, fie prin participarea directă, întreaga comunitate a avut o contribuție enormă la succesul acestuia.

Rezultatul este o strategie coerentă, cu un plan concret de acțiune şi de implementare. Ambele oferă o garanție practică a faptului că proiectul poate răspunde necesităților comunității şi că reprezintă o contribuție importantă la dezvoltarea durabilă în România. Felicit şi mulțumesc tuturor celor care au contribuit la succesul său.

Soknan Han Jung

Reprezentant Rezident:
Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

Cuvânt înainte

al primarului Municipiului Sibiu

Faptul că municipiul Sibiu a fost ales printre cele treisprezece oraşe în care se derulează programul Agenda Locală 21 ne bucură şi ne onorează. Este clar că evoluția comunităților umane este cel mai bine servită de modelul dezvoltării durabile, conform căruia o societate se poate dezvolta pe termen lung numai în condițiile în care atât sistemul natural, cât şi cel uman sunt într-o armonie perfectă.

De aceea, este absolut necesară realizarea unei strategii care să integreze toate evoluțiile şi inițiativele apărute în ultimii ani în Sibiu. Faptul că reprezentanții în România ai Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare sprijină crearea capacităților locale pentru aplicarea Agendei Locale 21 în oraşul nostru este un lucru de apreciat, iar municipalitatea este, la rândul său, alături de experții care participă la derularea programului. Este un început foarte bun în direcția realizării unei strategii de dezvoltare durabilă pentru comunitatea sibiană, urmând ca strategia să fie reactualizată în funcție de evoluția oraşului nostru.

Klaus Johannis

primarul Municipiului Sibiu

I. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

I.1. EVALUAREA RESURSELOR NATURALE

I.1.1. Cadrul natural

Aşezat în centrul țării, acolo unde se întâlnesc drumurile ce au legat teritoriile istorice româneşti, Sibiul este o punte de legătură şi de circulație a valorilor materiale şi spirituale, care a produs o cultură şi civilizație înfloritoare. Cetate a Transilvaniei, reşedința Mitropoliei Ardealului şi a episcopului evanghelic, Sibiul s-a dezvoltat ca aşezare pe ruinele anticei Cedonia. Primii colonişti germanofoni, flamanzi şi mozelani au întemeiat pe malurile Cibinului o nouă aşezare, Villa Hermanni, la jumătatea veacului al XII-lea. Ulterior, aşezarea s-a numit Hermannsdorf, apoi Hermannstadt, iar populația românească l-a denumit Sibiu.

Produs al convieţuirii de veacuri a românilor cu saşii şi ungurii stabiliți în zonă, civilizația creată aici, în sudul Transilvaniei, a fost întotdeauna în pas cu mersul civilizației europene.

Geografic, oraşul este situat la intersecția paralelei de 45°48' latitudine nordică cu meridianul de 24°29' longitudine estică. Este aşezat în depresiunea Cibinului, în apropierea munților Făgăraşului (circa 20 km), Cibinului (12 km) şi Lotrului (circa 15 km), care mărginesc depresiunea în partea de sud-vest. În nord şi est, teritoriul municipiului Sibiu este delimitat de podişul Târnavelor, care coboară până deasupra Văii Cibinului, prin Dealul Guşteriței.

Municipiul se află în depresiunea Cibinului, într-o zonă de câmpie piemontană colinară cu terase ale râului Cibin, care o drenează.

Oraşul nu este delimitat de forme de relief strict conturate, ci le îmbracă şi le domină aproape uniformizându-le, prin extinderea zonei construite. Municipiul nu are în perimetrul său accidente geomorfologice care să provoace elemente de pantă.

Sibiul este amplasat într-o zonă cu climat continental moderat, cu efecte microclimatice secundare date de direcția vântului la sol, influențată atât de factorii de relief, cât şi de zona construită. Elementele principale ce caracterizează din punct de vedere climatic zona municipiului sunt următoarele:

- Temperatura medie multianuală: 8,8 º C
- Temperatura maximă absolută: 37,4 º C
- Temperatura minimă absolută: -31º C
- Nebulozitatea – media anuală: 6,2
- Cantitatea medie anuală a precipitațiilor: 662 mm
- Umiditatea relativă a aerului atmosferic – valoarea medie multianuală este de 75%.

Media multianuală a precipitațiilor este de 662 l/mp, iar numărul zilelor de îngheț de circa 120 pe an.

I.1.2. Biodiversitate – spații verzi

Cadrul biogeografic al județului Sibiu este deosebit de complex, din punct de vedere al biodiversității, deoarece dispune de o mare varietate de ecosisteme, habitate şi specii sălbatice, inestimabile prin unicitatea lor.

Acestea contribuie în mod activ la definirea potențialului atractiv al teritoriului, astfel: vegetația constituie un component de bază al mediului ambiant, cu rol de fundal al desfăşurării diverselor activități turistice, îndeplinind o funcție estetică şi peisagistică, de recreere şi reconfortare, în timp ce fauna determină, prin resursele sale cinegetice şi piscicole, turismul de agrement prin vânătoare şi, respectiv, pescuit

Spații verzi

La nivelul municipiului Sibiu, situația spațiilor verzi şi a zonelor de agrement este următoarea:

Oraş	Suprafaţa (ha)			Populaţie	Zona verde/cap de locuitor (mp)
	Zone de agrement şi parcuri	Spaţii verzi	Total		
Sibiu	73,24	152,00	225,24	155 045	14,5

În calculul zonei verzi/cap locuitor s-a inclus şi Pădurea Dumbrava.

Printre cele mai importante parcuri şi zone de agrement se numără: Parcul Sub Arini, Grădina Zoologică, Parcul Natural Dumbrava Sibiului şi zona de agrement Păltiniş.

Localitatea fiind situată în Depresiunea Cibinului, s-a extins în parte pe terasa interioară - pe partea dreaptă a Râului Cibin, cunoscută sub numele de Terasa Sibiului - constituind Oraşul de Sus şi în parte pe Lunca Sibiului, ce constituie Oraşul de Jos. Sibiul beneficiază de un cadru natural deosebit, cu o serie de zone verzi în suprafaţă totală de 225,24 ha, după cum urmează:

parcuri mai mari de 5 ha:

- Parc Sub Arini -19,58 ha
- Pădurea Dumbrava - 41,15 ha
- Pădurea Han Dumbrava - 12,51 ha

zone verzi mai mici de 5 ha:

- zone verzi stradale - 9 ha
- zone verzi dintre blocuri - 108 ha
- alte zone - 35 ha

Parcul Sub Arini este cel mai mare parc din Sibiu, având o suprafaţă de 21,65 ha şi fiind unul dintre cele mai vechi. Cei mai bătrâni arbori (exemplare de arini, plop negru, tei, stejari) au peste 150 de ani. În momentul de faţă, există în parc 68 specii lemnoase, dintre care 30 exotice şi 38 autohtone. De o deosebită valoare ştiinţifică şi decorativă sunt speciile exotice, atât cele din Extremul Orient (ginkgo, arborele vieţii, magnolia), cât şi cele din America de Nord (molid înţepător, pin strob, tuie, chiparos de California, stejar roşu şi stejar de baltă, nuc negru, arbore de lalea, roşcov de Canada, arţar american şi arţar de zahăr, glădice, catalpa).

În general, ponderea ocupată de scuaruri din totalitatea spaţiilor verzi existente în interiorul oraşului este foarte redusă, neexistând artere de circulaţie destul de late, care să permită despărţirea sensurilor de mers prin scuaruri.

În zona periferică a Municipiului Sibiu, în spaţiul amenajat al **Grădinii Zoologice** se află o impresionantă colecţie de animale, cuprinzînd atât exemplare exotice (primate, feline, copitate, reptile, păsări etc), cât şi indigene. Grădina Zoologică adăposteşte în incinta sa un stejar secular şi un pâlc de 9 chiparoşi de baltă. Din păcate, starea de întreţinere a Grădinii Zoologice este nesatisfăcătoare.

Parcul Natural Dumbrava Sibiului, situat la iesirea din Sibiu spre Răşinari, este traversat de pârâul Trinkbach, care formează pe cursul său trei lacuri de origine antropică: unul la Muzeul Tehnicii Populare şi două în Grădina Zoologică.

Pădurea Dumbrava este un stejăret de terasă, în care, pe lângă stejar, vegetează foarte bine carpenul, cireşul pădureţ, ulmul, jugastrul şi teiul. Sporadic apar şi gorunul, frasinul, arţarul şi scoruşul.

Dintre arbuşti cresc aici lemnul câinelui, păducelul, porumbarul, sângerul, măceşul, salba moale, cruşinul, călinul, verigariul. La lacul cu bărci există un stejar vechi de peste 400 de ani. În stratul ierbos al pădurii cresc peste 100 de specii de plante cu flori, dintre care mai rare sunt: opaiţa, brânduşa, lăcrămiţa, iarba albastră, salata iepurelui.

În Pădurea Dumbrava trăiesc mamiferele: căpriori, veverite, arici, mistreţi, şoareci, pârşi, vulpi şi următoarele păsări: piţigoiul mare, mierla, presura, ciocănitoarea mare, gaiţa, turtureaua, bufniţa, pupăza, cucul, cinteza, sticletele, vrabia, corbul şi un număr foarte mare de specii de insecte şi alte nevertebrate terestre.

Zona de agrement Păltiniş, având o suprafaţă de 1.011,5 ha, situată la 32 km de municipiul Sibiu şi la o altitudine de 1.450 m în Munţii Cindrel, beneficiază de o poziţie geografică favorabilă dezvoltării unei circulaţii turistice interne, mai ales datorită vecinătăţii cu satele din Mărginimea Sibiului şi localităţile Sibiu, Tălmaciu, Sebeş şi Cisnădie. Staţiunea este recunoscută pentru calităţile terapeutice ale aerului curat bogat ozonat şi atmosfera puternic ionizată, oferind o bază de cazare alcătuită din 15 unităţi, din care patru sunt declarate monumente istorice.

Presiunea exercitată asupra peisajului de activităţile recreative determină o suprasolicitare a structurii acestuia, care însă poate fi înlăturată prin practicarea

unui turism ecologic, raţional, care să permită păstrarea identităţii mediului natural.

Puncte tari	Puncte slabe
Existenţa parcurilor în zona centrală a municipiului.	Fragmentarea suprafeţei spaţiilor verzi şi a parcurilor, care se află sub necesarul corespunzător populaţiei oraşului.
Existenţa luciurilor de apă în zona intravilană.	Valoarea estetică necorespunzătoare a unor zone verzi din zonele cu locuinţe în comun.
Zona de agrement Dumbrava Sibiului, situată în grupa I funcţională – Pădure cu funcţii speciale de protecţie, subgrupa şi categoria funcţională: 4a - funcţie de recreere, 4i – funcţie de protecţie a drumurilor judeţene, şi 4e – funcţie de protecţie cu caracter social.	Slaba amenajare a unor luciuri de apă.
Existenţa proiectelor de transformare a Parcului Sub – Arini, înfiinţat în anul 1850, din parc natural în parc dendrologic.	Calitatea vegetaţiei este afectată atât de poluare, cât şi de dezinteresul şi atitudinea unor membri ai comunităţii.
Înfiinţarea unui Serviciu Public de administrare a parcurilor şi zonelor verzi care are în obiectiv permanenta extindere a spaţiilor verzi, beneficiind de un buget anual de peste 14 miliarde lei.	
Existenţa unui pachet de Hotărâri ale Consiliului Local care au ca obiectiv protejarea şi mai buna gestionare a zonelor verzi.	
Restricţii la extinderea construcţiilor şi a activităţilor economice pe spaţiile verzi şi în parcuri.	

Animalele domestice în oraş

La nivelul municipiului Sibiu, se constată că efectivul de animale, bovine, ovine, porcine, păsări şi animale cu blană, este mai ridicat decât în celelalte oraşe din judeţ şi reprezintă aproximativ 2% din efectivul total de animale al judeţului.

Oraş: Animale:	Sibiu
Bovine	1.164
Vaci lapte	980
Ovine	6.800
Caprine	80
Porcine	3.600
Păsări	26.200
Cabaline	193
Animale cu blană	230

Conform HCL 210/2002, suprafaţa municipiului se împarte în trei categorii de zone care reglementează creşterea animalelor, şi anume:

- zona de restricţie totală pentru creşterea animalelor şi păsărilor (zona centrală);
- zona de restricţie totală pentru creşterea animalelor mari, dar în care este permisă creşterea animalelor mici şi a păsărilor de curte;
- zona care permite creşterea animalelor de orice fel şi a păsărilor (cartierele periferice ale oraşului).

I.1.3. CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU

Din evaluarea statistică a stării de calitate a factorilor de mediu în municipiul Sibiu, au fost identificate câteva aspecte specifice.

Calitatea aerului

Supravegherea calităţii aerului ambiental, prin măsurători medii zilnice în cele trei puncte fixe în care au fost amplasate aparatele de prelevare, încadrează municipiul între zonele urbane cu poluare redusă.

Valorile medii lunare şi anuale la poluanții monitorizați (SO_2, No_x, pulberi) se situează sub valoarea normei sanitare. În municipiul Sibiu nu există agenți economici potențial poluatori ai aerului.

Prin monitorizarea emisiei în zonele de trafic intens de către R.A.R. Bucureşti, în perioada 2000-2002, s-a evidențiat impactul traficului rutier asupra mediului. Concentrația atmosferică de monoxid de carbon, poluantul cu cea mai largă reprezentare în gama numeroşilor poluanți gazoşi produşi de autovehicole, a atins valori care depăşesc limita admisă.

Calitatea apei

Municipiul Sibiu este străbătut de o rețea hidrografică cu debit permanent chiar în perioadele secetoase. Principalul râu este Cibinul, care în intravilan primeşte doi afluenți de dreapta, pârâul Trinkbach şi Valea Săpunului, şi doi afluenți de stânga, pârâul Fărmândoala şi pârâul Rusciorului.

Pe râul Cibin, în amonte de localitatea Gura Râului, în perioada 1973-1980 s-a construit barajul de retenție din beton de tip contraforți ciupercă, cu rol în alimentarea cu apă a municipiului Sibiu şi a localităților limitrofe, precum şi cu rol energetic şi de atenuare a undei de viitură în perioada apelor mari.

Pe pârâul Trinkbach sunt amplasate patru baraje, care au rol de agrement şi de regularizare a debitelor.

Spre est, intravilanul este delimitat de Valea Săpunului, un canal ce pleacă din pârâul Şteaza (zona Răşinari), care transportă un debit de apă controlat şi poate fi folosit în diverse scopuri.

Un rol important pentru flora Parcului Sub Arini îl are un canal controlat care pleacă din Muzeul Satului şi are ca scop alimentarea pânzei freatice – rezervorul arborilor de pe versantul stâng din zona parcului.

Calitatea pânzei freatice este monitorizată prin două foraje, pentru care se fac analize semestrial. Deoarece în ultimii ani nu s-au efectuat pompări periodice ale apei din foraje, rezultatele analizelor nu sunt concludente pentru stabilirea gradului de poluare a freaticului. Actualmente, apa din pânza freatică din straturile de mare adâncime este folosită în mică măsură în industrie, sau ca apă potabilă.

Râul Cibin tranzitează un debit mediu multianual de 2,8 metri cubi pe secundă în regim amenajat. Din punct de vedere al calității apei, râul Cibin este de categoria II de calitate la intrarea în Sibiu, până în aval de localitate trecând în categoria III de calitate, ca urmare a colectării efluenților parțial epurați, proveniți din activitățile industriale ale municipiului. Cursul devine degradat după stația de epurare Mohu, care este în aval de Sibiu, la 10 km.

Apa – surse de alimentare

Alimentarea cu apă a Municipiului Sibiu s-a făcut din surse care au depins ca mărime de dezvoltarea social-economică a Sibiului. Prima sursă de apă în alimentare a fost amplasată în aval de localitatea Răşinari, din lunca Ştezii, care ulterior a fost completată cu captarea din izvoarele din Păltiniş.

După 1975, debitele asigurate din sursele existente au devenit insuficiente, fiind identificată o nouă sursă de alimentare, râul Cibin, în amonte de localitatea Gura Râului. Astfel, s-a proiectat şi executat barajul de beton, ca acumulare permanentă, la 25 km amonte de Sibiu, cu un volum de 15,5 milioane metri cubi de apă, care poate livra Sibiului şi localităților limitrofe un volum de circa 50 milioane metri cubi anual.

Apa prelevată îndeplineşte condițiile de calitate necesare potabilizării şi reprezintă o sursă de apă sigură pentru municipiul Sibiu şi localitățile limitrofe. În stare brută, apa prelevată este transportată prin două conducte cu Ø 1 000 şi Ø 600 până la stația de tratare Poplaca şi de acolo, gravitațional, la consumatori.

S-a identificat ca sursă suplimentară de alimentare, în rezervă, râul Sadu, fiind executate în acest sens o captare şi o aducțiune pe acest curs. Ca sursă, pentru viitor, este posibilă o nouă acumulare pe unul din afluenții Oltului, care izvorăşte din masivul Făgăraş.

Apa – factor agresiv

Până la executarea acumulării de pe râul Cibin, intravilanul Sibiului era inundabil, chiar dacă parțial unele cartiere fuseseră indiguite.

Pe pârâul Trinkbach, există acumulări care preiau apele mari din bazinul hidrografic al acestuia şi le descarcă, controlat, spre aval. Inundațiile unor proprietăți în zona limitrofă traseului pârâului Trinkbach apar uneori ca urmare a faptului că

acumulările nu se folosesc la parametrii proiectați. În concluzie, din apa de suprafață nu se pot produce inundații în municipiul Sibiu, dacă acumulările existente se exploatează corect pe perioada de ape mari.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
1. ACUMULAREA GURA RÂULUI			
Sursă bogată de alimentare cu apă	Necesitatea înlocuirii parțiale a aducțiunii	Asigurarea fluxului continuu al alimentării cu apă la parametrii optimi	Impact negativ din cauza creşterii tarifului apei
2. ADUCȚIUNEA SADU			
Sursă de alimentare cu apă pe termen lung	Stația de epurare subdimensionată	Completarea debitelor de apă către zone deficitare Alimentarea cu apă a localităților limitrofe Sibiului	Traseul conductei prin localitatea Sadu a creat nemulțumiri în rândul cetățenilor
3. ACUMULAREA PE CIBIN, LA TURNIŞOR			
Zonă de agrement Sursă de apă industrială	Necesită investiții pentru reabilitare	Impact pozitiv asupra ecosistemului Apă industrială la un tarif mic	-
4. ACUMULĂRI PE PÂRÂUL TRINKBACH			
Zonă de agrement în intravilan	Necesită exploatare profesională	Zonă comercială Impact pozitiv asupra ecosistemului Locuri de muncă	Impact social negativ în caz de exploatare incorectă
5. CANAL DESCHIS GRĂDINA ZOOLOGICĂ – BAZINUL DE ÎNOT OLIMPIA			
Alimentează pânza freatică pentru arborii din Parcul Sub Arini	Necesită investiție pentru reabilitare	Impact pozitiv asupra ecosistemului	Traversează proprietăți private
6. VALEA SĂPUNULUI			
Zonă de agrement în intravilan	Investiție nouă care necesită fonduri	Impact pozitiv asupra ecosistemului Depoluarea zonei Zonă comercială Locuri de muncă	-

Trebuie urmărite în mod special obiectivele cu implicații sociale:

- Aducțiunea Sadu;
- Acumulările de pe pârâul Trinkbach.

Poluarea sonoră

Transporturile sunt responsabile în cea mai mare măsură de poluarea sonoră în municipiul Sibiu, din cauza creşterii intensității traficului urban şi de tranzit. Locuitorii oraşului sunt expuşi zgomotului generat de traficul terestru şi aerian. În cadrul programului de monitorizare a poluării fonice, au fost efectuate măsurători sistematice la diferite ore şi în diferite perioade ale anului în zone cu trafic rutier intens. În cele şase intersecții monitorizate au fost depăşite limitele C.M.A. Alte surse de poluar sonoră, identificate în 2002, sunt întreprinderile mici care îşi desfăşoară activitatea în zonele rezidențiale şi unitățile de alimentație publică. Un alt aspect constatat a fost poluarea sonoră produsă de centralele termice de cartier.

I.2. MEDIUL CONSTRUIT

I.2.1. Infrastructura

Teritoriul Sibiului are o suprafață de 12.163 ha, reprezentând 2,2% din suprafața județului. Sibiul este străbătut de râul Cibin şi de câteva artere de circulație de interes național şi internațional, fiind în acelaşi timp un important nod de cale ferată, în care se întretaie liniile dinspre est-vest cu cele dinspre nord-sud. Situat în zona centrală a țării, municipiul Sibiu este străbătut de DN 1 Bucureşti - Braşov – Sibiu – Cluj Napoca – Oradea, DN 7 Bucureşti – Piteşti – Rm. Vâlcea – Sibiu – Deva – Arad şi DN 14 Sibiu – Mediaş – Tg. Mureş.

Referitor la infrastructură, evoluția principalilor indicatori pe ansamblu prezintă o uşoară creştere față de anii anteriori. Astfel, numărul de străzi este de 603, cu o lungime de 266 km. Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile este, în 2003, de 314.674 km şi 252.248 km lungimea rețelei de canalizare. Numărul de abonați la serviciile de alimentare cu apă şi de canalizare este de 19.526, din care 2.558 agenți economici.

Denumire / an	1997	1998	1999	2000	2001
ECHIPAREA TERITORIULUI					
Suprafața totală	12.164	12.164	12.164	12.164	12.164
Lungimea străzilor orăşeneşti - total - km	260	260	260	260	290
Lungimea străzilor orăşeneşti modernizate - km	168	168	167	170	175
Lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile -km	324,7	324,7	324,7	324,7	324,7
Lungimea simplă a rețelei de canalizare - km	249,9	249,8	250,5	250,5	250,5
Lungimea simplă a rețelei de distribuție a gazelor - km	279,8	280,4	282,3	283,1	283,6

Transportul

Transportul public

În municipiul Sibiu există şapte linii de troleibuze, nouă de autobuze cu trasee pe raza oraşului şi şapte linii de autobuze dinspre oraş spre comunele învecinate. De asemenea, funcționează zece firme particulare de taximetrie.

Denumire / an	1997	1998	1999	2000	2001
Numărul troleibuzelor în inventar	30	43	43	38	35
Numărul autobuzelor în inventar	71	76	76	73	83

În ultimii 12 ani, traficul greu a afectat grav infrastructura şi starea mediului în municipiu. Era imperativ necesară începerea lucrului la şoseaua de centură, care să permită limitarea traficului greu prin oraş. Astfel, în anul 2003, au început lucrările la centura ocolitoare a oraşului, cu profil de autostradă. Aceasta va fi cuprinsă în Autostrada Nădlac-Arad-Deva-Sibiu-Bucureşti, înscriindu-se în Culoarul European IV. Autostrada face parte din lista proiectelor prioritare identificare de România împreună cu Uniunea Europeană, care urmează să fie realizate pînă în 2015.

Transportul aerian

Legătura aeriană a municipiului este asigurată prin Aeroportul Internațional Sibiu, amplasat pe drumul național DN1, la o distanță de 3 km de municipiu. Prin aeroportul Sibiu se asigură legături directe cu

aeroporturile interne din Bucureşti, Tg. Mureş şi Timişoara, precum şi internaționale cu Germania (legătură zilnică spre München şi de trei ori pe săptămână spre Stuttgart) şi Italia prin curse regulate.

În anul 2004 va începe construirea terminalului cargo. Creşterea traficului de călători a determinat inițierea unui proiect de modernizare a aeroportului.

Traficul Aeroportului International Sibiu a fost următorul:

	2000		2001		2002	
	Pasageri	% față de an precedent	Pasageri	% față de an precedent	Pasageri	% față de an precedent
Total călători	14 390	100,0	22 971	159,6	27 212	118,5
Mişcări de nave	1 578	100,0	1 974	123,4	1 896	96,0

Transportul rutier de mărfuri şi pasageri

Costurile mai scăzute, mobilitatea şi flexibilitatea transportului rutier în comparație cu cel feroviar a condus la dezvoltarea transportului rutier, societățile sibiene asigurând transportul de mărfuri şi de persoane în toată țara, cât şi în întreaga Europă.

Activitatea societăților din domeniul transporturilor în anul 2002: **Mil. lei**

	NR FIRME	CIFRA DE AFACERI	NR PERSONAL	PROFIT BRUT
Transport, depozitare şi comunicații	284	2.476.510	2.541	520.487

Telecomunicații

Extinderea şi modernizarea centralelor telefonice în ultimii ani a condus la creşterea numărului de abonați în rețeaua telefonică fixă, astfel încât în anul 2001, la nivelul municipiului Sibiu, numărul de abonați particulari la 1.000 de locuitori a fost de 356,6 abonați.

În telecomunicații se remarcă un proces alert de modernizare (centrale digitale), datorită expansiunii tehnicii avansate în telefonia cu fir şi a creşterii gradului de acoperire prin telefonia mobilă. Modernizarea acestui sector va continua şi în viitor, prin acțiunea de montare a cablurilor optice, prin extinderea rețelelor digitale şi prin dezvoltarea în ritm rapid a telefoniei mobile şi a comunicațiilor prin poşta electronică.

Piața serviciilor Internet este în prezent destul de matură, însă nu toată populația are acces la Internet, fie din cauza tarifelor încă destul de mari (1,6-2 ori mai mari decât în țările membre UE), fie a costurilor prea ridicate pentru a fi accesate de la domiciliu.

I.2.2. Construcții, terenuri

Municipiul Sibiu are un teritoriu administrativ în suprafață totală de 12.164 ha (121,64 km2), reprezentând 2,2% din suprafața județului, din care în intravilan o suprafață aprobată de 3.478,60 ha. În oraş există un număr de 15.296 clădiri, 57.476 locuințe cu 54 799 gospodării.

Terenurile situate în extravilan, pe categorii de folosință se prezintă astfel: terenuri arabile 3.681 ha, păşuni 1.780 ha, fânețe 284 ha, livezi 190 ha, păduri 2.592 ha, ape 101 ha, neproductive 132 ha şi alte folosințe 115, 40 ha.

Zonele cu destinații speciale şi de echipare teritorială au următoarea structură:

- căi de comunicație rutieră 147,69 ha;
- căi ferate 80,92 ha;
- aeroport 211,90 ha;
- zonă cu destinație specială 78,06 ha;
- alte terenuri neconstruibile 21,40 ha.

O caracteristică importantă a municipiului Sibiu o constituie zona de rezervație de arhitectură medie-

vală, în suprafață de 101 ha. Marea majoritate a clădirilor se află într-o stare de întreținere mediocră, necesitând lucrări de consolidare şi restaurare. Începând din anul 2000, această sarcină a fost preluată de Proiectul de Reabilitare a oraşului istoric, derulat de Primăria Municipiului Sibiu şi agenția statului german Gesellschaft fűr Technische Zusammenarbeit (GTZ).

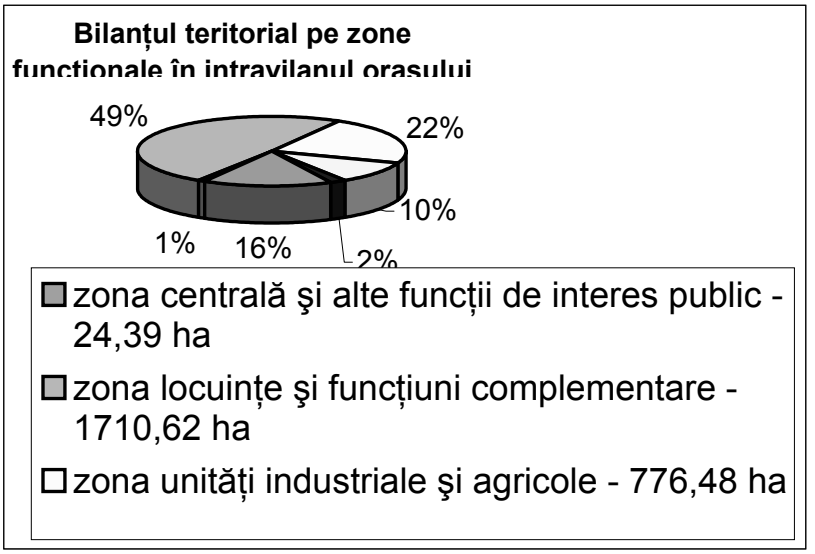

Puncte tari	Puncte slabe
Marea majoritate a locuințelor din municipiul Sibiu sunt proprietate personală.	Cartiere orăşeneşti cu aspect rural – Guşterița, Turnişor.
Existența unui număr mare de monumente şi ansambluri arhitectonice medievale.	Existența, atât în zona centrală, cât şi în zonele de locuit, a unor activități economice incompatibile atât cu locuirea, cât şi cu destinația unor terenuri.
Preocuparea municipalității de a investi în restaurarea şi reabilitarea rezervației de arhitectură medievală.	Cartiere de locuit fără terenuri de joacă pentru copii; cele existente prezintă o stare necorespunzătoare.
Amenajarea locurilor de joacă pentru copii, a locurilor de parcare şi a obiectivelor pentru recreere.	Dezechilibre între zonele nou construite şi cele existente din punct de vedere al confortului, echipării tehnico-edilitare, a dotării, a regimului de înălțime, a condițiilor de viață.
Analizarea posibilităților de mutare a activităților generatoare de poluare în afara localității.	Un procent însemnat al străzilor neasfaltate.
Poziția geografică deosebită, la intersecția principalelor artere de comunicație rutieră.	Lipsa unor trasee la standarde europene pentru biciclişti.
Dezvoltarea urbanistică omogenă a municipiului (PUG).	Lipsa unor facilități specifice persoanelor cu handicap, privind circulația şi accesul în instituțiile publice

I.2.3. Alimentarea cu apă, canalizarea menajeră și pluvială

- S.C. APĂ - CANAL S.A. Sibiu, înființată în septembrie 1998, asigură serviciile de alimentare cu apă şi canalizare în Municipiul Sibiu, precum şi activități de distribuție de apă în stațiunea Păltiniş, livrare apă potabilă în localitățile Şura Mică şi Ocna Sibiului, epurare a apelor uzate provenite din Municipiul Sibiu şi oraşul Cisnădie.

- Alimentarea cu apă a Municipiului Sibiu, începută din anul 1894, se efectuează din:
  - două surse subterane (Şteaza şi izvoare Păltiniş);
  - trei surse de suprafață (baraj cu priză la Gura Râului, baraj cu acumulare Gura Râului şi priză - canal de fugă Centrala Hidroelectrică Sadu II pe râul Sadu).
- Transportul apei se realizează prin conducte de aducțiune în lungime totală de 75,345 km, având diametre cuprinse între 250-1.200 mm.
- Tratarea apei se realizează în Stația de Tratare ST1 Calea Cisnădioarei pentru apele ce provin din sursele subterane şi Stația de Tratare ST2 Dumbrava pentru apele din sursele de suprafață, cu o capacitate totală de tratare de 1.560 l/s.
- Stația de Tratare Sibiu Sud ST3 se află în construcție, fiind proiectată pentru o capacitate de tratare de 400 l/s.
- Pentru compensarea variațiilor de consum de pe rețeaua de distribuție, păstrarea rezervei de incendii, a rezervei necesare în caz de avarie pe aducțiuni şi realizarea procesului de dezinfecție al apei, există şapte rezervoare de înmagazinare, cu o capacitate totală de 34.200 mc.
- Rețeaua de distribuție este compusă dintr-un complex de conducte cu diametre cuprinse între 50 – 1.000 mm, executată din următoarele materiale: 65 % fontă, 20 % oțel, 2,5 % azbociment, 10 % tuburi de beton şi 2,5 % polietilenă. În rețeaua de distribuție funcționează şapte stații de pompare, cu rezervoare tampon, grupuri de pompare şi recipienți de hidrofor. Distribuția se realizează prin 314,674 km de rețele.
- Sistemul de canalizare al Municipiului Sibiu cuprinde rețeaua de canalizare în lungime totală de 252,248 km, din tuburi de beton, majoritatea în sistem unitar. Pe malul stâng al râului Cibin rețeaua este construită în sistem separativ, dar lungimea colectoarelor pluviale reprezintă o mică parte din total.
- Pentru evacuarea apelor uzate din zona malului stâng al râului Cibin, funcționează patru stații de pompare, cu o capacitate totală instalată de 1 500 mc/h.
- Apele uzate sunt transportate la stația de epurare printr-un canal colector principal, în lungime de 5,3 km.
- Epurarea apelor uzate se realizează la stația de epurare Şelimbăr, realizată în 1970 şi compusă dintr-o treaptă de epurare mecanică, cu o capacitate de 1.500 l/s şi o treaptă biologică cu o capacitate de 1.000 l/s.

STRUCTURA REȚELELOR DE APĂ
Pe materiale şi vechime:

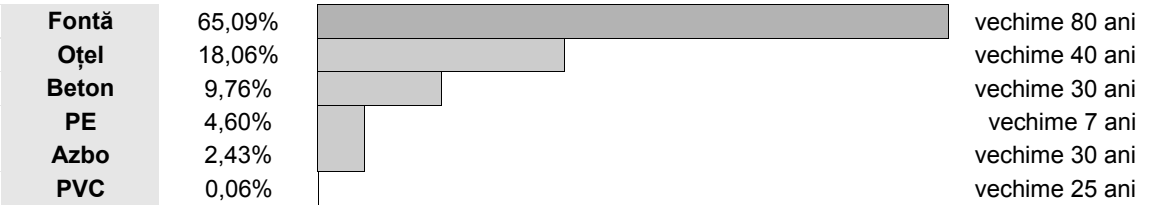

Vechimea rețelelor de apă :

sub 10 ani	între 10-20 ani	între 20-30 ani	între 30-40 ani	între 40-50 ani	peste 50 ani
8 km	62 km	69 km	82 km	10 km	83 km

STRUCTURA REȚELELOR DE CANALIZARE
Pe materiale şi vechime:

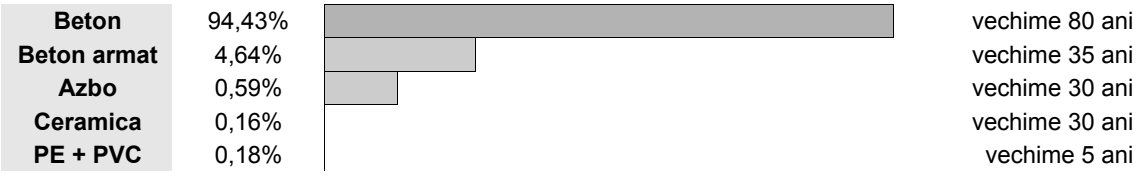

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Nivel scăzut al datoriilor vechi ale beneficiarilor serviciilor de apă şi canalizare. Surse de apă multiple disponibile, cu debit suficient. Relații foarte bune cu furnizorii de apă şi materiale. Calitate foarte bună a apei potabile.	Nivel ridicat al pierderilor de apă în rețea. Echipamentele şi instalațiile necesită cheltuieli mari de întreținere, precum şi fonduri pentru investiții. Insuficient personal instruit pentru activitățile de dezvoltare. Contorizarea insuficientă.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
Un nou mod de abordare a activităților de conservare şi protecție a mediului (în conformitate cu politica României de integrare în Uniunea Europeană). A început derularea unui program important de investiții în sistemele de alimentare cu apă şi canalizare din Sibiu, cea mai mare parte din finanțare fiind asigurată de Uniunea Europeană – Măsura ISPA. Parteneriatul Apei cu oraşul Lauingen pe Dunăre, cu sprijinul Oficiului Apelor Bavaria. Dezvoltarea unui management modern al gestionării resurselor de apă.	Nivel scăzut al puterii de cumpărare a populației. Scăderea activității industriale locale şi implicit a consumului. Instabilitatea cadrului legislativ. O potențială privatizare aduce riscuri generale inerente. Relația cu Oficiul Concurenței şi celelalte organisme guvernamentale implicate. Mediul economic cu tendințe inflaționiste. Constrângeri privind economisirea apei potabile. Constrângeri impuse de nivelul de poluare cu ape uzate.

I.2.4. Gestiunea deşeurilor

În anul 2002, în municipiul Sibiu au fost colectate organizat 122.860 mc deşeuri menajere. După provenienţa lor, deşeurile urbane sunt constituite din:

- deşeuri menajere de la populație - 59% ;
- deşeuri menajere colectate de la agenți economici - 27 % ;
- deşeuri din servicii municipale (stradale, din piețe, din spații verzi, nămol din fose septice) - 14%.

Pentru anul 2002, s-a constatat o diminuare a cantităților totale de deşeuri, datorită creşterii gradului de colectare şi valorificare a deşeurilor metalice şi a deşeurilor de ambalaje, precum şi a scăderii cantității deşeurilor din construcții şi demolări. Colectarea selectivă a deşeurilor menajere s-a realizat experimental numai în Municipiul Sibiu, fără rezultate concludente. Deşeurile colectate selectiv, într-o zonă a cartierului Hipodrom au fost depuse tot pe depozitul municipal, fără valorificare. Se constată în continuare faptul că deşeurile menajere conțin cantități mari de materiale reciclabile, respectiv sticlă, mase plastice, textile, metale neferoase şi altele. Implementarea unui sistem de colectare selectivă este imperios necesară, odată cu dezvoltarea unei infrastructuri care să asigure creşterea gradului de valorificare a materialelor.

Din punct de vedere al compoziției deşeurilor menajere, nu s-au constatat modificări semnificative, cu excepția diminuării relative a cantităților de deşeuri de hârtie şi carton. Astfel, compoziția deşeurilor menajere colectate a fost, în conformitate cu două studii desfăşurate pe raza municipiului:

hârtie/carton	11 %	15,4%
plastic	8%	15,2%
sticlă	6%	3,8%
metale	3%	2,8%

textile	3 %	4,3%
materii organice	53%	42,7%
altele (inerte)	16%	15,8%

Eliminarea deşeurilor menajere ale municipiului Sibiu are loc prin depozitare pe sol, într-un depozit ce nu respectă normele autorizării din punct de vedere al protecţiei mediului, nefiind amenajat şi constituind o sursă de poluare a factorilor de mediu. Astfel, depozitul de deşeuri menajere al municipiului Sibiu - situat pe DJ 106 Sibiu – Agnita, pe dealul Remetea, înfiinţat în anul 1974, cu o suprafaţă de 5 ha şi un volum al deşeurilor depuse de circa 250.000 mc - urma să fie închis în 2003, deoarece bilanţul de mediu de nivel II, întocmit în anul 2002, relevă faptul că acest depozit nu se încadrează, sub nici un aspect, în limitele reglementărilor actuale privind gestionarea deşeurilor.

Deşeurile periculoase provenite din activitatea agenţilor economici sunt depozitate în perimetrul depozitului de deşeuri menajere Remetea, în două excavaţii impermeabilizate cu geomembrană din polietilenă, cu un volum de 400 mc. Acest depozit nu mai are capacitate de depozitare şi urma să fie închis în anul 2003.

În municipiul Sibiu există două firme de salubritate, care în prezent au contracte individuale cu cetăţenii din diferite zone ale oraşului. S.C. GETESIB S.A. deserveşte un număr de aproximativ 58.698 locuitori, iar S.C. SCHUSTER &CO ECOLOGIC S.R.L. un număr de 69.200 de locuitori.

Noua rampă de la Cristian îndeplineşte criteriile ecologice: montarea de membrane geosintetice şi realizarea lucrărilor de drenare şi colectare a lixiviatului. Pentru a oferi posibilitatea reciclării deşeurilor, au fost construite în cadrul unui proiect pilot trei puncte de colectare selectivă.

Puncte tari	Puncte slabe
Salubrizarea corectă a tuturor zonelor din municipiu.	Depozite de deşeuri necontrolate.
Preocupări pentru reciclarea deşeurilor.	Municipiul nu deţine un depozit pentru deşeurile periculoase.
Existenţa mai multor firme specializate în domeniul salubrizării a determinat formarea unei concurenţe.	Nu este organizată colectarea selectivă a deşeurilor.
Organizaţii neguvernamentale active pentru popularizarea colectării selective a deşeurilor.	Nu există o formă continuă de educaţie în vederea colectării selective a deşeurilor.

I.3. EVALUAREA RESURSELOR ECONOMICE

I.3.1. Mediul de afaceri - evoluţia sectorului privat

Consecinţele manifestării sistemului concurenţial caracteristic economiei de piaţă a determinat în mod inevitabil operarea de reforme structurale în constituirea, dezvoltarea şi funcţionarea unităţilor economice.

În municipiul Sibiu, creşterea ponderii întreprinderilor cu capital privat la 99% din numărul total, în detrimentul celor cu capital de stat, a determinat importante mutaţii în profil, dinamizând activitatea comercială, producând schimburi importante în calitatea seviciilor prestate şi a mărfurilor oferite spre vânzare.

Numărul agenţilor economici activi la începutul anului 2003 a fost de 7.559. Din aceştia, 18% au activitate industrială, 42% activităţi de comerţ şi alimentaţie publică, 2% agricultură şi silvicultură, 6% transporturi, 6,5% construcţii şi 25,5% prestări de servicii.

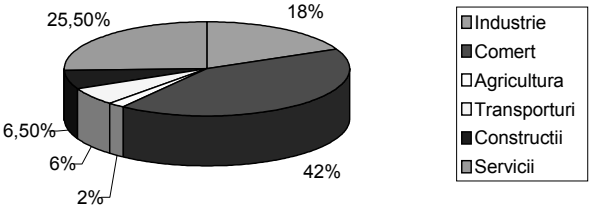

I.3.2. Dinamica I.M.M.-urilor

În municipiul Sibiu, sectorul întreprinderi mici şi mijlocii are o importanță aparte în crearea de noi locuri de muncă, mai ales în contextul procesului de reducere a dimensiunilor firmelor mari şi eliberarea excedentului de salariați. Acest sector reprezintă un domeniu fertil pentru idei de antreprenoriat, unde proprietarii noilor mici afaceri învață prin experiențe. Cei mai de succes dintre aceştia şi-au transformat micro sau micile afaceri într-unele de dimensiuni internaționale medii.

Remarcabil este faptul că produsele şi serviciile realizate de IMM-uri contribuie la redresarea şi relansarea economiilor locale, putînd duce la consolidarea clasei de mijloc a societății. În județul Sibiu funcționează un număr de 6 550 IMM-uri, clasificate după criteriile Legii nr. 133/1999 şi grupate pe activitățile prezentate în tabel:

Domeniu de activitate	Număr	Cifra de afaceri (USD)	Număr angajați	Profit brut (USD)
Agricultură	103	8.550	512	383
Industrie extractivă	3	84	4	14
Industrie alimentară	194	45.039	2.589	1.479
Industrii nealimentare	751	88.915	9.733	8.030
Construcții	326	44.645	3.304	3.082
Comerț	2.081	198.127	5.617	8.417
Hoteluri, restaurante	300	5.274	1.014	421
Transporturi, turism, poştă, radiocomunicații	365	45.364	1.954	3.063
Intermedieri financiare, asigurări, închirieri etc	176	9 834	403	1 025
Prestări (informatică, proiectare, asistență)	639	19 855	2 179	3 526
Învățământ	22	84	32	4
Radio, televiziune, activități sportive etc	152	3.776	269	211
Altele	1.438	9.458	771	690
TOTAL	**6.550**	**479.005**	**28.381**	**30.345**

Existența în România a unui mediu de afaceri neprietenos, concretizat prin legi instabile şi neclare, fiscalitate împovărătoare şi, nu în ultimul rând, prin procedurile complicate şi îndelungate de obținere a avizelor, autorizațiilor şi licențelor, afectează profitabilitatea IMM-urilor, rezultatele acestora nefiind pe deplin mulțumitoare. Această stare de lucruri a contribuit la o rată mare a falimentelor.

Există în Municipiul Sibiu mulți întreprinzători sau potențiali întreprinzători din sectorul întreprinderilor mici şi mijlocii care sunt pregătiți să-şi asume personal responsabilitatea în vederea transformării în fapte a ideilor lor de afaceri, dar cărora le lipsesc resursele financiare necesare. Pe de altă parte, există servicii care să-i sprijine pe cei interesați să-şi formuleze propunerile şi cererile de asistență către sursele de finanțare cele mai corespunzătoare, însă întreprinzătorii nu dispun de posibilități pentru garantarea lor.

I.3.3. Distribuția pe ramuri economice, cifre de afaceri

În municipiul Sibiu funcționează peste 11.000 de societăți comerciale. Din totalul activității economice a județului, economia oraşuluiSibiu reprezintă 49,1 %.

Distribuția agenților economici din municipiul Sibiu, după domeniul de activitate şi cifra de afaceri:

Cifra de afaceri pe ramuri în 2002: **Mil. lei**

	RAMURA	NR FIRME	CIFRA DE AFACERI	NR PERSONAL
	TOTAL	**5.910**	**28.301 677**	**51.245**
1.	**Agricultură**	106	346.340	703
2.	**Industrie**	967	9.674.620	30.512
3.	**Construcții**	378	2.562.475	5.243
4.	**Comerț**	2.488	11.510.542	7.436
5.	**Transport**	336	336.724	1.248
6.	**Hoteluri şi restaurante**	356	2.586.221	2.747
7.	**Asigurări, imobiliare**	173	212.240	442
8.	**Alte servicii**	1.106	1.072.515	2.914

Distributia firmelor dupa cifra de afaceri

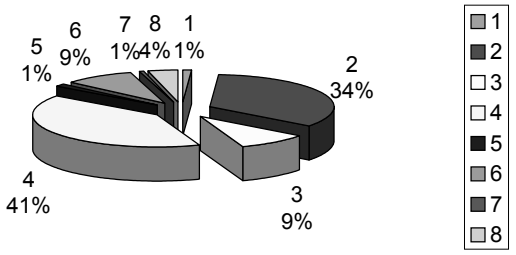

Pe cele opt ramuri ale economiei, personalul este distribuit astfel:

Distributia numarului de personal pe ramuri

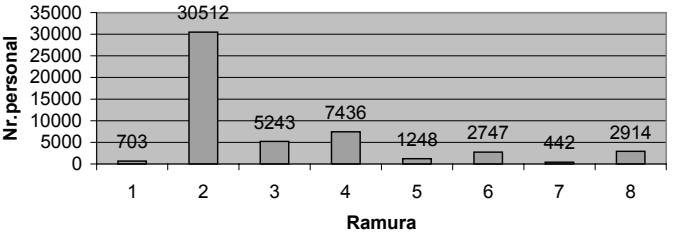

După forma de proprietate, cifra de afaceri este următoarea:

FORMA DE PROPRIETATE	COD FP	NR UNITĂȚI	CIFRA DE AFACERI	NR SALARIAȚI
Regii autonome	11	1	14.663	54
Societăți comerciale cu capital de stat	12	9	643.671	1.853
Cap. de stat + privat + străin	22	2	707.107	729
Cap. de stat + privat (stat<50%)	23	8	285.464	1.491
Cap. de stat + privat străin	24	1	16.474	95
Cap. de stat + privat român (stat>50%)	27	2	37.743	267
Societate în nume colectiv	31	146	43.358	133
Societate în comandită simplă	32	62	105.935	288
Societate în comandită pe acțiuni	33	2	128	0
Societăți pe acțiuni	34	184	6.777.837	19.804
SRL	35	5.477	19.549.821	25.619
Societăți agricole	36	1	40	0
Cooperativă de consum	41	2	26.965	55
Cooperativă meşteşugărească	42	10	92.199	853
Cooperative şi asociații agricole netransformate	43	1	0	0
Cooperative de credit	44	2	273	4
TOTAL		**5.910**	**28.301.677**	**51.245**

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Vechi tradiții în prelucrarea materialelor textile, din piele, din lemn, din metal şi produse alimentare.	Lipsa resurselor financiare.
Existența unei infrastructuri de producție completă în diverse domenii de activitate (textil, piele, mobilă, componente auto, maşini unelte etc).	Echipamente şi tehnologii învechite.
Potențial turistic deosebit, pluralism etno-cultural, turism cultural.	Capacitate lentă de adaptare a întreprinderilor la modificările intervenite în structura pieților.
Număr relativ mare de întreprinderi mici şi mijlocii înregistrate.	Existența unor întreprinderi poluante şi energointensive.
	Utilități turistice nefolosite la capacitate în extrasezon.
	Reclamă turistică insuficientă.
	Infrastructura de transport şi dotarea tehnică de turism necorespunzătoare.
	Personal insuficient calificat pentru a asigura servicii de calitate.
	Număr mare de IMM-uri active, bazate pe producerea în lohn.
	Aport redus de capital străin în capitalul social al IMM-urilor.
	Lipsa infrastructurii şi resurselor financiare necesare promovării produselor IMM - urilor pentru târguri şi expoziții.
	Lipsa unui concept unitar, a unui marketing eficient şi eficace, de promovare a turismului.

I.3.3.1. Industria

Sibiul are o veche tradiție industrială, breslele - organizate şi specializate pe meserii – fiind primele forme economice consemnate documentar încă din secolul al XIV-lea, care au contribuit la dezvoltarea municipiului şi care au promovat conceptul de calitate pentru produsele realizate.

Mil. lei

	NR FIRME	CIFRA DE AFACERI	NR PERSONAL	PROFIT BRUT
Total industrie – din care:	**967**	**9.674.620**	**30.512**	
Industria extractivă	4	5.242	10	1.286
Industria prelucrătoare – din care:	951	9.295.257	29.685	
Industria alimentară şi a băuturilor	171	1.946.356	3.278	74.295
Fabricarea produselor textile	86	1.134.725	5.115	114.740
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	94	986.480	6.507	144.184
Industria pielăriei şi a produselor din piele	62	727.187	2.739	115.113
Fabricarea lemnului şi a produselor din lemn	73	335.865	1.243	14.339
Fabricare celulozei, hârtiei şi a produselor din hârtie	24	74.202	145	2.272
Edituri, poligrafie şi reproducerea pe suporți a înregistrărilor	60	142.374	303	15.051

	NR FIRME	CIFRA DE AFACERI	NR PERSONAL	PROFIT BRUT
Fabricarea substanțelor şi a produselor chimice	21	32.631	37	6.433
Fabricarea produselor din cauciuc şi a maselor plastice	71	443.168	1.186	72.410
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	31	228.146	790	16.023
Industria metalurgică	8	56.709	18	24.413
Industria construcțiilor metalice şi a produselor din metal	119	298.774	723	34.245
Industria de maşini şi echipamente	18	451.854	2.389	15.169
Industria de maşini şi aparate electrice	6	155.626	188	1.147
Industria de aparatură şi instrumente medicale, de precizie, optice şi fotografice, ceasornicărie	9	66.333	365	5.891
Industria mijloacelor de transport rutier	13	1.687.042	3.486	126.879
Producția de mobilier şi alte activități industriale	67	276.988	993	9.255
Recuperarea deşeurilor	10	209.417	147	3.476
Producția şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze şi apă	11	290.796	374	
Captarea, tratarea şi distribuția apei	1	83.325	443	1.063

Ramurile industriale cu pondere semnificativă în dezvoltarea municipiului Sibiu sunt: industria alimentară cu 20,1%, industria mijloacelor de transport rutier cu 17,4%, fabricarea produselor textile cu 11,7%, industria pielăriei şi a produselor din piele cu 7,5%, industria de maşini şi echipamente cu 4,7%, fabricarea produselor din cauciuc şi a maselor plastice cu 4,6%, fabricarea produselor din lemn (exclusiv mobilier) cu 3,5%, industria construcțiilor metalice şi a produselor din metal cu 3,1%.

Printre problemele existente, caracteristice de altfel întregii economii româneşti, se numără: echipamentele industriale şi tehnologiile învechite, existența unor industrii energointensive şi poluante, apariția unui proces continu de uzură morală, în paralel cu cea fizică, insuficienta pregătire în managementul industrial şi lipsa resurselor financiare.

Strategia restructurării economice influențată de cadrul legislativ incoerent şi instabil, de inflația galopantă, de devalorizarea monedei naționale şi de capacitatea lentă de adaptare a întreprinderilor cu capital de stat la modificările intervenite în structura pieților, a dus la accentuarea dezechilibrelor economice.

Producția industrială a înregistrat scăderi semnificative an de an, în principal din următoarele cauze:

- concurența unor produse similare din import,
- scăderea puterii de cumpărare a populației,
- dificultățile întâlnite la desfacerea unor produse pe piața externă, fapt ce a determinat
- creşterea stocurilor, restrângerea activității şi reorientarea unor agenți economici spre sfera serviciilor şi a comerțului.

Ineficiența economică sau gradul înalt de poluare a dus la întreruperea activității unor capacități de producție şi, implicit, la reducerea numărului de salariați, industria devenind astfel principala ramură generatoare de şomaj.

Luând în considerare povara pe care şomajul o creează asupra bugetului național şi presiunea socială pe care o generează, s-a considerat că soluția acestei probleme poate fi găsită prin susținerea creării şi dezvoltării de companii private, capabile să absoarbă surplusul de forță de muncă. Din această cauză apare ca o necesitate intensificarea acestui proces, prin stimularea şi sustinerea unor societăți private care se dovedesc viabile.

Zona Industrială Vest

Sibiul a revenit în 2003 –2004 în competiția oraşelor cu o mare dinamică a dezvoltării economice. Zona Industrială Vest a devenit un magnet pentru firme interesate în a cumpăra terenuri în scopul construirii unor unități de producție, găzduind în aprilie 2004 nu mai puțin de 15 dintre numele mari ale industriei europene. Valoarea totală a investițiilor străine pe care Zona Industrială Vest le va aduce Sibiului în următorii ani va trece de 70 milioane euro. Numărul locurilor de muncă nou înființate în 2004 va fi de aproape 1.000, urmând ca în 2005 să ajungă la 2.000.

SNR Roulments din Grupul Renault a achiziționat 13 hectare de teren pentru construirea unei fabrici de rulmenți pentru cutii de viteză, investiție în valoare de 6 milioane euro.

Corporația Continental AG, liderul pieței europene de producție a subansamblelor pentru industria de automobile, a deschis la Sibiu o nouă locație de producție a componentelor electronice pentru sisteme de frânare şi un centru de cercetare. Firma Continental Termic a cumpărat 22,7 hectare de teren pentru o investiție de 20 de milioane de euro. Continental este cel mai mare investitor din România.

În paralel au fost atrase în Zona Industrială Vest firmele Bramac, producător de sisteme de învelitori pentru acoperiş, care planifică o investiție de 6 milioane euro, apoi Gühring OHG, numărul 2 pe piața europeană a producătorilor de scule aşchietoare, cu o investiție planificată de 5 milioane euro. Acestora li s-au adăugat firma RUD Kettenfabrik Rieger & Dietz, lider european în producția de lanțuri industriale şi antiderapante, a cărui investiție totală se va ridica la 5 milioane euro.

În scurt timp a apărut în Zonă şi primul investitor român – firma sibiană Polisano Pharmaceuticals, care a cumpărat teren pentru ridicarea unei fabrici de medicamente.

Acestora li s-a alăturat firmele Brandl cu o fabrică de piese auto, TAS - producătoare de roboți industriali de asamblare, MEWA - producătoare de panouri prefabricate pentru construcții şi Phoenix Mecano Plastic, producătoare de matrițe şi mase plastice.

Întrucât terenurile din Zona Industrială Vest s-au epuizat, Primăria Sibiu are în vedere posibilitatea creării unei noi zone industriale.

Parcul industrial Şura Mică

În scopul îmbunătățirii mediului de afaceri, prin determinarea deciziei de a investi în îmbunătățirea infrastructurii economice, Guvernul României a publicat Ordonanța 65/2001, privind constituirea şi funcționarea parcurilor industriale.

Astfel, în zona Sibiu a luat ființă **Parcul Industrial Sibiu - Şura Mică,** care face parte dintre Proiectele de dezvoltare economică a municipiului Sibiu. Parcul industrial Sibiu–Şura Mică este cel de-al şaptelea din România, în condițiile prevederilor Ordinului Ministerului Dezvoltării şi Prognozei nr. 358/05.11.2002.

Terenul pentru care s-a acordat titlul de parc industrial are următoarele caracteristici:

- se află în proprietatea SC Parcuri Industriale Sibiu-Şura Mică SA;
- este situat în zona de nord-vest a intravilanului comunei Şura-Mică, județul Sibiu;
- are o suprafață de 98,045 ha.

Accesul se face din DN1 Bucureşti-Sibiu-Arad, prin intermediul drumului județean Sibiu-Ocna Sibiului. Utilități disponibile: rețea de apă potabilă Ø250/160 mm, sistem de canalizare, stații proprii de epurare cu deversare în canal colector; rețea de gaz metan Ø324/150 mm; rețea de energie electrică 20/0,4 kv; sistem de telefonie digitală; drumuri de incintă şi iluminat exterior; acces la Aeroportul Internațional Sibiu.

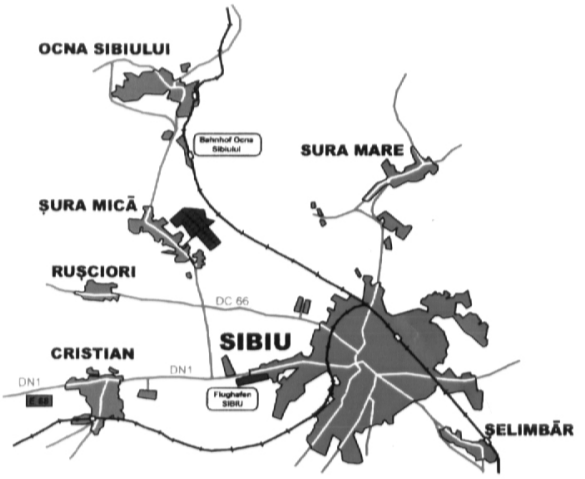

Societatea Comercială „Parcuri Industriale Sibiu Şura Mică S.A.”, societate-administrator, a fost înfiinţată prin asocierea următorilor membri: Consiliul Judeţean Sibiu, Consiliul Local Şura Mică, Consiliul Local Sibiu, Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Sibiu, Fundaţia Româno-Germană, Centrul pentru Iniţierea şi Promovarea Afacerilor Sibiu, SC Apă-Canal SA, SC Drumuri şi Prestări în Construcţii SA, Drumuri şi Poduri SA.

I.3.3.2. Agricultura

Agricultura are o pondere mai puţin semnificativă în viaţa economică a oraşului, dezvoltarea producţiei agricole înregistrând în ultimii ani o tendinţă negativă.

Arabil	Livezi	Păşuni	Fâneţe	Total
3.603	174	2.030	806	6.613

Datorită reliefului, preponderenţa în agricultura municipiului o deţine producţia animalieră, creşterea ovinelor, porcinelor, bovinelor şi a păsărilor, iar dintre produsele agricole grâu, orz, orzoaică, cartofi, legume şi fructe, în producerea acestora ponderea revenind sectorului privat. Municipiul Sibiu dispune totodată de importante capacităţi industriale de prelucrare a cărnii, laptelui, măcinat cereale şi de producere a vinului şi a berii.

Cultura plantelor semnificative:

	1996		2001	
	Suprafaţa	Tone	Suprafaţa	Tone
Grâu şi secară	915	2.684	628	1.686
Porumb	738	1.977	455	1.387
Cartofi	168	1.963	61	991
Legume	77	991	65	524
Fructe	174	3.491	174	4.572

Efectivele de animale:

	1996		2001	
	Capete-total	Capete la gospodării	Capete-total	Capete la gospodării
Bovine	2.430	900	1.971	1.084
Porcine	8.948	6.400	4.312	3.150
Ovine	14.464	13.120	9.641	9.500
Păsări	297.592	52.500	284.302	13.100

Produse de baza:

	1996	2001
Carne - tone	1.794	1.294
Lapte - hl fizic	33.282	29.043
Lână - kg fizic	21.730	21.279
Ouă - mii buc	50.268	52.535

În cea mai mare parte, terenurile agricole se găsesc în proprietate privată şi se caracterizează printr-un grad de fărâmiţare ridicat.

Din studiul comparativ al datelor, rezultă că suprafeţele arabile care rămân nelucrate cresc an de an, în principal din cauza lipsei resurselor financiare, a insuficienţei mijloacelor mecanice, a preţului mic de desfacere a produselor agricole în comparaţie cu preţul mare de producere a lor, a vârstei înaintate a forţei de muncă şi, mai ales, din cauza concurenţei produselor similare din import.

I.3.3.3. Comerţul

După 1990, dinamica activităţilor de comerţ a cunoscut o tendinţă ascendentă, prin mutaţiile de pe piaţa forţei de muncă din sfera activităţilor de producţie în sfera comerţului şi a prestărilor de servicii. Ritmul accelerat de privatizare în domeniul comercial a făcut ca ponderea sectorului privat să crească.

Activitatea societăţilor din domeniul comercial în anul 2002:

	NR FIRME	CIFRA DE AFACERI	NR PERSONAL	PROFIT BRUT
Comerţ - total	2.488	11.510.542	7.436	560.752
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, repararea şi întreţinerea autovehiculelor, motocicletelor; comerţ cu amănuntul al carburanţilor pentru autovehicule	199	898.339	683	40.811
Comerţ cu ridicata şi servicii de intermediere în comerţul cu ridicata	843	8.285.043	3.305	447.730
Comerţ cu amănuntul; repararea bunurilor personale şi gospodăreşti	1.446	2.327.160	3.448	72.211

I.3.3.4. Turismul

Oraşul Sibiu este considerat unul dintre cele mai frumoase şi mai bine conservate oraşe istorice din România şi Europa, cu un patrimoniu arhitectural care se întinde pe 101 hectare. Oferta turistică este bogată, neegalată însă de infrastructură.

Cetatea medievală a Sibiului, rămasă intactă după două războaie mondiale şi neatinsă de regimul comunist, păstrează încă spiritul şi atmosfera secolelor de mult trecute.

Împrejurimile Sibiului, dintre care amintim zona de mare valoare culturală cunoscută sub numele de Mărginimea Sibiului, precum şi staţiunea Păltiniş, munţii Făgăraş de la Transfăgărăşan până la Valea Oltului şi satele săseşti cu cetăţile fortificate din jur, contribuie la reputaţia Sibiului ca un centru de importantă destinaţie turistică din România. Pârtia de schi de la Păltiniş poate constitui nucleul unei oferte de sporturi de iarnă extrem de atractivă.

În Sibiu sunt peste 40 de clădiri şi construcţii declarate monumente istorice şi 38 de străzi şi locuri publice de interes istoric. În Centrul istoric, zona formată din Piaţa Mare, Piaţa Mică, Piaţa Huet şi străzile din jur, sunt concentrate cele mai multe obiective turistice. În Sibiu există 10 muzee şi expoziţii permanente de interes naţional şi internaţional, cele mai cunoscute fiind Muzeul Brukenthal şi Muzeul Tehnicii Populare ASTRA.

Împrejurimile Sibiului prezintă o importanţă deosebită, prin staţiunea Păltiniş, băile Ocna Sibiului, zona Mărginimea Sibiului şi Munţii Carpaţi, aflaţi pe o rază de 50 km de oraş. Turiştii beneficiază de consultanţă din partea Centrului de Informare a Turiştilor din Sibiu, aflat în Piaţa Mare.

Oraş cu un potenţial turistic deosebit, Sibiul dispune de următoarele posibilităţi de cazare:

	1997	1998	1999	2000	2001
Unităţi de cazare - total - număr	35	35	31	36	37
Locuri în unităţi de cazare - total - număr	2.776	2.749	2.123	2.553	2.583
Hoteluri - număr	10	10	10	10	9
Locuri în hoteluri - număr	1.252	1.224	1.192	1.203	1.162
Campinguri - număr	1	1	1	1	1
Locuri în campinguri - număr	680	680	220	500	500
Hanuri şi moteluri - număr	1	1	1	1	2
Locuri în hanuri şi moteluri - număr	78	78	78	78	96
Cabane - număr	3	2	2	2	2
Locuri în cabane - număr	90	90	90	90	96
Vile turistice - număr	11	11	13	11	11
Locuri în vile turistice - număr	199	199	234	204	216
Tabere de elevi şi preşcolari - număr	2	2	2	2	2
Locuri în tabere de elevi şi preşcolari - număr	290	290	290	290	290

Dezvoltarea turismului este considerată de autorităţile locale drept o alternativă de viitor pentru punerea în valoare a patrimoniului arhitectural şi cultural a municipiului.

I.4. EVALUAREA RESURSELOR SOCIO-UMANE

I.4.1. Demografie şi sănătate publică

Din Recensământul populației şi al locuințelor municipiului Sibiu efectuat în 2002, rezultă următoarea structură a populației:

	Mun. Sibiu	Sibiu	Păltiniş
Populația stabilă total	**154.892**	**154.841**	**51**
Populația după situația de la recensământ, pe sexe			
Nr. persoanelor înregistrate în gospodărie			
- ambele sexe	157.698	157.647	51
- masculin	74.663	74.636	27
- feminin	83.035	83.011	24

Situația economică a populației se prezintă astfel:

Populația stabilă după situația economică de la recensământ			
	Mun. Sibiu	**Sibiu**	**Păltiniş**
Populația stabilă	154.892	154.841	51
Populația activă	68.609	68.573	36
Ocupată	63.585	63.552	33
Neocupată	5.024	5.021	3
- şomeri în căutarea unui loc de muncă	3.840	3.840	0
Populația inactivă	86.283	86.268	15

În domeniul sănătății publice şi al stabilității populației, statisticile arată astfel:

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Născuți vii	1.297	1.280	1.359	1.314	1.370	1.216
Decedați - total	1.442	1.555	1.526	1.558	1.467	1.523
Decedați sub un an	21	18	15	16	14	18
Stabiliri de domiciliu în localitate	1.576	1.490	1.355	1.595	1.279	1.145
Plecări cu domiciliu din localitate	1.655	1.738	1.571	1.642	1.593	1.447
Stabiliri de reședință în localitate la 1.VII	4.568	4.447	5.637	5.002	4.568	4.088
Plecări cu reședință din localitate la 1,VII	1.779	1.975	2.091	1.991	2.117	1.595
Paturi în spitale - sector public - număr	2.721	2.601	2.580	2.543	2.735	2.736
Medici - sector public - pers	595	601	622	654	649	649
Medici - sector privat - pers	26	28	28	11	21	27

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Stomatologi - sector public - pers	69	57	57	116	74	83
Stomatologi - sector privat - pers	14	46	46	20	64	71
Farmacişti - sector public - pers	31	25	27	28	26	28
Farmacişti - sector privat - pers	3.738	61	61	60	96	105
Personal mediu sanitar - sector public - pers	1.936	1.620	1.625	1.668	1.647	1.634
Personal mediu sanitar - sector privat - pers			99	20	58	62
Spitale - sector public	4	4	4	5	6	6
Dispensare medicale - sector public	42	41	27	18	12	4
Dispensare medicale teritoriale - sector public	10	10	10		12	4
Policinici - sector privat	6	6	5	5	1	7
Farmacii - sector public	12	2	2	6	6	7
Farmacii - sector privat	37	40	43	45	41	43
Cabinete medicale - sector privat	83	67	74	77	75	97
Cabinete stomatologice - sector privat	57	61	70	82	75	81
Laboratoare medicale - sector privat	3	3	3	3	12	3
Laboratoare de tehnică dentară - sector privat	33	40	51	50	50	45

I.4.2. FORȚA DE MUNCĂ ŞI PROTECȚIE SOCIALĂ

Responsabilitatea generală de a elabora politicile de ocupare şi de piața muncii, programe şi planuri naționale o are Ministerul Muncii şi Solidarității Sociale.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă este cel mai important organism de implementare a politicilor şi a programelor legate de piața muncii. Separat de sediul central din Bucureşti, A.N.O.F.M. are 42 de agenții județene pentru ocuparea forței de muncă şi 177 de agenții locale. Activitatea de protecție socială s-a desfăşurat până în anul 1998 prin oficiile de specialitate ale D.G.M.P.S. a județului Sibiu, apoi, de la 1 ianuarie 1999, activitatea se desfăşoară prin Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu, având ca scop principal aplicarea legislației în acest domeniu, în vederea diminuării impactului problemelor perioadei de tranziție asupra nivelului de trai al populației şi asupra vieții sociale în general.

I.4.2.1. Ocuparea forței de muncă, şomajul

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu, instituție publică aflată în subordinea A.N.O.F.M., este implicată în luarea măsurilor corespunzătoare în vederea protecției sociale a persoanelor aflate în şomaj sau în căutarea unui loc de muncă.

a. Servicii oferite

- Serviciile furnizate de A.J.O.F.M. Sibiu includ înregistrarea, controlul eligibilității pentru indemnizații de şomaj, acordarea primului sprijin şomerilor sub forma consilierii, medierea locurilor de muncă şi furnizarea unei oferte adecvate în ceea ce priveşte măsurile active.
- Agenția județeană este responsabilă şi cu organizarea programelor de formare pentru şomeri şi cu furnizarea altor programe de măsuri active.
- De asemenea, în vederea corelării cererii cu oferta pe piața muncii, s-a creat Serviciul Electronic de Mediere a Muncii (S.E.M.M.), care poate fi accesat la adresa : **www.semm.ro.** Pentru a afla locurile de muncă vacante existente la toate agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă din țară, se poate accesa: **www.anofm.ro** sau **www.ziua.net.**

b. Piața muncii şi politica de ocupare - Evoluția pieței muncii între 1997-2001

Pe piața muncii s-au produs mutații structurale în ceea ce priveşte repartizarea pe sectoare de activitate, în

sensul creşterii populației ocupate în sectorul construcții, comerț şi servicii, concomitent cu reducerea celei ocupate în industrie. Din 1997 până în 2001, numărul salariaților din agricultură a avut o oscilație uşor crescătoare (de la 38,4 la 39,4) în timp ce în domeniul silviculturii, exploatării forestiere şi economiei vânatului, a scăzut constant (de la 1,7 în 1997 la 0,8 în 2001). Numărul salariaților din industrie a cunoscut o continuă scădere începând din 1997, datorită reducerilor masive şi constante a numărului de persoane ocupate, în special în domeniul industriei grele şi constructoare de maşini.

FORȚA DE MUNCĂ – municipiul Sibiu	1997	1998	1999	2000	2001
Salariați - total - număr mediu - persoane	74.182	74.850	72.579	67.524	68.912
Număr mediu salariați în agricultură	1.149	926	669	716	843
Număr mediu salariați în industrie - total	40.334	37.305	35.021	31.758	31.110
Număr mediu salariați în industrie prelucrătoare	38.373	35.330	33.033	29.827	29.122
Nr. mediu sal. în energie electrică şi termică,gaze şi apă	1.961	1.975	1.988	1.931	1.988
Număr mediu salariați în construcții	3.524	4.954	4.443	5.514	5.094
Număr mediu salariați în comerț	8485	10.563	11.525	8.928	9.358
Nr. mediu sal. transporturi, depozitare, poştă,comunicații	5.848	5.428	5.482	4.663	4.135
Nr. mediu sal. în activ. financiare, bancare şi de asigurări	864	925	913	1.192	1.117
Număr mediu salariați în administrație publică	1.232	1.222	1.202	1.424	1.189
Număr mediu salariați în învățământ	4.766	4.754	4.564	4.585	4.540
Nr. mediu sal. în sănătate şi asistență socială	3.365	3.279	3.182	4.821	5.078

c. Caracteristici ale evoluției ratei de ocupare

În prezent, populația ocupată este majoritar masculină (**54%** bărbați, respectiv **46%** femei). Populația ocupată este dominată de populația matură (între **25-50** de ani). Scăderea ponderii populației active s-a manifestat cu precădere în sectorul cu capital majoritar de stat, compensată doar parțial de creşterea ponderii acesteia în sectorul privat.

d. Caracteristici ale evoluției şomajului

Evoluția ratei şomajului în perioada 1997-2002 (%)

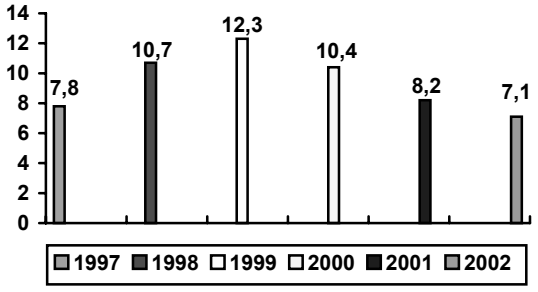

Analizând situația forței de muncă aflată în căutarea unui loc de muncă şi luând anul **1997** ca referință, când rata şomajului era de **7,8%,** se evidențiază o creştere semnificativă în anii de final ai deceniului, începând cu 1999, când rata şomajului a ajuns la **12,3%.** Această creştere se datorează în principal disponibilizării unui număr de peste **15.000** persoane în ultimii 3 ani, ca urmare a aplicării programelor de restructurare, privatizare şi lichidare din peste **50** de societăți comerciale. Şomerii provin în special din domeniile industriei grele, constructoare de maşini, industriei uşoare, din societăți comerciale cum ar fi: **S.C. Independența S.A., S.C. Compa S.A., S.C. Construcții S.A., S.C. Libertatea S.A., S.C. Cochet S.A**., precum şi din societăți comerciale provenite din fostele **IAS-uri.**

Începând cu anul **2000,** se observă o reducere constantă a ratei şomajului (**7,1%** la sfârşitul anului 2002), aceasta şi datorită faptului că **Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu** a inițiat o serie de măsuri active cu scopul de a crea noi locuri de muncă şi de a sprijini persoanele disponibilizate pentru dobândirea statutului de persoană ocupată:

- persoanele disponibilizate prin concedieri colective, tinerii, femeile, persoanele aflate în

şomaj de lungă durată, persoanele cu handicap, rromii, persoanele eliberate din detenție etc;

- Pentru prima dată, prin **Legea nr. 76/2002** privind sistemul asigurărilor pentru şomaj şi stimularea ocupării forței de muncă, intrată în vigoare începând cu data de 01.03.2002, sunt prevăzute facilități pentru angajarea persoanelor care fac parte din grupurile țintă defavorizate, persoane de peste 45 de ani, întreținători unici de familie, absolvenți, pentru stimularea mobilității forței de muncă şi completarea veniturilor salariale.
- Acordarea de credite cu dobândă avantajoasă pentru crearea de noi locuri de muncă, din care cel puțin 50% să fie puse la dispoziția şomerilor.

e. Caracteristici ale evoluției ratei şomajului

Fenomenul şomajului a cuprins toate categoriile de vârstă, dar cei mai afectați sunt tinerii, respectiv persoanele cuprinse între **25-45** ani şi care reprezintă **57,4%** din totalul celor aflate în evidență.

În ceea ce priveşte şomajul pe **categorii profesionale**, în perioada **2001-2002** :

- ponderea muncitorilor s-a menținut aproximativ la aceleaşi valori, **83,5%** - ***83,4 %;***
- ponderea şomerilor cu studii medii a crescut, de la **12,1%** la ***13,3 %;***
- ponderea şomerilor cu studii superioare a scăzut, de la **4,4 %** la ***3,3 %.***

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Implementarea unui sistem electronic de mediere a muncii (**www.semm.ro**), care asigură o mediere automată între cererea şi oferta de pe piața muncii. Implementarea programelor de măsuri active, ca principală pârghie de stimulare a ocupării forței de muncă, care să ducă la prevenirea şi combaterea şomajului pe termen lung. Creditarea IMM-urilor pentru stimularea creării de noi locuri de muncă. Crearea unui sistem coerent de informare şi consiliere profesională. Organizarea anuală a bursei locurilor de muncă (generală, pentru tineri absolvenți şi pentru grupuri țintă). Funcționarea cu succes în municipiul Sibiu a proiectului "Promovarea formării profesionale în România", având ca parteneri Ministerul Muncii şi Solidarității Sociale şi Ministerul Cooperării şi Dezvoltării Economice din Germania.	Rată relativ ridicată a şomajului (aflată totuşi sub media pe țară). Lipsa de experiență în relația cu instituțiile internaționale. Ponderea relativ ridicată a tinerilor (18-35 de ani) în rândul şomerilor. Gradul scăzut de colectare a încasărilor în special la venituri nefiscale, datorat faptului că în prezent tot mai mulți agenți economici solicită reeşalonări/amânări la plată, în baza actelor normative în vigoare . Timp insuficient pentru deplasările pe teren ale personalului agenției pentru ocuparea forței de muncă pentru depistarea locurilor de muncă vacante şi stabilirea relațiilor de colaborare cu agenții economici.

I.4.2.2. Asistență socială

Direcția Generală de Muncă şi Solidaritate Socială Sibiu, în calitatea sa de serviciu descentralizat al Ministerului Muncii şi Solidarității Sociale în teritoriu, şi-a orientat întreaga activitate pentru asigurarea legalității, cu accent pe latura preventivă, în special cu privire la noile reglementări vizând combaterea sărăciei, marginalizării sociale şi a şomajului, asigurării venitului minim garantat şi celorlalte prestații de asistență socială.

În structura organizatorică a Direcției Generale de Muncă şi Solidaritate Socială Sibiu este cuprinsă şi Direcția de Asistență Socială, componentă a sistemului de protecție socială, reprezentând ansamblul de instituții şi măsuri prin care statul, autoritățile publice ale administrației locale şi societatea civilă asigură prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a unor persoane. Obiectivul principal al activității Direcției de Asistență Socială este acela de a veni în ajutorul persoanelor şi familiilor care, permanent sau temporar, se află într-o situație dificilă.

O importanță deosebită a fost acordată stabilirii şi plății la termen a alocațiilor de stat pentru copii, alocațiilor suplimentare pentru familiile cu copii, alocațiilor de plasament şi alocațiilor pentru copiii nou-născuți. Din punct de vedere al numărului de beneficiari, se pot constata modificări importante în anul 2002, față de anul 2001:

PERIOADĂ	ALOCAȚIA DE PLASAMENT	ALOCAȚIA DE STAT PENTRU COPII	ALOCAȚIA SUPLIMEN-TARĂ PENTRU FAMILIILE CU COPII	ALOCAȚIA PENTRU COPII NOU NĂSCUȚI, CONF. LG. NR. 416/2001
	Nr. mediu de beneficiari	Nr. mediu de beneficiari	Nr. mediu de beneficiari	Nr. mediu de beneficiari
2001	774	32.546	24.246	-
2002	958	30.832	22.695	3.074

Numărul de ajutoare sociale plătite familiilor şi persoanelor singure beneficiare de ajutor social din Sibiu, în anul 2001, a fost de 6.568, iar în anul 2002, de 71.572. De asemenea s-au acordat ajutoare de urgență, 314 în anul 2001 şi 87 în anul 2002.

În 2001 şi 2002, un număr de 10 fundații şi asociații cu 18 unități de asistență socială au beneficiat de subvenții de la bugetul de stat, pentru un număr mediu de persoane asistate lunar de 494 în 2001 şi un număr mediu de 646 persoane asistate lunar în anul 2002.

În județul Sibiu, în prezent sunt 118.000 de persoane încadrate în baza unui contract individual de muncă, atât în sectorul public, cât şi în cel privat.

Din studiul contractelor colective de muncă a reieşit faptul că, la nivelul anului 2002, salariul mediu lunar brut, în unitățile din județul nostru, s-a încadrat între 3.200.000 – 3.850.000 lei, prognozându-se pentru anul în curs, o creştere a acestuia, astfel încât să se încadreze între 3.500.000 – 4.500.000 lei; salariul minim s-a încadrat între 2.500.000 – 2.750.000 lei.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Activități de prevenire, limitare şi înlăturare a efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot genera marginalizarea sau excluderea unor persoane aflate în situații de risc social.	Dificultăți în colectarea veniturilor la buget.
Elaborarea planului județean anti-sărăcie şi promovare a incluziunii sociale, în colaborare cu alte instituții descentralizate ale județului.	Dificultăți în asigurarea unei protecții sociale adecvate, din cauza cadrului legislativ legal restrâns.
Colaborare bună cu celelalte instituții descentralizate din Municipiul Sibiu.	Creşterea riscului de marginalizare socială a persoanelor în vîrstă.
Dezvoltarea dialogului social, la nivel teritorial.	Lipsa serviciilor alternative de asistență socială.
Îmbunătățirea substanțială a accesului la serviciile sociale publice de asistență socială.	
Asigurarea stării de pace socială.	

I.4.3. PROTECȚIA COPILULUI

Începând cu anul 1997, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului Sibiu a preluat un număr de 9 instituții de ocrotire rezidențială a copiilor din sistemul sanitar şi şcolar al județului Sibiu, şi anume: Leagănele de copii Sibiu şi Mediaş, casele de copii din Sibiu, Boarta, Orlat, Agnita, Agîrbiciu şi Boița, Mediaş care s-au reorganizat în centre de plasament în ordinea enunțată cu numere de la 1 la 9, cuprinzând copii pe categoriile de vârstă 0-2 ani, 2-7 ani, 7-18 ani şi peste această vârstă, până la 26 ani, dacă urmează o formă de învățământ.

Ulterior, în cadrul Direcției au mai fost preluate 3 centre de plasament (de la şcolile speciale din Dumbrăveni, Turnu Roşu şi Mediaş) şi Centrul pilot de recuperare şi reabilitare pentru tinerii cu handicap

Tălmaciu, acesta din urmă transformându-se în Centrul de Plasament nr.13.

Urmând calea reformei protecţiei copilului în dificultate, de la înfiinţare şi până în prezent structura administrativ-organizatorică şi planul de desfăşurare a activităţilor au suferit o serie de modificări, în conformitate cu Strategia Guvernamentală în sistemul de protecţie a copilului aflat în dificultate şi în acord cu paşii stabiliţi în strategiile elaborate la nivel judeţean.

Au fost promovate astfel alternative de tip familial la ocrotirea de tip rezidenţial, **obiectivul principal** fiind menţinerea şi protejarea copiilor într-un mediu familial prin:

- *reintegrare în familia naturală şi prevenire a abandonului copiilor aflaţi în familii cu risc,* prin susţinere materială din partea organismelor private, acestea fiind autorizate să desfăşoare activităţi de protecţie a copilului şi adopţie pe raza judeţului Sibiu, precum şi pe bază de proiecte finanţate de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie;
- *înfiinţarea şi dezvoltarea reţelei de asistenţă maternală*, cu finanţare din partea organismelor private autorizate, în procent de 70%. Ca urmare a stopării adopţiilor internaţionale, cele mai multe dintre aceste organisme şi-au încetat activitatea, asistenţii maternali fiind preluaţi, pe parcurs, de către DGPDC Sibiu. În anul 2001 DGPDC Sibiu a derulat un proiect, finanţat de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie, de susţinere şi atestare a unui număr de 165 asistenţi maternali; la data de 01.05.2003 erau atestaţi 260 de asistenţi maternali profesionişti;
- *creşterea numărului de copii aflaţi în plasament/încredinţare de tip familial* de la un număr de 121 copii în anul 1998, la 485 copii la data de 01.05.2003;
- *creşterea numărului de copii*, de la 137 copii în anul 1999, la 286 copii la data de 01.05.2003, *beneficiari ai serviciilor alternative* (centre de zi, centre de tip familial şi cvasifamilial), oferite de organisme private autorizate, având ca obiectiv dezinstituţionalizarea / prevenirea instituţionalizării copiilor;
- *înfiinţarea Serviciului de evaluare complexă a copilului cu handicap*, la 01.03.2002. Ca urmare a preluării atribuţiilor Comisiei de expertiză complexă şi de orientare şcolară şi profesională, de către Comisia pentru Protecţia Copilului, conform HGR nr. 1205 din 04.12.2001 s-au evaluat până la 01.12.2002 – un număr de 2.044 copii cu nevoi speciale, pentru care s-au emis hotărâri, certificate de încadrare într-un grad de handicap, certificate de orientare şcolară şi profesională, şi s-a realizat plan de servicii personalizat pentru fiecare copil evaluat; de la 01.12.2002 a început reevaluarea cazurilor.
- *înfiinţarea Serviciului programe, proiecte* la 01.03.2003.

Totalul copiilor aflaţi în sistemul de îngrijire, la 01.05.2003, este de 1.843 copii, din care:

- 41% (751) copii se află în îngrijire de tip rezidenţial:
  - în instituţii cu peste 12 copii/clădire - 513 (68%);
  - în instituţii cu peste 100 copii – 238 (32%) ;
- 44% (806) copii se află în servicii alternative:
  - asistenţă maternală/plasament simplu – 777;
  - încredinţare în vederea adopţiei – 12;
  - alte servicii (centru de primire în regim de urgenţă) – 17
- 15% (286) copii se află în îngrijire OPA, ca urmare a stabilirii unei măsuri de plasament/încredinţare de către Comisia pentru Protecţia Copilului, în servicii oferite de aceste organisme, şi anume: centre de tip familial şi cvasifamilial. Pe lângă aceste servicii, mai funcţionează în prezent, în cadrul OPA, un număr de 5 centre de zi cu o capacitate de 150 locuri.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Scăderea numărului de intrări în instituţii de tip rezidenţial. Creşterea numărului de copii îngrijiţi în sistemul de protecţie de tip familial. Scăderea cu 50% a numărului de copii din sistemul rezidenţial până în anul 2007, în funcţie de crearea şi dezvoltarea serviciilor comunitare.	Schimbarea cadrului legislativ sau carenţe legislative. Neimplicarea comunităţii locale în susţinerea obiectivelor propuse. Buget insuficient. Dinamica fenomenului social determinat de condiţiile socio-economice ale familiei.

I.4.4. CULTELE RELIGIOASE

Municipiul Sibiu este dominat din punct de vedere al cultelor religioase de Biserica Ortodoxă. Cu ocazia Recensământului Persoanelor şi Locuințelor, din 2002, 142.886 de sibieni au declarat că aparțin acestei biserici. Totuşi, şi numărul celor care aparțin religiilor romano-catolice, greco-catolice sau reformate este considerabil față de alte zone ale țării. Cifrele sunt reflectate în situația de la recensământ:

Populația stabilă după religie	Mun. Sibiu	Sibiu	Păltiniş
Populația stabilă - total	154.892	154.841	51
Ortodocşi	142.886	142.837	49
Romano-catolică	2.304	2.303	1
Greco-catolică	2.660	2.660	0
Reformată	1.394	1.394	0
Evanghelică de confesiune augustană	859	859	0
Evanghelică lutherană sinodo-presbiteriană	833	832	1
Unitariană	128	128	0
Baptistă	989	989	0
Penticostală	831	831	0
Adventistă de ziua a şaptea	152	152	0
Creştină după evanghelie	636	636	0
Evanghelică	406	406	0

Sibiul are multe biserici şi lăcaşuri de cult de importanță istorică; 11 dintre acestea se află în oraş şi multe altele în satele din împrejurimi.

În afara serviciului specific, activitatea bisericilor se desfăşoară într-o multitudine de domenii (cum ar fi cel educațional sau social), baza infrastructurală fiind bogată, iar resursele umane considerabile pentru realizarea strategiei de dezvoltare durabilă.

I.4.5. MINORITĂȚI

Cu ocazia Recensământului Persoanelor şi Locuințelor, din 2002, 148.263 de sibieni au declarat că aparțin etniei române. A doua etnie, ca număr de reprezentanți în municipiu este cea maghiară, urmată de cea germană. Cifrele sunt reflectate în situația de la recensământ:

Populația stabilă după etnie	Mun. Sibiu	Sibiu	Păltiniş
Populația stabilă - total	**154.892**	**154.841**	**51**
Români	148.263	148.212	51
Maghiari	3.134	3.134	0
Germani	2.444	2.444	0
Rromi	597	597	0
Saşi	64	64	0
Ucrainieni	27	27	0
Sârbi	12	12	0
Turci	25	25	0
Evrei	33	33	0
Ruşi	15	15	0
Greci	14	14	0

Populația stabilă după etnie	Mun. Sibiu	Sibiu	Păltiniş
Polonezi	20	20	0
Italieni	46	46	0
Ceangăi	43	43	0

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Diversitatea etniilor se reflectă într-o viață culturală bogată, cu evenimente anuale de amploare, purtînd în special amprenta culturii germane. Existența unor clase cu predare în limbile materne ale minorităților (în special germană), de care beneficiază foarte mulți elevi de etnie română. Derularea unor programe speciale de discriminare pozitivă, pentru integrarea rromilor în societate (tîrguri de locuri de muncă, locuri în facultăți etc.)	Implicarea şi răspunsul comunității rrome la programele speciale sunt reduse.

I.4.6. ORDINE PUBLICĂ

Rata criminalității în judetul Sibiu, comparativ cu media pe țară, a cunoscut următorul curs în ultimii cinci ani :

	1997	1998	1999	2000	2001
TOTAL Sibiu	1.400	1.494	1.347	1.737	1.768
TOTAL România	1 597	1 795	1 613	1 575	1 516

Din cauza perioadei de tranziție pe care o parcurge la ora actuală România, a dinamicii dezvoltării economice şi stiințifice, apar noi moduri de operare favorizate de încetineala adoptării de acte normative şi legislative pentru reglementarea acestor procese. Astfel, în domeniul economico financiar, organele de ordine şi cele judiciare se confruntă cu noi moduri de operare folosite de către infractori, generate de activitățile nou apărute.

Infracțiuni economico-financiare:

	1997	1998	1999	2000	2001
TOTAL Sibiu	418	499	363	720	630
TOTAL România	454	528	501	512	504

Infracțiuni judiciare:

	1997	1998	1999	2000	2001
TOTAL Sibiu	715	682	572	613	631
TOTAL România	734	760	636	622	566

	2000	2001	+ / -
Contra persoanei	**682**	**617**	**- 65**
Omor	8	11	+ 3
Tentativă de omor	25	22	- 3
Lovituri cauzatoare de moarte	2	5	+ 3
Viol	14	15	+ 1
Contra patrimoniului	**2.801**	**3.212**	**+411**
Furt	2.003	2.235	+232
Tâlhărie	51	28	- 23
Gestiune frauduloasă	41	47	+ 6
Delapidare	65	71	+ 6
Înşelăciune	309	263	- 46
De corupție	**481**	**444**	**- 37**
Luare de mită	130	97	- 33
Dare de mită	106	103	- 3
Primirea de foloase necuvenite	30	15	- 15
Trafic de influență	215	229	+ 14

I.5. EVALUAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ

I.5.1. Educație și învățămînt

Nr. crt.	Nivel de şcolarizare	An şcolar 2001-2002		An şcolar 2002-2003	
		Număr unități	Număr copii sau elevi	Număr unități	Număr copii sau elevi
1.	Grădinițe	39	4.166	40	4.272
2.	Şcoli cu clasele I-VIII	22	14.292	22	13.175
3.	Licee	19	8.604	19	9.150
4.	Şcoli profesionale	11	3.190	11	3.623
5.	Şcoli speciale	2	575	2	494

În afara unităților şcolare menționate mai sus, în municipiul Sibiu funcționează două cluburi sportive şcolare şi un Palat al Copiilor şi Elevilor.

În ultimii trei ani a existat un anumit echilibru în ceea ce priveşte numărul de copii şi elevi cuprinşi în forme de învățământ preuniversitar (aproximativ 4.500 de copii în grădinițe şi 26.000 elevi în şcoli şi licee).

Cele 11 şcoli profesionale funcționează în cadrul liceelor.

Un număr de 14 imobile cu destinație de învățământ (11 grădinițe, 1 şcoală generală, 1 liceu şi Palatul Copiilor şi Elevilor), au fost notificate de către foştii proprietari pentru retrocedare.

I.5.1.2. Resurse umane

În anul şcolar 2002/2003 sunt finanțate un număr total de 2.913, posturi din care:

posturi didactice	2.151	ocupate: 2.151
posturi didactice auxiliare	124	ocupate: 124
posturi nedidactice	639	ocupate: 639

Raportul dintre personalului didactic / nedidactic şi numărul de elevi a fost următorul:

număr total de elevi / număr total cadre didactice	10,54
număr total de elevi / număr total personal didactic auxiliar	247,7
număr total de elevi / număr total personal nedidactic	48,07
număr total cadre didactice / număr total personal didactic auxiliar	17,35
număr total cadre didactice / număr total posturi nedidactice	3,37

I.5.1.1. Rețeaua unităților de învățământ preuniversitar

Structura rețelei şcolare din municipiul Sibiu este prezentată în următorul tabel:

I.5.1.3. Casa Corpului Didactic Sibiu (CCD)

CCD, care funcționează ca un centru de documentare, informare şi consultanță pentru personalul didactic, didactic auxiliar şi manageri educaționali, a preluat sarcina de formare continuă a personalului din învățământul preuniversitar, de editare şi difuzare de carte, publicații şi materiale auxiliare pentru învățământ (în principal materiale metodice), formarea bibliotecarilor şi a documentarişti din unitățile şcolare din rețeaua învățământului preuniversitar, sprijinire a participării la proiecte şi parteneriate educaționale şi de acordare de asistență în vederea bunei organizări a activității metodice la nivelul fiecărei unități şcolare.

I.5.1.4. Învățământ particular şi forme alternative de învățământ

Rețeaua învățământului particular cuprinde 8 unități şcolare, cuprinzând în anul şcolar 2002/2003 un număr de 415 elevi (față de 506 elevi în anul precedent).

Învățământul particular din municipiul Sibiu la nivel preprimar este format din 4 grădinițe. Toate aceste

unități se bucură de apreciere din partea părinților şi de rezultate bune ale copiilor din ciclul primar.

Există, de asemenea, trei şcoli postliceale, două în profilul sanitar şi una de informatică, unde elevii au condiții de studii şi practică deosebite şi ale căror absolvenți sunt angajați după absolvire în proporție de 90%.

Şcoala de Cooperație din Sibiu, cu nivel de şcoală profesională şi de ucenici pregăteşte personal calificat în domeniile servicii în alimentație publică, coafor-frizerie, şi manichiură. Absolvenții şcolii îşi găsesc de cele mai multe ori un loc de muncă încă din timpul practicii, dovedind astfel oportunitatea existenței acestei şcoli.

În municipiul Sibiu s-au dezvoltat din 1990 trei alternative educaționale: Waldorf, Step by Step şi Montessori. Alternativa Montessori există doar la nivel de învățământ preprimar.

I.5.1. 5. Activitatea extraşcolară

Tematicile orelor de dirigenție au fost structurate pe componente şi subcomponente ale cerințelor educaționale actuale: dezvoltarea personalității elevului, dezvoltarea carierei, educația pentru o societate democratică, munca de calitate etc. Un accent deosebit s-a pus pe educația pentru mediu şi pentru sănătate, cu pondere pe educația antidrog şi BTS. În acest sens, s-au inaugurat în două unități şcolare cu sprijinul unor sponsori şi a Fundației "ELID", cabinete de consiliere şi educație antidrog (Grup Şcolar Industrie Alimentară şi Grup Şcolar Construcție Maşini). Un număr de 9 unități şcolare sunt cuprinse în programul "Vision 2000", iar în toate liceele şi grupurile şcolare s-au derulat programe de educație antidrog.

De asemenea, toate şcolile antrenează elevii în derularea unor manifestări legate de evenimente cum sunt Ziua Națională a României, Ziua Pământului, Sărbătorile de Crăciun, Ziua Inimii, Luna Pădurii, Ziua de luptă antiSIDA etc.

Un aspect benefic pentru activitatea extraşcolară îl constituie colaborarea cu o serie de instituții şi ONG-uri pe diferite programe şi proiecte: Crucea Roşie, Şcoala Naturii în Natură, Crispus, ARAPAMESU, Fundația "Un copil o speranță", Fundația "ELID", Poliția rutieră, Direcția de Sănătate Publică, Biroul pentru Promovarea Sănătății, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Fundația "Tineri pentru Tineri", Asociația "Ascensium", Inspectoratul pentru Protecție Civilă, Serviciul de Prevenire din cadrul IPJ Sibiu ş.a.

În municipiul Sibiu funcționează un Palat al Copiilor şi Elevilor. În anul şcolar 2001-2002, 11.700 de elevi au frecventat cele 73 de cercuri.

I.5.1.6. Concluzii

- În raport cu prioritățile strategice ale reformei sistemului educativ în România, se poate aprecia că învățământul preuniversitar sibian dispune de resurse umane şi materiale, capabile să ofere o educație modernă populației şcolare din județ. Numărul mare de cadre didactice cuprinse în stagiile de abilitare curriculară şi în alte activități de formare continuă va fi menținut şi în anii şcolari viitori. Va fi continuată politica eliminării treptate a cadrelor didactice necalificate.
- Rețeaua învățământului sibian este relativ stabilă, modificarea ei prin comasarea unor unități şcolare fiind avută în vedere şi în anul şcolar viitor, pentru asigurarea accesului la o instrucție performantă a tuturor elevilor. Se va păstra consecvența privind realizarea prin planurile de şcolarizare a unui procent optim între numărul de elevi de la filierele teoretic şi tehnologic din învățământul liceal, în conformitate cu standardele europene.
- Situația la învățătură este bună la nivelul învățământului primar, gimnazial şi liceal, satisfăcătoare la învățământul profesional şi nesatisfăcătoare la învățământul seral. Se impune observația că multe dintre şcoli nu prezintă încă oferte educaționale atractive pentru toate categoriile de elevi.
- Prin modul în care au fost stabilite centrele de capacitate şi de bacalaureat, prin modul prin desfăşurarea celor două examene naționale în ambele sesiuni s-a atins obiectivul de asigurare a uneia din condițiile obținerii unor rezultate obiective, bază a unei admiteri obiective în învățământul liceal, profesional şi în învățământul superior. Lucrările comisiilor de capacitate, de admitere şi de bacalaureat s-au desfăşurat ireproşabil.
- Participarea unui număr important de cadre didactice şi unități şcolare la programele de formare oferite de Comisia de specialitate a

Comunității Europene (Socrates, Phare) asigură accederea directă la standardele europene ale domeniului, ceea ce va influența inovarea conținuturilor propriilor programe locale, județene şi naționale de formare continuă.

PUNCTE TARI
• Existența, în municipiul Sibiu, a unor resurse umane capabile şi disponibile în aplicarea reformei în vederea revigorării învățământului sibian. • Existența unor unități şcolare de prestigiu, cu mare vechime şi bine dotate, unde elevii au obținut rezultate deosebite (Colegiul Gheorghe Lazăr", Liceul "Octavian Goga", Liceul "Brukenthal"). • Dezvoltarea programului european "Sibiu 2000". • Realizarea unor parteneriate cu şcoli europene în cadrul programelor "Socrates", "Comenius" etc. • Existența unui învățământ în limba germană, continuator al tradițiilor încă din secolul al XV-lea, o şansă unică de punte culturală cu prosperitatea Germaniei. • Funcționarea cu succes a unor modele educaționale într-o comunitate multiculturală, multietnică, multireligioasă, cu învățământ tradițional cu o vechime de peste 400 de ani. • Deschiderea administrației publice locale către şcoală. • Existența unor centre de documentare şi informare (Casa Corpului Didactic, C. D. I. pentru învățământul german şi bibliotecile Universității Sibiu). • Funcționarea unor centre de formare care facilitează tinerilor absolvenți integrarea în muncă (Fundația Româno-Germană, Centrul Județean de Reconversie a Forței de Muncă). • Personalul din I. Ş. J. este bine pregătit, iar în echipă se află un număr mare de formatori naționali şi regionali. • Creşterea numărului de inițiative şi propuneri de proiecte din partea directorilor de şcoli pentru obținerea de colaborări şi finanțări externe.

În anul şcolar trecut, reforma învățământului nu a fost aplicată de toate echipele manageriale şi colectivele cadrelor didactice, ducînd la apariția unor probleme:

PUNCTE SLABE
În domeniul managementului unității şcolare: • Activitatea managerială axată preponderent pe domeniul administrativ în detrimentul asigurării calității demersului didactic (număr insuficient de asistențe la ore, instrumente perimate de evaluare a calității actului didactic, monitorizare formală a îndeplinirii sarcinilor profesionale). • Rețineri față de rezolvarea problemelor importante ale şcolii prin recurgerea la elaborarea şi aplicarea de proiecte şi parteneriate. • Multe dintre proiectele curriculare cuprinse în programul de dezvoltare al şcolii nu au fost aplicate (ex: proiecte de prevenire a eşecului şcolar, de instruire a personalului didactic în utilizarea echipamentelor IT, programe educaționale adresate adulților etc.). • Managementul resurselor umane este încă deficitar în asigurarea unor structuri eficiente pentru formarea continuă a cadrelor didactice în şcoală, care să sprijine, să încurajeze şi să motiveze performanța profesională (inclusiv prin atribuirea calificativelor anuale şi a salariului de merit). • Preocuparea pentru asigurarea unor resurse materiale extrabugetare este scăzută în majoritatea unităților şcolare. • Nerespectarea punctuală a procedurilor legale în aplicarea sancțiunilor prevăzute în Statutul cadrelor didactice ori în acordarea salariului de merit, necunoaşterea sau aplicarea parțială a prevederilor din Regulamentul de funcționare a unităților şcolare. • Lipsa de transparență a actului managerial induce, în cele mai multe cazuri, o atmosferă tensionată şi o lipsă de încredere a colectivelor didactice în deciziile luate la nivelul conducerii instituțiilor şcolare. ***În domeniul aplicării curricumului şi al atingerii standardelor curriculare:***

PUNCTE SLABE
• Absența, în unele şcoli, a programelor de instruire alternativă, de ameliorare/recuperare favorizează performanțe şcolare sub nivelul standardelor şi, în final, eşecul şcolar. • Inexistența programelor de intervenție personalizată în cazul elevilor cu cerințe educative speciale determină neadecvarea ofertei instrucționale la necesitățile acestor elevi. • Absența materialului didactic-suport în cele mai multe lecții conferă un caracter stereotip-expozitiv, conducând la prezența pasivă în clasă a elevilor şi la ineficiența demersului didactic. • Multe discipline opționale cuprinse în C.D.Ş. sunt proiectate fără motivarea oportunității şi finalităților, fără consultarea partenerilor economici şi socio-culturali, a elevilor şi părinților, lăsându-se impresia că au avut prioritate interese de încadrare. ***În domeniul relațiilor cu partenerii strategici:*** • Colaborarea cu agenții economici din zonă este încă asumată formal, fără ca oferta de instruire să fie adaptată standardelor ocupaționale, nevoilor locale şi cerințelor agenților economici. • Eficiența redusă a colaborării cu familia, în unele şcoli, coroborată cu formalismul activităților de consiliere şi orientare profesională, au condus la obținerea, în unele unități şcolare, de rezultate mai slabe la examenele naționale de capacitate şi bacalaureat.

I.5.2. Învățământul superior

Învățământul superior îşi are începuturile în secolul al XVIII-lea, dar s-a dezvoltat cu adevărat abia după decembrie 1989.

- **Universitatea "Lucian Blaga"** din Sibiu s-a înființat în 1990. S-a dezvoltat pe parcurs, de la cinci la zece facultăți şi un colegiu şi are în prezent peste 16.000 de studenți. Peste 600 de profesori predau aici, în aproape 100 de specialități. Există patru Centre de Cercetare Ştiințifică şi o serie de programe şi proiecte ce se derulează împreună cu diferiți parteneri internaționali.
- **Universitatea Româno-Germană** din Sibiu funcționează în colaborare cu Universitatea "Lucian Blaga", Consulatul General al Germaniei şi cu Forumul Democrat al Germanilor din România. Prestigioasa universitate are trei facultăți cu şase specializări şi un colegiu. Au loc regulat schimburi de profesori şi studenți cu universități din Germania şi din alte țări.
- **Facultatea de Teologie "Andrei Şaguna"** marchează începuturile învățământului superior în Sibiu, fiind fondată în 1786, iar ulterior fiind reorganizată. După numeroase schimbări petrecute în timp, facultatea a fost încorporată, în 1992, în Universitatea din Sibiu, funcționând cu trei secțiuni: Teologie Ortodoxă Pastorală, Teologie şi Litere, Teologie şi Asistență Socială. În 2004, peste 700 de studenți frecventează cursurile.
- **Academia Forțelor Terestre "Nicolae Bălcescu"** funcționează cu trei specialități, şi peste 1.200 studenți.
- **Universitatea "Dimitrie Cantemir"**, Facultatea de Geografia Turismului, a fost înființată în 1990, are peste 500 de studenți şi parteneri internaționali în Trieste şi Liverpool.

I.5.3. Cultură şi artă

În Sibiu există o puternică bază culturală formată din teatre, o filarmonică, trei cinematografe, biblioteci, cinci centre culturale, şase institute culturale diverse, precum şi zece muzee.

	1997	1998	1999	2000	2001
Teatre şi instituții muzicale	6	4	5	5	6
Biblioteci	67	61	61	59	59
Biblioteci publice	1	1	1	1	1
Abonamente la radio	57.255	53.624	47.696	35.885	27.423
Abonamente la televiziune	44.370	43.253	41.023	40.110	40.351

I.5.3.1. Instituții şi evenimente culturale

Teatrul în Sibiu

Începuturile activității teatrale în Sibiu îşi au bazele încă din sec. al XVI-lea, când elevii dădeau două reprezentații scenice pe an, iar la 15 februarie 1582 s-a desfăşurat în aer liber prima punere în scenă a unei bătălii. Începând cu 1756, spectacolele teatrale aveau loc în casa baronului von Möringer, actuala Casă Albastră din Piața Mare. În 1789 s-a ajuns la primul teatru cu sediu stabil, în Turnul Gros, deschis de Martin Hochmeister. În 1923 a luat ființă un prim teatru românesc.

Actuala instituție, Teatrul de Stat "Radu Stanca", a fost înființată, alături de Teatrul pentru copii şi tineret “Gong” şi Filarmonica de Stat, în 1949. Secția germană a teatrului a fost deschisă în 1956. Anual, la Sibiu se desfăşoară Festivalul Internațional de Teatru, aflat în 2003 la a zecea ediție.

Biblioteca ASTRA

În 1861, la înființarea societății ASTRA, s-a pus problema creării unei biblioteci naționale. Numărul volumelor ajunge astăzi la peste 750.000, al revistelor la 48.000 şi al manuscriselor la 12.000.

Reviste de cultură

La Sibiu apar două dintre cele mai importante reviste de cultură româneşti: revista Transilvania şi revista Euphorion.

ASTRA Film Fest

Festival internațional de film documentar şi antropologie vizuală, ASTRA FILM FEST a fost inițiat ca un forum al filmelor documentare antropologice în estul Europei, similar marilor festivaluri de acest gen din lume.

Încercând să surprindă dintr-o perspectivă obiectivă multitudinea de aspecte din societățile umane contemporane, ASTRA Film Fest promovează, o dată la doi ani, documentarul de înaltă calitate.

Agenda culturală 2003 – cele mai importante evenimente:

ORGANIZATOR	ACȚIUNE	DATA
As. Fotocluburilor Unite din România - Fotoclubul Orizont Sibiu	Al 10-lea Salon Internațional de Artă Fotografică Sibiu	ianuarie
Ordinul Cavalerilor de Sibiu	Festivalul Medieval Sibiu, Ed. a III-a	august
Teatrul GONG	Festivalul Internațional de Artă Neconventională La STRADA, Ed. a VII-a	aprilie-mai
Universitatea Lucian Blaga Sibiu	Colocviul Emil Cioran, Ed. a IX-a	mai
Fundația Pro Art Hermannstadt	Festivalul Internațional de Jazz Sibiu	mai
Teatrul Radu Stanca	Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, Ed. a X-a	mai- iunie
ASTRA	Olimpiada Națională "Meşteşuguri Artistice Tradiționale"	iulie
Casa de Cultură a Municipiului Sibiu	Festivaluri Internaționale de Muzică Folclorică Franța-Spania	iulie-august
Asociația Oameni pentru Artă	Universitatea de Vară 2003, Ed. a III-a	iulie
ASTRA	Festivalul Național al Tradițiilor Populare din România	iulie-august
Casa de Cultură a Municipiului Sibiu	Festivalul Internațional de Pian şi Compoziție Carl Filtsch	august-septembrie
ASTRA	Târgul Creatorilor Populari din România, Ed. a XIX-a	august
Casa de Cultură a Municipiului Sibiu	Festivalul Toamna Sibiană	septembrie-octombrie
Cercul Militar	Festivalul Internațional al Muzicilor Militare, Ed. a II-a	septembrie
Casa de Cultură a Municipiului Sibiu	Târgul de Crăciun	decembrie

I.5.3.2. Mass-media

În Sibiu există o mass-media puternică, reprezentată de opt ziare locale, dintre care patru cotidiene, două reviste de cultură, trei ziare de mică publicitate, şapte posturi de radio locale şi patru posturi de televiziune locale.

I.5.3.3. Sibiu, Capitală Culturală Europeană în 2007

Sibiul candidează pentru titlul de Capitală Culturală Europeană în 2007, alături de Luxemburg.

În aprilie 2004, juriul Comisiei Europene a recomandat Sibiul pentru titlul de Capitală Culturală Europeană în 2007. Juriul de Selecție a înaintat Comisiei Europene raportul redactat în urma audierii delegației Sibiului pentru titlul de Capitală Culturală Europeană 2007, împreună cu recomandarea de a acorda oraşului nostru titlul amintit. Raportul era cea de-a doua etapă din procedura care trebuie să mai treacă pe la Comisia Europeană, apoi prin votul Consiliului de Miniştri şi printr-o ultimă audiere în februarie 2005, pentru a verifica progresele înregistrate.

Juriul a apreciat efortul unui oraş mic de a pune la punct un asemenea program de anvergură europeană, apreciind că SIBLUX 2007 poate fi considerat reprezentativ pentru modul în care oraşul şi România se prezintă Uniunii Europene în perspectiva aderării.

Membrii juriului au considerat drept puncte forte ale Sibiului calitatea programului, multiculturalismul acestuia, caracterul european al SIBLUX 2007, structura organizațională propusă şi sustenabilitatea lui.

Un alt punct care a cântărit mult în decizie a fost parteneriatul cu Luxemburg, coordonarea evenimentelor între cele două oraşe, cât şi multiplele parteneriate şi programe de colaborare europeană dezvoltate de Sibiu cu Landshut, Rennes, Klagenfurt, Deventer. Juriul a apreciat programul 2007 ca un „experiment european Est-Vest”, cu aspecte importante de inovație artistică, incluziune socială şi mobilitate pentru tineri.

Examenul dat de Sibiu în fața Juriului şi a Comisiei Europene poate fi apreciat drept un succes în condițiile în care instituțiile Uniunii Europene au stabilit deja țările care vor da capitalele culturale europene până în 2019.

II. OBIECTIVE

II.1. MUNICIPIUL SIBIU - ANALIZA TIP SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1. ZONA GEOGRAFICĂ	
Aşezarea centrală care permite bune conexiuni cu celelalte regiuni. Relief cu potențial turistic.	Există cartiere unde infrastructura fizică este slab dezvoltată. Existența unor poli de atracție urbană în apropiere (Braşov, Cluj).
2. POPULAȚIA	
Concentrare de naționalități conlocuitoare, care asigură interferențe culturale şi religioase cu o mare varietate de tradiții şi obiceiuri. Grad ridicat de urbanizare.	Spor natural negativ. Fondurile reduse destinate asistenței sociale sunt depăşite de numărul populației.
3. ECONOMIA	
Vechi tradiții în prelucrarea materialelor textile, din piele, din lemn, din metal şi produse alimentare. Existența unei infrastructuri de producție completă în diverse domenii de activitate (textil, piele, mobilă, componente auto etc). Potențial turistic deosebit, pluralism etno-cultural, turism cultural, peisager.	Lipsa resurselor financiare. Echipamente şi tehnologii învechite. Capacitate lentă de adaptare a întreprinderilor la modificările intervenite în structura pieților. Existența unor întreprinderi energointensive. Utilități turistice nefolosite la capacitate. Reclamă turistică insuficientă din cauza costurilor ridicate. Infrastructura de transport şi dotarea tehnică de turism necorespunzătoare. Personal insuficient calificat pentru a asigura servicii de calitate.
Număr relativ mare de întreprinderi mici şi mijlocii înregistrate.	Număr mare de IMM-uri active bazate pe producerea de produse în lohn. Aport redus de capital străin în capitalul social al IMM-urilor. Lipsa infrastructurii şi resurselor financiare necesare promovării produselor IMM - urilor pentru târguri şi expoziții.
4. PIAȚA MUNCII	
Resurse de muncă numeroase şi cu calificare în diverse domenii de activitate.	Creşterea numărului de şomeri în rândurile absolvenților de învățământ preuniversitar şi universitar. Deficit de forță de muncă calificată în domeniile confecții textile şi pielărie.
5. INFRASTRUCTURA FIZICĂ	
Municipiul este conectat la rețeaua de transport rutier, feroviar şi aerian. Existența echipamentelor de telecomunicații şi telefonie mobilă.	Lipsa unei centuri de transport rutier ocolitoare. Lipsa fondurilor determină o mai slabă întreținere a străzilor din oraş.

Rețea de distribuție a gazelor naturale destul de bine dezvoltată, datorită existenței resurselor de gaz în regiune.	Instalații de distribuție a apei cu capacitate redusă, care determină discontinuități în aprovizionarea unor cartiere. Gara CFR şi Autogările sunt depăşite din punct de vedere al dotărilor. Rețeaua de canalizare deficitară, învechită.
6. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR	
Prezența unor resurse naturale variate (păduri, parcuri, ape etc.)	Existența în municipiu a unor agenți poluanți. Probleme legate de colectarea, sortarea, gestionarea şi valorificarea deşeurilor menajere şi industriale.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
Existența unor programe comunitare de susținere a investițiilor în domeniul protecției mediului, reabilitarea şi extinderea căilor de comunicații, a sistemelor de alimentare, canalizare, epurare şi de management al deşeurilor. Posibilități de dezvoltare a turismului printr-o serie de programe care vizează dezvoltarea infrastructurii şi creditarea avantajoasă a celor care investesc în amenajări agroturistice. Programe comunitare pentru renovarea şi reabilitarea centrului istoric. Existența unor instituții guvernamentale sau organizații neguvernamentale care se ocupă cu pregătirea profesională şi reconversia forței de muncă. Aplicarea unor programe de dezvoltare, prin încurajarea inițiativelor locale şi a investițiilor. Posibilități de investiții străine pe domenii foarte variate. Existența unei legături strânse între populația municipiului şi persoane emigrate în țările UE.	Gradul de sărăcie generează fenomene de depopulare, de plecare a tinerilor şi adulților pentru a lucra în străinătate, la care se adaugă îmbătrânirea populației, ceea ce creează premizele diminuării populației. Sistemul sanitar în colaps determină riscuri la adresa stării de sănătate a populației. O posibilă diminuare parțială sau totală a producției de lohn, ar putea determina fenomenul de creştere a numărului de şomeri. Există riscul ca unii intreprinzători să nu-şi manifeste interesul față de proiecte de asistență financiară, din cauză că nu sunt familiarizați cu criteriile de selecție şi de implementare a acestora. De asemenea, aceştia nu dispun de posibilități pentru garantarea împrumuturilor solicitate şi nici de bani pentru plata planurilor de afaceri.

OBIECTIVE SPECIFICE

Obiectivul strategic fundamental constă în împlinirea aspirațiilor Sibiului de a-şi păstra identitatea medievală şi în acelasi timp, de a fi susținut de o economie competitivă, dinamică şi novativă, cu un mediu de viață de calitate, având la bază principiile dezvoltării durabile şi înscris în circuitele de valori europene.

Scopul final al dezvoltării economice durabile locale este de a genera bani şi locuri de muncă alături de respectarea sau îmbunătățirea calității vieții oamenilor din municipiul Sibiu. Experiențele de dezvoltare economică din lume confirmă faptul că aceasta necesită eforturi bine planificate, sistematice şi de durată. Unele dintre **direcțiile** care duc la atingerea acestor obiective pot fi:

- Susținerea economică a municipiului Sibiu şi dezvoltarea lui în acord cu tendințele majore ale Comunității Europene.
- Modernizarea şi dezvoltarea infrastructurii de bază locale şi a căilor de comunicație cu celelalte zone ale țării.
- Consolidarea identității şi promovarea imaginii municipiului Sibiu, de spațiu medieval tradițional, multicultural, multi etnic şi spiritual.
- Îmbunătățirea şi diversificarea serviciilor, ameliorarea cadrului urban în scopul creşterii calității vieții locuitorilor la standarde europene.
- Asigurarea protecției şi conservării mediului natural şi construit, în concordanță cu cerințele dezvoltării durabile.
- Reabilitarea istorică a oraşului Sibiu, pentru păstrarea şi conservarea identității sale medievale.

II.2. MEDIUL CONSTRUIT

II.2.1. Infrastructura

OBIECTIVE	MĂSURI
Dezvoltarea infrastructurii şi modernizarea transporturilor.	Realizarea centurii rutiere ocolitoare a municipiului Sibiu pentru traficul greu, de tranzit. Dezvoltarea şi modernizarea aeroportului pentru trafic internațional. Modernizarea gării CFR. Reabilitarea podului de traversare a căilor ferate din preajma gării Sibiu (Podul Gării). Diversificarea şi modernizarea căilor de comunicație cu celelalte zone ale țării. Modernizarea străzilor degradate din toate cartierele municipiului. Optimizarea traficului urban de călători.
Modernizarea şi dezvoltarea rețelelor de utilități.	Modernizarea şi dezvoltarea rețelelor de utilități necesare dezvoltării oraşului. Restructurarea şi eficientizarea sistemului de încălzire a ansamblurilor de locuințe colective şi individuale. Modernizarea şi dezvoltarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă a municipiului. Creşterea calității serviciilor către beneficiari.

II.2.2. Construcții, terenuri

Obiective:

- Amenajarea zonei centrale a oraşului astfel încât să combine funcțiunile comerciale cu cele civice, culturale, de agrement şi turistice.
- Reabilitarea clădirilor aflate în patrimoniul cultural național.
- Finalizarea sălii de spectacole Thalia.
- Proiectarea şi amenajarea unor piste pentru biciclişti, începând cu zona istorică a oraşului, pentru diminuarea traficului auto.
- Realizarea proiectelor şi investițiilor prin parteneriat public-privat.
- Utilizarea celor mai bune practici în managementul urban, ca rezultat al schimbului de informații cu alte municipalități.
- Creşterea eficienței energetice în colectivitățile locale, prin promovarea cogenerării de mică şi medie putere.
- Valorificarea terenurilor neocupate din intravilan.

II.2.3. Alimentarea cu apă, canalizarea menajeră și pluvială

Obiective:

A fost conturat un program de investiții pe termen mediu şi lung care să permită furnizarea de servicii de distribuție a apei şi de canalizare la parametrii specificați în standardele europene şi româneşti. Obiectivele pricipale de atins şi de menținut în perioada cuprinsă până în anul 2020 sunt:

Sistemul de alimentare cu apă:

- Calitatea apei potabile livrate – în conformitate cu Directiva Uniunii Europene nr. 98/83.
- Furnizarea continuă a apei.

- Asigurarea presiunii minime în rețeaua de distribuție, astfel încât să fie asigurată funcționarea normală a instalațiilor din clădirile parter + 4 nivele.
- Asigurarea unei capacități de stocare a unei cantități de apă echivalentă cu 50% din necesarul zilnic.

Sistemul de canalizare:

- Asigurarea serviciilor de canalizare în conformitate cu Directivele Uniunii Europene 91/271/EEC şi 98/15/EEC.
- Racordarea la sistemul de canalizare a tuturor consumatorilor de apă.
- Tratarea apelor uzate în conformitate cu directivele europene.
- Managementul nămolului rezultat de la tratarea apelor uzate, în conformitate cu Directivele Europene.

II.2.4. Biodiversitate – spații verzi

Obiective:

- Reabilitarea Grădinii Zoologice în conformitate cu standardele europene.
- Organizarea unui turism ecologic în Parcul Natural Dumbrava – amenajarea de poteci şi locuri de popas.
- Amenajarea unor trasee ca "străzi verzi", pentru încurajarea practicării mişcării în aer liber şi promovării mijloacelor de transport nepoluante (biciclete, role, transport ecvestru) în zonele turistice limitrofe municipiului.
- Realizarea unor plantații de arbori, cu funcție de protecție în zonele cu surse de poluare.
- Amenajarea Parcului Sub Arini ca parc dendrologic.
- Extinderea spațiilor verzi din municipiul Sibiu în conformitate cu normele minime necesare pentru fiecare locuitor al oraşului (4 m^2 terenuri de sport, 4,5 m^2 scuaruri şi parcuri, 1 m^2 locuri de joacă pentru copii).
- Amenajarea luciurilor de apă în zone de agrement şi integrarea lor în parcuri.
- Încurajarea implicării copiilor şi a tinerilor în activitățile de amenajare şi întreținere a zonelor verzi.

II.2.5. Gestiunea deșeurilor

Obiective:

- Introducerea colectării selective a deşeurilor menajere şi reciclarea acestora.
- Închiderea depozitului de deşeuri menajere al municipiului Sibiu (amplasat pe dealul Remetea) cu respectarea prevederilor legale privind dotările cu instalații şi monitorizarea post-închidere.
- Amenajarea unei stații de transfer pentru deşeurile municipale, în cadrul căreia se vor selecta deşeurile reciclabile şi se vor composta deşeurile de natură organică.
- Realizarea unui incinerator pentru deşeurile deosebit de periculoase.
- Realizarea unei instalații complexe pentru tratarea apelor reziduale, a şlamurilor provenite de la obiectivele industriale ce îşi desfăşoară activitatea pe teritoriul municipiului Sibiu.
- Implementarea unor programe educaționale, astfel încât să se producă schimbări majore în atitudinea cetățenilor şi a operatorilor economici în ceea ce priveşte gestionarea deşeurilor.
- Promovarea de către Consiliu Local a unor hotărîri care impun reguli de conservare a resurselor şi de reducere a deşeurilor.

II.2.6. Calitatea factorilor de mediu

II.2.6.1. Aerul

Obiective:

- Realizarea centurii ocolitoare a municipiului Sibiu, ce va permite devierea traficului greu în exteriorul municipiului şi diminuarea poluării aerului cu emisii provenite din traficul auto.

- Modernizarea parcului de transport în comun urban cu mijloace auto ce respectă Normele Euro 3 şi Euro 4.

II.2.6.2. Apa

Obiective:

- **Acumularea Turnişor** (reabilitare) – foarte importantă pentru alimentarea cu apă industrială a unităților economice şi disponibilizarea unui volum de apă din acumularea Gura Râului pentru irigații în lunca râului Cibin, între Orlat şi Tălmaciu.
- **Acumulări în Sub Arini, pe pârâul Trinkbach** (reabilitare) – se creează o zonă de agrement în intravilanul municipiului Sibiu, cu impact pozitiv major asupra populației şi asupra nivelului pânzei freatice pentru arborii din parcul Sub Arini.
- **Regularizarea Valea Săpunului** – investiție nouă cu impact pozitiv deosebit, având în vedere că va fi un complex de agrement pentru zona de extindere a municipiului Sibiu.

II.3. RESURSE ECONOMICE

OBIECTIVE	MĂSURI
Îmbunătățirea mediului de afaceri şi crearea unei imagini de excelență în promovarea afacerilor în municipiul Sibiu	Promovarea intereselor agenților economici pentru dezvoltarea comerțului şi industriei, pe plan intern şi internațional, corespunzător cerințelor economiei de piață. Dezvoltarea la manageri a unei gândiri economice noi, în concordanță cu cerințele impuse de aderarea la Uniunea Europeană. Sprijinirea şi susținerea intereselor producătorilor şi comercianților în raport cu autoritățile din țară şi cu organismele specializate din străinătate. Simplificarea şi eficientizarea cadrului administrativ. Asigurarea resurselor financiare necesare pentru modernizarea dotării tehnologice şi pentru promovarea pe piață, într-o situație permanentă de decapitalizare. Redefinirea profilului industriei, astfel încât să fie adecvat noilor condiții existente pe piața internă şi internațională. Lichidarea cu minimum de costuri sociale, financiare şi ecologice a capacităților de producție perimate. Asigurarea gradului şi ritmului de inovare şi mobilitate tehnologică şi managerială impus de caracteristicile actuale ale economiei mondiale. Creşterea gradului de coerență a politicii privind IMM-urile precum şi a capacității de a crea şi implementa la nivel local politici şi programe de sprijin pentru IMM. Facilitarea accesului IMM-urilor la resursele financiare prin credite şi sprijin financiar pentru IMM.
Dezvoltarea sectorului terțiar prin crearea de noi poli şi introducerea oraşului în circuitele regionale şi internaționale	Previzionarea infrastructurii în domeniu. Diversificarea şi creşterea calității serviciilor. Realizarea de noi centre de interes terțiar în municipiul Sibiu, în vederea valorificării potențialului local. Extinderea utilizării tehnologiei informației în toate sectoarele economice şi la toate nivelurile urbei.
Dezvoltarea pieței muncii şi îmbunătățirea mobilității acesteia	Realizarea unui sistem informațional privind necesarul permanent de calificat, recalificat şi perfecționat forța de muncă. Asigurarea unei formări continue în perspectiva educației permanente a forței de muncă. Folosirea centrelor cu experiență eficientă ca suport pentru transformarea întregii societăți sibiene.

OBIECTIVE	MĂSURI
	Mobilizarea comunității locale în monitorizarea propriilor resurse umane.
Promovarea municipiului Sibiu ca oraş turistic național şi internațional	Identificarea şi susținerea proiectelor care pun în valoare elementele patrimoniului cultural şi ale tradițiilor locale. Realizarea proiectelor de dezvoltare şi modernizare a dotărilor de agrement destinate petrecerii timpului liber. Îmbunătățirea şi dezvoltarea activităților de marketing comunitar şi de promovare a turismului. Diversificarea serviciilor turistice în acord cu tendințele mondiale în domeniu: turism cultural, ecoturism, agroturism.
Redresarea industriei agroalimentare	Îmbunătățirea performanțelor productive şi economice ale industriei agroalimentare. Retehnologizarea şi modernizarea unităților de procesare a producției agroalimentare. Menținerea renumelui de excelență în domeniul produselor specifice locale şi obținerea de patente internaționale.

AGRICULTURA

Obiective:

- Dezvoltarea şi modernizarea agriculturii în municipiul Sibiu şi zonele limitrofe va trebui orientată pe:
- Îmbunătățirea prelucrării şi marketingul produselor agricole.
- Investiții în exploatațiile agricole.
- Dezvoltarea şi diversificarea activităților economice pentru generarea de venituri alternative.
- Dezvoltarea metodelor agricole de producție concepute să protejeze mediul.
- Menținerea patrimoniului funciar al agriculturii la standarde superioare,
- anularea efectelor dăunătoare produse de industrializare şi urbanizare.
- Menținerea şi protejarea livezilor.

II.4. RESURSE SOCIO-UMANE

II.4.1. Demografie şi sănătate publică

Obiective:

- Creşterea natalității.
- Menținerea numărului de locuitori.
- Stoparea numărului ieşirilor cu domiciliu.
- Creşterea speranței de viață.
- Ameliorarea, îmbunătățirea calității vieții.
- Reducerea riscului de îmbolnăvire.
- Îmbunătățirea dotării spitalelor.

II.4.2. Forța de muncă şi protecție socială

II.4.2.1. Ocuparea forței de muncă, şomajul

Obiective:

- Implementarea în municipiul Sibiu a unui Centru Regional de Formare Profesională pentru Adulți.
- Creşterea treptată, în anii următori, a numărului de persoane în căutarea unui loc de muncă

care vor beneficia de cursuri de informatică-inițiere.

- Adaptarea ofertei educaționale la cerințele locale ale pieței muncii, stimularea mobilității forței de muncă, pentru înlăturarea dezechilibrului existent pe piața muncii între cerere şi ofertă.
- Extinderea serviciului de mediere a muncii şi la nivelul agenţiilor locale de ocupare a forței de muncă.
- Continuarea implementării legislației şi măsurilor pentru a se asigura accesul liber pe piața muncii pentru toate persoanele, indiferent de sex, rasă sau origine etnică, religie sau credință, vârstă sau orientare sexuală.

II.4.2.2. Asistență socială

Obiective:

- Asigurarea unei coeziuni sociale puternice între categoriile sociale şi între generații.
- Implementarea noului sistem național de asistență socială.
- Promovarea unei politici moderne privind incluziunea socială şi stimularea muncii.
- Aprobarea şi implementarea la nivelul municipiului Sibiu a Planului județean anti-sărăcie şi promovare a incluziunii sociale.
- Reducerea sărăciei şi excluziunii sociale prin oferirea de servicii sociale bine direcționate şi corespunzătoare nevoilor (asigurarea venitului minim garantat şi ajutoare materiale şi financiare în colaborare cu ONG-uri, conform legislației în vigoare).
- În vederea asigurării echilibrului între cerințele economiei de piață şi cele ale protecției şi solidarității sociale, permanentizarea relației cu partenerii economici şi sociali, dar şi cu opinia publică.
- Reorientarea activității de asistență socială; generațiile viitoare vor trebui să reprezinte principalul obiectiv, căruia îi vor fi subordonate toate programele de asistență, inclusiv prestațiile sociale, printre care acordarea de alocații pentru subzistență şi pentru dezvoltare familială, în vederea combaterii marginalizării unor categorii sociale.

II.4.3. Protecția copilului

Obiective:

- Închiderea instituțiilor de tip rezidențial şi înființarea serviciilor de tip familial.
- Dezvoltarea alternativelor de tip familial.
- Prevenirea abuzului şi a neglijării copilului.
- Implicarea comunității locale în respectarea drepturilor copilului.
- Integrarea educațională, ocupațională şi socială a tinerilor peste 18 ani care au beneficiat de o măsură de protecție.

II.5. ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ

II.5.1. Educație și învățământ

Obiective:

- *Perfecționarea managementului*. Managementul educațional se doreşte a fi unul integrat, axat pe obiective, urmărindu-se realizarea scopului principal al învățământului şi ridicarea standardelor educaționale.
- *Revigorarea rolului şcolii sibiene,* ca instituție principală de educație şi învățământ, astfel încât şcolile să nu mai fie percepute ca instituții "de consum", ci ca factori de multiplicare şi dezvoltare a resurselor.
- *Asimilarea limbajului informatic în şcoli,* pentru a asigura pârghiile necesare noii "alfabetizări" a populației, ca poartă de intrare în civilizația lumii de mâine.
- *Structurarea învățământului liceal, postliceal şi profesional pe necesitățile reieşite din oferta pieței muncii*. Vor fi dezvoltate programe în colaborare cu agenți economici, instituții specializate în prognoze sociale şi economice.
- *Aprofundarea studiului limbii, istoriei şi civilizației române, culturii locale* ca elemente fundamentale pentru păstrarea identității

naționale, în contextul integrării europene şi al globalizării.

- *Dezvoltarea învățământului pentru minorități* şi introducerea elementelor de educație interculturală în cadrul curriculum-ului şcolar.
- *Realizarea unor programe speciale de educație* (programe intensive de prevenire a abandonului şcolar sau şansa a doua pentru cei care nu au absolvit învățământul obligatoriu, programe de susținere a limbilor şi culturilor minoritare, inclusiv pentru copiii rromi, programe de integrare a copiilor instituționalizați în familiile naturale sau substitutive, etc).
- *Îmbunătățirea bazei materiale a unităților şcolare* prin realizarea unor lucrări de întreținere şi reparații la clădirile şcolare, (inclusiv construirea unor săli de sport) şi dotarea acestora cu materiale didactice de actualitate.
- *Continuarea şi diversificarea formării personalului didactic* în spiritul integrării europene.
- *Modernizarea bazei materiale* (biblioteci, laboratoare) pentru abordarea educației în domenii de vârf.
- *Îmbunătățirea* climatului educativ, a coerenței rețelelor de instituții de educație.
- *Transparență şi consultanță* unitară în oferta educațională, pentru o mai bună orientare profesională.

II.5.2. Cultură

Obiective:

- Dezvoltarea unor parteneriate public-privat pentru explorarea unor metode de sponsorizare/finanțare pentru instituțiile de cultură.
- Realizarea unui calendar unificat anual al tuturor manifestărilor culturale din întregul oraş.
- Structurile organizaționale ale programului SIBLUX 2007, pentru dobândirea titlului de Capitală Culturală Europeană în 2007, şi toate instituțiile implicate se află în fața unei perioade intense de lucru pentru a putea realiza progrese în organizare, astfel încât în 2005 raportul pozitiv al Comisiei Europene să rămână definitiv. Sunt necesare lucrări de infrastructură, precum şi definitivarea proiectelor culturale pentru 2007, când Sibiul ar putea deveni Capitală Culturală Europeană, alături de Luxemburg.

III. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE

III.1. MĂSURI DE ÎNTĂRIRE A CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE

În vederea îndeplinirii obiectivelor propuse în Planul Local de Acțiune, Primăria Municipiului Sibiu, ca autoritate locală, îşi propune întărirea capacității instituționale la toate nivelurile de decizie şi de execuție, ceea ce presupune, pe lângă atragerea de resurse financiare, mobilizarea resurselor umane, activarea celor mai eficiente mijloace de comunicare, precum şi analizarea alocării responsabilităților pentru punerea în practică a obiectivelor şi urmărirea derulării proiectelor.

Unul dintre principalele obiective urmărite este armonizarea procedurilor administrative locale cu cele din Uniunea Europeană, în contextul viitoarei aderări a României.

Unul dintre proiectele în derulare este **„Susținerea administrației municipale Sibiu/ Hermannstadt”** derulat de Primăria Sibiu în colaborare cu Academia Funcționarilor Publici din Bonn (d.b.b. Akademie) şi Centrul Regional de Formare Continuă pentru Administrația Publică Locală Sibiu, şi finanțat de Societatea pentru Cooperare Tehnică (GTZ). În cadrul acestei cooperări au fost obținute multiple rezultate pozitive. Succesele importante ale derulării până în prezent a proiectului sunt, printre altele:

- Îmbunătățirea structurii organizaționale.
- Optimizarea timpului de conducere al vârfului administrației.
- Reorganizarea biroului de presă şi relații cu publicul.
- Restructurarea biroului de promovare a dezvoltării economice.
- Elaborarea macroconceptului pentru dezvoltare economică locală.
- Elaborarea unui nou plan de afaceri.
- Îmbunătățirea prelucrării procedurilor administrative prin reducerea. compartimentelor şi a pozițiilor organizaționale.
- Diverse optimizări ale bugetului local (de exemplu mai multă transparență în planificarea bugetară, reîmpărțire parțială şi regruparea bugetului).
- Elaborarea unei culegeri de hotărâri ale Consiliului Local.
- Elaborarea unui concept de perfecționare şi formare continuă a personalului.
- Dezvoltarea unui ghid de dezvoltare a oraşului Sibiu.
- Desfăşurarea unei investigații sociologice complexe în rândul cetățenilor.
- Întărirea orientării către cetățeni a administrației oraşului.
- Calificarea personalului de conducere şi a colaboratorilor.
- Consilierea vârfului administrației, a forțelor de conducere şi a colaboratorilor pe parcursul proiectelor desfăşurate.

Centrul Regional de Formare Continuă pentru Administrația Publică Locală Sibiu are planificată deschiderea în viitorul apropiat a unui **Centru European de Informare**.

Pentru întărirea capacităților instituționale, Primăria Municipiului a realizat în 2001, în colaborare cu toate instituțiile publice şi actorii locali, primul document integrat de urmărire şi management urban sub titlulatura **“Planul de Acțiune Urbană 2001-2004”**. Documentul conține planuri de activitate coordonată pentru toate domeniile edilitare şi este folosit ca document de referință de toate instituțiile participante la elaborarea lui. În toamna anului 2004 se va realiza în mod similar **“Planul de Acțiune Urbană 2004-2008”**.

Prin managementul urban se urmăreşte permanent amenajarea zonei centrale a oraşului astfel încât să combine funcțiunile comerciale cu cele civice, culturale, de agrement şi turistice. Reabilitarea clădirilor aflate în patrimoniul cultural național este o preocupare importantă a administrației locale. Menționăm cel de-al doilea proiect de cooperare cu GTZ – **Reabilitarea oraşului istoric**, care se

derulează din anul 2000. O caracteristică importantă a municipiului Sibiu o constituie zona de rezervație de arhitectură medievală, în suprafață de 101 ha. Marea majoritate a clădirilor se află într-o stare de întreținere mediocră, necesitând lucrări de consolidare şi restaurare.

III.2. PROIECȚIA FINANCIARĂ

III.2.1. Bugetul local al municipiului Sibiu pentru anul 2002

Veniturile la bugetul local Sibiu:

Nr. Crt.	Capitol buget	Total 2002 (mii lei)	Procent
1.	**VENITURI PROPRII**	**267.892.761**	**35.01%**
1.1	Venituri curente	234.392.761	30.63%
A.	Venituri fiscale	207.662.781	
	A.1. Impozite directe	200.080.886	
	a. Impozit pe clădiri şi terenuri de la persoane juridice	84.266.000	
	b. Impozite şi taxe de la populație, din care:	94.794.886	
	- impozitul pe clădiri	65.935.000	
	- taxe asupra mijloacelor de transport deținute	8.185.985	
	- alte impozite şi taxe de la populație	20.673.901	
	c. Taxa pentru folosirea terenurilor proprietate de stat	1.500.000	
	d. Alte impozite directe	19.520.000	
B.	A.2. Impozite indirecte	7.581.895	
	a. Impozitul pe spectacole	208.295	
	b. Alte impozite indirecte	7.373.600	
	Venituri nefiscale	26.729.980	
	a. Vărsăminte din profitul net al regiilor autonome	3.124.000	
	b. Vărsăminte de la instituțiile publice	10.850.000	
	c. Diverse venituri	12.755.980	
1.2.	Venituri din capital	1.000.000	0.13%
1.3.	Venituri cu destinație specială	32.500.000	4.25%
2.	**PRELEVĂRI DE LA BUGETUL DE STAT**	**497.396.373**	**64.99%**
2.1.	Cote defalcate din impozitul pe salarii		0.00%
2.2.	Sume defalcate din TVA	274.694.273	35.89%
2.3.	Sume defalcate din impozitul pe venit	222.702.100	29.10%
	- cote defalcate din impozitul pe venit	190.000.000	
	- sume defalcate pentru echilibrarea bugetului local	10.753.100	
	- sume defalcate pentru subvenția energiei termice	21.949.000	
	TOTAL VENITURI	**765.289.134**	**100%**

Cheltuieli de la bugetul local Sibiu pentru anul 2002:

Nr. Crt.	Capitol buget	Total (mii lei)	Procent
1	Autorități executive	36.400.000	4.76%
2	Învățământ	324.829.334	42.45%
3	Sănătate	9.630.000	1.26%
4	Cultură, religie, sport, tineret	15.200.000	1.99%
5	Asistență socială, alocații, pensii, ajutoare, indemnizații	53.887.200	7.04%
6	Servicii şi dezvoltare publică	251.698.000	32.89%
	a. Întreținerea şi repararea străzilor	63.000.000	8.23%
	b. Iluminat	17.800.000	2.33%
	c. Salubritate	26.700.000	3.49%
	d. Parcuri	14.000.000	1.83%
	e. Locuințe	9.683.750	1.27%
	f. Subvenții	7.250.000	0.95%
	g. Investiții	52.716.250	6.89%
	h. Alte cheltuieli	60.548.000	7.91%
7	Agricultură	1.715.000	0.22%
8	Transport în comun	32.433.700	4.24%
9	Fondul de rezervă	1.300.000	0.17%
10	Alte acțiuni	5.395.900	0.70%
11	Cheltuieli cu destinație specială	32.800.00	4.28%
	a. Servicii publice finanțate din taxe speciale	1.000.000	
	b. Cheltuieli din fondul pentru locuințe	8.000.000	
	c. Cheltuieli din donații şi sponsorizări	23.300.000	
	d. Cheltuieli de investiții pentru venit din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat	500.000	
	TOTAL CHELTUIELI	**765.289.134**	**100%**

III.2.2. Bugetul local al municipiului Sibiu pentru anul 2003

Veniturile la bugetul local Sibiu:

Nr. Crt.	Capitol buget	Total 2003 (mii lei)	Procent
1.	**VENITURI PROPRII**	**386.934.155**	**38.94%**
1.1	Venituri curente	338.774.155	
A.	Venituri fiscale	302.421.382	
	A.1. Impozite directe	272.110.005	
	a. Impozit pe clădiri şi terenuri de la persoane juridice	114.601.760	
	b. Impozite şi taxe de la populație, din care:	128.921.045	
	- impozitul pe clădiri	98.674.800	

Nr. Crt.	Capitol buget	Total 2003 (mii lei)	Procent
	- taxe asupra mijloacelor de transport deținute	11.132.940	
	- alte impozite şi taxe de la populație	19.113.305	
	c. Taxa pentru folosirea terenurilor proprietate de stat	2.040.000	
	d. Alte impozite directe	26.547.200	
B.	A.2. Impozite indirecte	30.311.377	
	a. Impozitul pe spectacole	283.281	
	b. Alte impozite indirecte	30.028.096	
	Venituri nefiscale	36.352.773	
	a. Vărsăminte din profitul net al regiilor autonome	4.248.640	
	b. Vărsăminte de la instituțiile publice	14.756.000	
	c. Diverse venituri	17.348.133	
1.2.	Venituri din capital	1.360.000	
1.3.	Venituri cu destinație specială	46.800.000	
2.	**PRELEVĂRI DE LA BUGETUL DE STAT**	**606.811.860**	**61.06%**
2.1.	Cote defalcate din impozitul pe salarii	-	
2.2.	Sume defalcate din TVA	291.128.257	
2.3.	Sume defalcate din impozitul pe venit	315.683.613	
	- cote defalcate din impozitul pe venit	272.349.613	
	- sume defalcate pentru echilibrarea bugetului local	22.000.000	
	- sume defalcate pentru subvenția energiei termice	21.334.000	
	TOTAL VENITURI	**993.746.015**	**100%**

Cheltuieli pentru anul 2003:

Nr. Crt.	Capitol buget	Total (mii lei)	Procent
1	Autorități executive	80.555.790	8.11%
2	Învățământ	368.138.827	37.05%
3	Sănătate	11.088.000	1.12%
4	Cultură, religie, sport, tineret	20.790.000	2.09%
5	Asistență socială, alocații, pensii, ajutoare, indemnizații	38.582.496	3.88%
6	Servicii şi dezvoltare publică	342.798.912	34.50%
	a. Întreținerea şi repararea străzilor	81.081.000	
	b. Iluminat	29.781.705	
	c. Salubritate	26.700.000	
	d. Parcuri	14.000.000	
	e. Locuințe	500.000	
	f. Subvenții	49.841.059	
	g. Investiții	52.266.250	
	h. Alte cheltuieli	88.628.898	
7	Agricultură	2.125.500	0.21%
8	Transport în comun	59.750.000	6.01%
9	Fondul de rezervă	2.970.000	0.30%

10	Alte acțiuni	346.500	0.03%
11	Cheltuieli cu destinație specială	46.800.000	4.71%
	a. Servicii publice finanțate din taxe speciale	1.300.000	
	b. Cheltuieli din fondul pentru locuințe	40.000.000	
	c. Cheltuieli din donații şi sponsorizări	500.000	
	d. Cheltuieli de investiții pentru venit din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat	5.000.000	
	TOTAL CHELTUIELI	**993.746.015**	**100%**

III.2.3. Bugetul local al municipiului Sibiu pentru anul 2004

Proiectul de buget al municipiului Sibiu pe anul 2004 a fost supus spre aprobare Consiliului Local, în ultima şedință din 2003. Cu o săptămână înainte, proiectul a fost supus dezbaterii publice, sibienii având astfel posibilitatea să-şi exprime opiniile în legătură cu bugetul pe anul viitor.

Bugetul pe anul 2004 a fost proiectat făcându-se o previziune a modului cum vor evolua veniturile şi defalcând echilibrat cheltuielile, astfel încât să poată fi susținute atât protecția socială a populației, cât şi dezvoltarea municipiului.

Este de remarcat faptul că aproape jumătate din cheltuieli merg la capitolul **Servicii şi Dezvoltare publică, Locuințe**.

Conform **Listei obiectivelor de investiții** pe anul 2004, la capitolul **Servicii de dezvoltare publică şi locuințe** sunt cuprinse lucrări de amploare atât în centrul istoric, cât şi în cartierele Sibiului. Investițiile în cartiere, prevăzute pentru anul 2004, le depăşesc de 5 ori pe cele din centrul vechi al oraşului. Astfel:

Totalul lucrărilor (în continuare şi noi):

- în cartiere – 241,7 miliarde lei
- în oraşul istoric – 47,3 miliarde

Câteva exemple din **Lista obiectivelor de investiții,** reprezentând investiții de interes:

- Transport în comun – 43 miliarde lei, incluzînd noi achiziții şi dotări, leasing pentru 30 de autobuze achiziționate şi achiziționarea de 10 noi autobuze, precum şi reabilitarea rețelei de contact la troleibuze.
- Amenajare Piața Obor, etapa a II-a – 5 miliarde lei
- Viabilizare Zona Industrială Vest – 68 miliarde lei
- Modernizare şi reamenajare stadion – 15 miliarde lei
- Lucrări în Piața 1 Decembrie 1918 – 4 miliarde lei

III.2.4. Proiecția financiară pentru anii 2004-2007

(mii lei)

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
VENITURI – TOTAL (rd.2+rd.65+rd.68+rd.71+rd.86+rd.88)	**r 1**	**1.712.896.029**	**1.726.673.290**	**1.807.604.468**	**1.945.979.139**
VENITURI PROPRII – TOTAL (rd.3+rd.56+rd.64+rd.66+rd.67)	r 2	1.101.679.000	1.113.580.000	1.170.967.500	1.213.250.000
I. VENITURI CURENTE (rd.4+rd.33)	r 3	636.079.000	734.700.000	775.397.500	825.530.000
A. VENITURI FISCALE (rd.5+rd.25)	r 4	594.579.000	689.600.000	728.102.500	776.200.000
A1. IMPOZITE DIRECTE (rd.6+rd.7+rd.17+rd.18+rd.21)	r 5	526.854.000	618.750.000	655.102.500	700.950.000
IMPOZITUL PE PROFIT	r 6	0	0	0	0
IMPOZITE ŞI TAXE DE LA POPULAȚIE (rd.8 la rd.16)	r 7	268.054.000	317.250.000	341.602.500	375.450.000

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
Impozitul pe veniturile liber profesioniştilor, meseriaşilor şi ale altor persoane fizice independente şi asociații familiale	r 8	1.000.000	1.050.000	1.102.500	1.200.000
Impozitul pe clădiri de la persoane fizice	r 9	211.454.000	250.000.000	270.000.000	300.000.000
Taxe asupra mijloacelor de transport deținute de persoane fizice	r 10	25.000.000	30.000.000	32.000.000	35.000.000
Impozitul pe venituri din închirieri, subînchirieri locații de gestiune şi arendări	r 11	600.000	700.000	800.000	850.000
Impozitul pe terenuri de la persoane fizice	r 15	20.000.000	25.000.000	27.000.000	27.500.000
Alte impozite şi taxe de la populație	r 16	10.000.000	10.500.000	10.700.000	10.900.000
TAXA PE TEREN	r 17	3.000.000	3.500.000	4.000.000	4.500.000
IMPOZITUL PE CLĂDIRI ŞI TERENURI DE LA PERSOANE JURIDICE (rd.19+20)	r 18	228.800.000	270.000.000	280.500.000	291.000.000
Impozitul pe clădiri de la persoane juridice	r 19	210.000.000	250.000.000	260.000.000	270.000.000
Impozitul pe terenuri de la persoane juridice	r 20	18.800.000	20.000.000	20.500.000	21.000.000
ALTE IMPOZITE DIRECTE (rd. 22 la rd.24)	r 21	27.000.000	28.000.000	29.000.000	30.000.000
Taxa asupra mijloacelor de transport deținute de persoane juridice	r 22	15.000.000	15.500.000	16.000.000	16.500.000
Alte încasări din impozite directe	r 24	12.000.000	12.500.000	13.000.000	13.500.000
A2. IMPOZITE INDIRECTE (rd.26+rd.27)	r 25	67.725.000	70.850.000	73.000.000	75.250.000
IMPOZITUL PE SPECTACOLE	r 26	400.000	550.000	600.000	650.000
ALTE IMPOZITE INDIRECTE (rd.28 la rd.32)	r 27	67.325.000	70.300.000	72.400.000	74.600.000
B. VENITURI NEFISCALE (rd.34+rd.35+rd.45)	r 33	41.500.000	45.100.000	47.295.000	49.330.000
VĂRSĂMINTE DIN PROFITUL NET AL REGIILOR AUTONOME	r 34	4.500.000	4.600.000	4.800.000	5.000.000
VĂRSĂMINTE DE LA INSTITUȚIILE PUBLICE (rd.36 la rd.44)	r 35	17.550.000	18.650.000	19.420.000	19.880.000
DIVERSE VENITURI (rd.46 la rd.55)	r 45	19.450.000	21.850.000	23.075.000	24.450.000
II. VENITURI DIN CAPITAL (rd.57)	r 56	180.600.000	78.880.000	80.570.000	57.720.000
VENITURI DIN VALORIFICAREA UNOR BUNURI ALE STATULUI (rd.58 la rd.61)	r 57	180.600.000	78.880.000	80.570.000	57.720.000
Venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice	r 58	115.700.000	16.500.000	17.000.000	17.500.000
Venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului	r 59	700.000	780.000	820.000	870.000
Venituri din privatizare	r 60	300.000	500.000	650.000	750.000
Venituri din vânzarea unor bunuri aparținând domeniului privat	r 61	63.900.000	61.100.000	62.100.000	38.600.000
III PRELEVĂRI DIN BUGETUL DE STAT (r63 + r67+r68)	r 62	890.717.029	907.193.290	945.136.968	1.055.529.139
COTE şi SUME DEFALCATE DIN IMPOZITUL PE VENIT (rd. 64 la rd.66)	r 63	308.000.000	324.000.000	340.000.000	355.500.000
Cote defalcate din impozitul pe venit	r 64	285.000.000	300.000.000	315.000.000	330.000.000
Sume defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale	r 65	23.000.000	24.000.000	25.000.000	25.500.000

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
Sume alocate de Consiliul Județean pentru echilibrarea bugetelor locale	r 66	0	0	0	0
COTE DEFALCATE DIN IMPOZITUL PE SALARII	r 67	0	0	0	0
SUME DEFALCATE DIN TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ PT. BUGETE LOCALE (rd. 69+rd. 70)	r 68	582.717.029	583.193.290	605.136.968	700.029.139
Sume defalcate din TVA pentru instituţiile de învăţământ preuniversitar de stat, creşe şi centre judeţene şi locale de consultanţă agicolă	r 69	560.717.029	560.693.290	582.136.968	676.529.139
Sume defalcate din TVA pentru subvenționarea energiei termice	r 70	22.000.000	22.500.000	23.000.000	23.500.000
SUBVENȚII (rd.72+rd.83)	r 71	4.500.000	5.000.000	5.500.000	6.000.000
SUBVENȚII PRIMITE DIN BUGETUL DE STAT (rd.73 la rd.82)	r 72	0	0	0	0
SUBVENTII PRIMITE DE LA ALTE BUGETE (rd.84+rd.85)	r 83	4.500.000	5.000.000	5.500.000	6.000.000
120 Subvenții primite de la bugetul asigurărilor pentru şomaj pentru finanțarea programelor pentru ocuparea temporară a forței de muncă	r 84	4.500.000	5.000.000	5.500.000	6.000.000
Subvenții primite de la alte bugete locale pentru susținerea sistemului de protecție a drepturilor copilului	r 85				
DONAȚII ŞI SPONSORIZĂRI	r 86	1.000.000	900.000	1.000.000	1.200.000
ÎNCASĂRI DIN RAMBURSAREA ÎMPRUMUTURILOR ACORDATE (rd.89)	r 88	0	0	0	0
VIII ÎMPRUMUTURI (rd.89+92+94)	r 88	2.162.202.687	2.236.999.831	2.388.542.016	
CHELTUIELI TOTAL (rd.151+164+296+326+391+408+419+426+435+450+460)	**r 92**	**1.712.896.029**	**1.726.673.290**	**1.807.604.468**	**1.945.979.139**
A. CHELTUIELI CURENTE (rd. 153+165+298+327+393+421+437)	r 93	1.063.918.841	1.150.422.837	1.286.897.968	1.442.558.564
CHELTUIELI DE PERSONAL (rd. 154+166+299+328+394)	r 94	449.306.658	510.326.541	580.937.548	662.984.229
CHELTUIELI MATERIALE ŞI SERVICII (rd. 155+167+300+329+395)	r 95	307.313.828	353.125.988	395.939.166	444.405.892
SUBVENȚII (rd 156+168+301+330)	r 96	206.394.000	222.404.000	238.958.000	256.939.000
Subvenții (rd. 157+169+302+331)	r 97	206.394.000	222.404.000	238.958.000	256.939.000
Subvenții de la buget pentru instituțiile publice (rd.158+170+303+332)	r 98	113.894.000	125.904.000	137.458.000	150.439.000
Subvenții pentru acoperirea diferențelor de preț şi tarif (rd. 304+333)	r 99	92.500.000	96.500.000	101.500.000	106.500.000
TRANSFERURI (rd. 171+305+334+396+422)	r 100	100.904.355	64.566.308	71.063.254	78.229.443
DOBÂNZI (rd.438)	r 121	0	0	0	0
B. CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.159+187+309+339+400)	r 128	566.677.188	492.950.453	433.406.500	409.420.575

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.160+188+310+340+401)	r 129	566.677.188	492.950.453	433.406.500	409.420.575
Investiţii ale instituţiilor publice (rd.161+189+311+341+402)	r 130	526.677.188	452.950.453	393.406.500	369.420.575
Investiţii ale regiilor autonome, societăţilor şi companiilor naţionale şi societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat (rd.312+342)	r 131	0	0	0	0
Rate aferente achiziţiilor în leasing financiar (rd.162+190+313+343+403)	r 132	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
D. REZERVE (rd.462)	r 148	82.300.000	83.300.000	87.300.000	94.000.000
I. SERVICII PUBLICE GENERALE – TOTAL (rd.152)	r 151	95.775.000	101.000.000	103.700.000	106.000.000
AUTORITĂŢI PUBLICE (rd.163)	r 152	95.775.000	101.000.000	103.700.000	106.000.000
CHELTUIELI CURENTE (rd.154 la rd.156)	r 153	74.500.000	76.000.000	78.700.000	81.000.000
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 154	61.000.000	62.000.000	62.700.000	63.000.000
CHELTUIELI MATERIALE ŞI SERVICII	r 155	13.500.000	14.000.000	16.000.000	18.000.000
SUBVENŢII (rd.157)	r 156	0	0	0	0
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.160)	r 159	21.275.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.161+rd.162)	r 160	21.275.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000
Investiţii ale instituţiilor publice	r 161	21.275.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000
Din total capitol :					
Autorităţi executive	r 163	95.775.000	101.000.000	103.700.000	106.000.000
III. CHELTUIELI SOCIAL-CULTURALE –TOTAL (rd.191+214+228+258)	r 164	688.546.841	742.133.837	852.113.968	980.244.564
CHELTUIELI CURENTE (rd. 192+215+229+259)	r 165	630.773.841	693.058.837	801.613.968	927.644.564
CHELTUIELI DE PERSONAL (rd. 193+216+230+260)	r 166	385.605.658	444.814.541	513.671.548	594.048.229
CHELTUIELI MATERIALE ŞI SERVICII (rd. 194+217+231+261)	r 167	122.763.828	159.677.988	190.879.166	227.366.892
SUBVENŢII (rd.195+232+262)	r 168	21.500.000	24.000.000	26.000.000	28.000.000
Subvenţii (rd. 196+233+263)	r 169	21.500.000	24.000.000	26.000.000	28.000.000
Subvenţii de la buget pentru instituţiile publice (rd.197+234+264)	r 170	21.500.000	24.000.000	26.000.000	28.000.000
TRANSFERURI (rd.198+218+235+265)	r 171	100.904.355	64.566.308	71.063.254	78.229.443
Transferuri neconsolidabile (rd.199+219+236+266)	r 172	100.904.355	64.566.308	71.063.254	78.229.443
Burse (rd.200)	r 173	2.266.355	2.606.308	2.997.254	3.446.843
Ajutoare sociale (rd.267)	r 174	4.200.000	4.620.000	5.082.000	5.590.200
Alte ajutoare, alocaţii şi indemnizaţii (rd. 268)	r 175	1.200.000	1.340.000	1.384.000	1.432.400
Drepturile asistentului personal pentru copii şi adulţti cu handicap grav (rd.223)	r 181	300.000	350.000	400.000	500.000
Ajutor pentru încălzirea locuinţei (rd.274)	r 184	40.238.000	20.000.000	22.000.000	24.200.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.203+221+241+277)	r 187	57.773.000	49.075.000	50.500.000	52.600.000

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd. 204+222+242+278)	r 188	57.773.000	49.075.000	50.500.000	52.600.000
Investiţii ale instituţiilor publice (rd. 205+223+243+279)	r 189	57.773.000	49.075.000	50.500.000	52.600.000
ÎNVAŢĂMÂNT (rd.207 la rd. 213)	r 191	519.669.631	597.625.396	687.325.456	790.261.773
CHELTUIELI CURENTE (rd.193 la rd.195+198)	r 192	462.996.631	549.450.396	637.325.456	738.261.773
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 193	361.890.348	416.173.900	478.599.986	550.389.983
CHELTUIELI MATERIALE ŞI SERVICII	r 194	98.839.928	130.670.188	155.728.216	184.424.947
SUBVENŢII (rd.196)	r 195	0	0	0	0
TRANSFERURI (rd.199)	r 198	2.266.355	2.606.308	2.997.254	3.446.843
Transferuri neconsolidabile (rd.200 la rd.202)	r 199	2.266.355	2.606.308	2.997.254	3.446.843
Burse	r 200	2.266.355	2.606.308	2.997.254	3.446.843
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.204)	r 203	56.673.000	48.175.000	50.000.000	52.000.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.205+206)	r 204	56.673.000	48.175.000	50.000.000	52.000.000
Investiţii ale instituţiilor publice	r 205	56.673.000	48.175.000	50.000.000	52.000.000
Din total capitol :					
Învăţământ preşcolar	r 207	76.131.601	87.552.120	100.693.179	115.773.350
Învăţământ primar şi gimnazial	r 208	196.435.121	225.902.400	259.809.022	298.718.950
Învăţământ liceal	r 209	181.572.569	208.810.314	240.151.515	276.117.463
Învăţământ profesional	r 210	65.530.340	75.360.562	86.671.740	99.652.010
SĂNĂTATE (rd.225 la rd 227)	r 214	20.486.000	24.600.000	29.110.000	33.915.000
CHELTUIELI CURENTE (rd.216 la rd 218)	r 215	20.186.000	24.250.000	28.710.000	33.415.000
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 216	9.786.000	11.870.000	14.370.000	17.370.000
CHELTUIELI MATERIALE şi SERVICII	r 217	10.400.000	12.380.000	14.340.000	16.045.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.222)	r 221	300.000	350.000	400.000	500.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.223+224)	r 222	300.000	350.000	400.000	500.000
Investiţii ale instituţiilor publice	r 223	300.000	350.000	400.000	500.000
Din total capitol :					
Spitale	r 225	1.500.000	1.575.000	1.655.000	1.735.000
Creşe	r 226	15.486.000	18.725.000	22.455.000	26.930.000
Alte instituţii şi acţiuni sanitare	r 227	3.500.000	4.300.000	5.000.000	5.250.000
CULTURĂ, RELIGIE şi ACŢIUNI PRIVIND ACTIVITATEA SPORTIVĂ şi DE TINERET (rd.245 la rd.257)	r 228	22.558.000	25.100.000	27.150.000	29.250.000
CHELTUIELI CURENTE (rd.230 la rd. 232+235)	r 229	22.558.000	25.100.000	27.150.000	29.250.000
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 230				
CHELTUIELI MATERIALE şi SERVICII	r 231	1.058.000	1.100.000	1.150.000	1.250.000
SUBVENŢII (rd.233)	r 232	21.500.000	24.000.000	26.000.000	28.000.000
Subvenţii (rd.234)	r 233	21.500.000	24.000.000	26.000.000	28.000.000
Subvenţii de la buget pentru instituţii publice	r 234	21.500.000	24.000.000	26.000.000	28.000.000
TRANSFERURI (rd.236)	r 235	0	0	0	0
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.242)	r 241	0	0	0	0
Din total capitol :					

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
Teatre şi instituţii profesioniste de spectacole şi concerte	r 247	15.000.000	16.000.000	17.000.000	18.000.000
Case de cultură	r 249	6.500.000	8.000.000	9.000.000	10.000.000
Alte instituţii şi acţiuni privind cultura, religia şi activitatea sportiva şi de tineret	r 257	1.058.000	1.100.000	1.150.000	1.250.000
ASISTENŢA SOCIALĂ, ALOCAŢII, PENSII, AJUTOARE şi INDEMNIZAŢII (rd.281 la rd.295)	r 258	125.833.210	94.808.441	108.528.512	126.817.791
CHELTUIELI CURENTE (rd.260 la rd.262+265)	r 259	125.033.210	94.258.441	108.428.512	126.717.791
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 260	13.929.310	16.770.641	20.701.562	26.288.246
CHELTUIELI MATERIALE şi SERVICII	r 261	12.465.900	15.527.800	19.660.950	25.646.945
SUBVENŢII (rd.263)	r 262	0	0	0	0
TRANSFERURI (rd.266)	r 265	98.638.000	61.960.000	68.066.000	74.782.600
Transferuri neconsolidabile (rd.267 la rd.276)	r 266	98.638.000	61.960.000	68.066.000	74.782.600
Ajutoare sociale	r 267	4.200.000	4.620.000	5.082.000	5.590.200
Alte ajutoare, alocaţii şi indemnizaţii	r 268	1.200.000	1.340.000	1.384.000	1.432.400
Drepturile asistentului personal pentru copii şi adulţi cu handicap grav	r 272	53.000.000	36.000.000	39.600.000	43.560.000
Alte transferuri	r 273				
Ajutor pentru încălzirea locuinţei	r 274	40.238.000	20.000.000	22.000.000	24.200.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.278)	r 277	800.000	550.000	100.000	100.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.279+280)	r 278	800.000	550.000	100.000	100.000
Investiţii ale instituţiilor publice	r 279	800.000	550.000	100.000	100.000
Din total capitol :					
Centre de îngrijire şi asistenţă	r 281	8.421.000	9.648.000	11.573.000	14.559.000
Cantine de ajutor social	r 286	6.389.900	9.359.800	13.355.000	20.030.000
Ajutor social	r 287	40.238.000	20.000.000	22.000.000	24.200.000
Susţinerea sistemului de protecţie a drepturilor copilului	r 289	700.000	800.000	800.000	800.000
Drepturile asistentului personal pentru copii şi adulţi cu handicap grav	r 294	53.000.000	36.000.000	39.600.000	43.560.000
Alte acţiuni privind asistenţă socială, alocaţii, pensii, ajutoare şi indemnizaţii	r 295	17.084.310	19.000.641	21.200.512	23.668.791
IV. SERVICII şi DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINŢE, MEDIU şi APE (rd.297)	r 296	765.573.188	716.529.453	677.434.500	675.059.575
SERVICII şi DEZVOLTARE PUBLICĂ şi LOCUINŢE (rd.314 la rd.325)	r 297	765.573.188	716.529.453	677.434.500	675.059.575
CHELTUIELI CURENTE (rd.299 la rd.301+305)	r 298	318.394.000	338.104.000	360.058.000	383.639.000
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 299				
CHELTUIELI MATERIALE şi SERVICII	r 300	170.000.000	178.200.000	187.600.000	197.200.000
SUBVENŢII (rd.302)	r 301	148.394.000	159.904.000	172.458.000	186.439.000
Subvenţii (rd.303+304)	r 302	148.394.000	159.904.000	172.458.000	186.439.000
Subvenţii de la buget pentru instituţii publice	r 303	92.394.000	101.904.000	111.458.000	122.439.000
Subvenţii pentru acoperirea diferentelor de preţ şi tarif	r 304	56.000.000	58.000.000	61.000.000	64.000.000

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
TRANSFERURI (rd.306)	r 305	0	0	0	0
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.310)	r 309	447.179.188	378.425.453	317.376.500	291.420.575
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.311 la rd 313)	r 310	447.179.188	378.425.453	317.376.500	291.420.575
Investiţii ale instituţiilor publice	r 311	447.179.188	378.425.453	317.376.500	291.420.575
Din total capitol :					
Întreţinerea şi repararea străzilor	r 314	90.000.000	95.000.000	100.000.000	105.000.000
Iluminat	r 315	32.000.000	33.600.000	35.000.000	37.000.000
Salubritate	r 316	35.000.000	36.000.000	38.500.000	40.500.000
Întreţinere grădini publice, parcuri, zone verzi, baze sportive şi de agrement	r 317	6.000.000	6.100.000	6.350.000	6.700.000
Locuinţe	r 318	128.816.403	47.000.000	41.000.000	35.000.000
Alimentări cu apă, staţii de epurare pentru ape uzate, colectoare, staţii de pompare	r 319				
Reţele, centrale şi puncte termice	r 320	56.000.000	58.000.000	61.000.000	64.000.000
Alte acţiuni privind dezvoltarea publică şi locuinţe	r 325	417.756.785	440.829.453	395.584.500	386.859.575
V. ACŢIUNI ECONOMICE (rd. 344+356+377)	r 326	79.851.000	82.760.000	85.926.000	89.425.000
CHELTUIELI CURENTE (rd. 345+357+378)	r 327	39.851.000	42.760.000	45.926.000	49.425.000
CHELTUIELI DE PERSONAL (rd.346+358)	r 328	2.701.000	3.512.000	4.566.000	5.936.000
CHELTUIELI MATERIALE şi SERVICII (rd. 347+359+379)	r 329	650.000	748.000	860.000	989.000
SUBVENŢII (rd.360)	r 330	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
Subvenţii (rd. 361)	r 331	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
Subvenţii de la buget pentru instituţiile publice (rd.362)	r 332	0	0	0	0
Subvenţii pentru acoperirea diferenţelor de preţ şi tarif (rd.363)	r 333	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
TRANSFERURI (rd.364+380)	r 334	0	0	0	0
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.348+368+384)	r 339	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.349+369+385)	r 340	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
Investiţii ale instituţiilor publice (rd.350+370+386)	r 341	0	0	0	0
Investiţii ale regiilor autonome, societăţilor şi companiilor nationale şi societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat (rd. 371)	r 342	0	0	0	0
Rate aferente achiziţiilor în leasing financiar (rd.351+372+387)	r 343	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
AGRICULTURĂ şi SILVICULTURĂ (rd.352 la rd.355)	r 344	3.351.000	4.260.000	5.426.000	6.925.000
CHELTUIELI CURENTE (rd.346+347)	r 345	3.351.000	4.260.000	5.426.000	6.925.000
CHELTUIELI DE PERSONAL	r 346	2.701.000	3.512.000	4.566.000	5.936.000
CHELTUIELI MATERIALE şi SERVICII	r 347	650.000	748.000	860.000	989.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.349)	r 348	0	0	0	0
Din total capitol :					
Centre judeţene şi locale de consultanţă agricolă	r 355	3.351.000	4.260.000	5.426.000	6.925.000

DENUMIREA INDICATORILOR	Cod rând	Propuneri 2004	Estimări 2005	Estimări 2006	Estimări 2007
TRANSPORTURI şi COMUNICAŢII (rd.373 la rd.376)	r 356	76.500.000	78.500.000	80.500.000	82.500.000
CHELTUIELI CURENTE (rd. 358 la rd. 360+364)	r 357	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
SUBVENŢII (rd.361)	r 360	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
Subventii (rd.362+363)	r 361	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
Subvenţtii de la buget penru instituţiile publice	r 362				
Subvenţii pentru acoperirea diferenţelor de preţ şi tarif	r 363	36.500.000	38.500.000	40.500.000	42.500.000
TRANSFERURI (rd.365)	r 364	0	0	0	0
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd. 369)	r 368	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
CHELTUIELI DE CAPITAL (rd.370 la rd 372)	r 369	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
Rate aferente achiziţiilor în leasing financiar	r 372	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
Din total capitol :					
Transportul în comun	r 375	76.500.000	78.500.000	80.500.000	82.500.000
Alte chelt. în domeniul transporturilor şi comunicaţiilor	r 376				
VI. ALTE ACŢIUNI (rd.392)	r 391	850.000	950.000	1.130.000	1.250.000
ALTE ACŢIUNI (rd.404 la rd.407)	r 392	850.000	950.000	1.130.000	1.250.000
Din total capitol :					
Protecţie civilă	r 405	650.000	700.000	830.000	900.000
Alte cheltuieli	r 407	200.000	250.000	300.000	350.000
IX. FONDURI DE GARANTARE şi REDISTRIBUIRE (rd.409)	r 408	0	0	0	0
XI. TRANSFERURI (rd.420)	r 419	0	0	0	0
XII. ÎMPRUMUTURI ACORDATE (rd.427)	r 426	0	0	0	0
XIII. PLĂŢI DE DOBÂNZI şi ALTE CHELTUIELI (rd.436)	r 435	0	0	0	0
DOBÂNZI AFERENTE DATORIEI PUBLICE LOCALE şi ALTE CHELTUIELI (RD.445 LA RD.449)	r 436	0	0	0	0
XIV. RAMBURSĂRI DE ÎMPRUMUTURI (rd.451)	r 450	0	0	0	0
XV. FONDURI DE REZERVĂ (rd.461)	r 460	82.300.000	83.300.000	87.300.000	94.000.000
FONDURI DE REZERVĂ (rd.465)	r 461	82.300.000	83.300.000	87.300.000	94.000.000
REZERVE (rd.463)	r 462	82.300.000	83.300.000	87.300.000	94.000.000
Din total capitol:					
Fond de rezervă bugetară la dispoziţia consiliilor locale - judeţene	r 465	82.300.000	83.300.000	87.300.000	94.000.000
XVII. EXCEDENT / DEFICIT		0	0	0	0

III.3. OBIECTIVE / MĂSURI SPECIFICE ŞI PROIECTELE IDENTIFICATE

III.3.1. Resurse economice

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
1	Parc tehnologic informațional I.T. -centru de transfer tehnologic şi informațional -Incubator pentru firme noi de I.T. -cercetare şi inovare tehnologică	Ministerul Educației şi Invățământului (Proiect Transino) -Consiliul Județean Sibiu (clădirea) -Primăria Sibiu (terenul aferent 1630 mp) H.C.L.252/2003	Parc Tehnologic şi Informațional Sibiu	Estimativ, în afară de dotarea existentă, clădire şi teren: 150.000 EURO	2-3 ani	- Universitatea Lucian Blaga Sibiu - Consiliul Județean Sibiu -Primăria Sibiu -Consorțiul de dezvoltare locală	-Universitatea "Lucian Blaga" Sibiu -Consiliul Județean Sibiu -Primăria Sibiu -Fundația Consorțiul de dezvoltare locală	Universi-tatea "Lucian Blaga" Sibiu
2	Promovarea potențialului tehnic şi economic al Sibiului	- C.C.I.A. Sibiu - Primăria Sibiu - Firme străine, oameni de afaceri	Realizarea unui Centru Expozițional pentru Târguri şi Expoziții în municipiul Sibiu	450.000 EURO	3 – 5 ani	- C.C.I.A. Sibiu - Primăria Sibiu	-Consiliul Județean Sibiu - Societățile locale (Energie Termică, Apă Canal, Gaz etc.) - Firme străine, oameni de afaceri	-C.C.I.A. Sibiu -Primăria Sibiu

III.3.2. Resurse socio-umane

(Inclusiv proiecte în derulare)

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
1	Ameliorarea, îmbunătățirea calității vieții	Ministerul Integrării Europene - finanțare nerambursabilă, Primăria Sibiu	Centru de servicii sociale pentru persoanele aflate în situații de urgență socială Sibiu (Azilul de noapte -renovare actualul sediu -extinderea sediului,dublarea capacității, dotarea)	93.000 EURO	11 luni, ianuarie 2004-decembrie 2004	-Primăria Sibiu - Serviciul Dezvoltare Economică, -Fundația Consorțiul de Dezvoltare Locală -Agenția de Dezvoltare Regio-nală Alba Iulia	-Primăria Sibiu, -Fundația Consorțiul Dezvoltare Locală	-Serviciu contabilitate din Primăria Sibiu, -Agenția de Dezvoltare Regională Alba Iulia

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
2	Derularea campaniei de informare şi publicitate privind drepturile copilului şi serviciile de asistență socială destinate copiilor	-CJS-DGPDC -Identificare alte surse -Alte surse	Campanie publicitară privind drepturile copilului	9.165 EURO	2004-2007 permanent		Instituții publice / private	-CJS-DGPDC
3	Crearea / dezvoltarea serviciilor alternative de tip familial	-CJS - DGPDC -BDCE -ANPCA -CJS-DGPDC -Asociația Caritas Mitropolitan Greco-Catolic Blaj -Alte surse	•Complex de servicii comunitare - Centru maternal - Centru de consiliere pentru copil şi familie •Complex de servicii comunitare "Sf. Andrei"	192.900 EURO 58.600 EURO	2004 2003-2004 permanent	DGPDC BDCE DGPDC Asociația Caritas	DGPDC As. Caritas	BDCE DGPDC
4	Derularea programelor pentru tinerii peste 18 ani care provin din centrele de plasament în vederea facilitării dobândirii abilităților necesare integrării lor educaționale, ocupaționale şi sociale	-CJS-DGPDC -As. Parrains d'Or - Fundația Logomedica -Alte surse	Serviciu de consiliere şi sprijin pentru tineri "Acasă"	60.000 EURO	2004	DGPDC Fundația Logomedica	As. Parrains d'Or	DGPDC As. Parrains d'Or Belgia
5	Derularea programelor de specializare şi reconversie profesională a personalului care activează în sistem	-DGPDC -ONG-uri -Alte surse -FICF -Alte surse	•Echipa- resursă de formare/perfecțio-nare profesionişti care îngrijesc copii cu handicap/nevoi speciale şi copii cu vârsta 0-3 ani •Proiectul Colectiv "Enfance Roumanie"	12.340 EURO	01.12.2003 - 30.09.2004 2003-2004 permanent	DGPDC FICF	ONG-uri SCOP DGPDC	DGPDC FICF

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
6	Optimizarea comunicării şi colaborării între toţi factorii implicaţi în domeniul asistenţei sociale; Facilitarea accesului la informaţii despre furnizorii de asistenţă socială; Accesul în timp scurt la serviciile şi prestaţiile sociale	Finanțare internațională, în cadrul Proiectului D.F.I.D.- „Asistență pentru dezvoltarea sectorului social din România”	Optimizarea informării opiniei publice, cu privire la furnizorii publici şi privaţi de asistenţă socială.	6.500 EURO	01.01.2004 - 31.08.2004	-D.D.F.S.S. Sibiu -Direcția de Asistență Socială; -D.G.P.D.C. Sibiu; -Serviciul Public de Asistență Socială a jud. Sibiu; -Fundația “Un copil, o speranță”.	D.D.F.S.S. Sibiu – partener principal; Alți parteneri D.G.P.D.C. Sibiu, Serviciul Public de Asistență Socială a jud. Sibiu, Fundația “Un copil, o speranță”.	Autoritatea contractantă DFID
7	Instruire pentru ONG-uri; Dezvoltarea de parteneriate între ONG-uri, autorităţi locale şi/sau sectorul profit, bazate pe nevoi şi resurse locale.	Finanțare externă din Fondul PHARE prin Programul Societate Civilă	PROCONSULT-ONG– parteneriat pt. satisfacerea nevoii de informare, consultanță şi instruire pentru managerii ONG-urilor din jud. Sibiu care asigură servicii de asistență socială.	14.860 EURO	8 luni 01.12.2003 - 31.07.2004	-D.D.F.S.S. Sibiu – Direcția de Asistență Socială; -Fundația “Un copil, o speranță” (UCOS) Sibiu.	-UCOS Sibiu -D.D.F.S.S. Sibiu	
8	Reducerea sărăciei şi a excluziunii sociale prin realizarea unor modele de livrare a serviciilor sociale bine direcționate şi eficiente; parteneriate între organizaţiile guvernamentale şi ale societăţii civile.	Birks Sinclair & Associates Ltd, din Marea Britanie	Proiectul D.F.I.D. (Department for International Development) – “Asistență pentru dezvoltarea sectorului social din România”	-	decembrie 2002 – noiembrie 2004	-Birks Sinclair & Associates Ltd Marea Britanie; -MMSSF prin DDFSS Sibiu; -Consiliul Județean Sibiu.	Birks Sinclair & Associates Ltd Marea Britanie; D.D.F.S.S. Sibiu.	-Birks Sinclair & Associates Ltd Marea Britanie. Departa-mentul pentru Dezvoltare Interna-ţională al Marii Britanii
9	Implementarea programelor de măsuri active, ca principală pârghie de stimulare a ocupării forţei de muncă, adaptarea ofertei educaționale la cerințele locale ale pieţei muncii, înlăturarea dezechilibrului existent pe piața muncii între cerere şi ofertă.	Bugetul asigurărilor pentru şomaj	-Centrul Regional de Formare Profesională pentru Adulți Sibiu.	170.000 EURO	2004	A.J.O.F.M. Sibiu	-A.J.O.F.M. Sibiu – partener principal -Alți parteneri: furnizorii de servicii de formare profesională, -Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.	A.J.O.F.M. Sibiu

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
10	Crearea / dezvoltarea serviciilor de prevenire a abuzului şi neglijării copiilor	-CJS-DGPDC -Alte surse	Dezvoltarea unei oferte de servicii de prevenire a abuzului şi neglijării copiilor	-	permanent	-	-	-CJS-DGPDC

III.3.3. Mediul natural şi construit

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
1	Amenajarea luciurilor de apă în zone de agrement şi integrarea lor în parcuri	Primăria Sibiu	Reabilitare pânză freatică Canal Trinkbach în Parcul Sub Arini	21.000 EURO	6 luni	Primăria Sibiu	-	Primăria Sibiu
2	Baraj	Unități industriale	Alimentare cu apă industrială a municipiului Sibiu prin reabilitarea barajelor pe Cibin-Turnişor	515.000 EURO	24 luni	Firmă privată	Unități consumatoare de apă industrială	Firmă privată
3	Amenajarea luciurilor de apă în zone de agrement şi integrarea lor în parcuri	Primăria Sibiu	Devierea parțială a pârâului Şteaza pe Valea Săpunului pentru agrement în zona Sibiu Est	20.000 EURO	24 luni	Primăria Sibiu	-	Primăria Sibiu
4	Pârâul Trinkbach	Societatea Apă Canal Sibiu	Pârâul Trinkbach: Reprofilare şi canalizare pluvial Sibiu, pe zona Sala Olimpia confluența cu râul Cibin, pe 2 km	40.000 EURO	36 luni	Societatea Apă Canal Sibiu	-Societatea Apă Canal Sibiu, -Primăria Sibiu	Societatea Apă Canal Sibiu, Primăria Sibiu
5	Realizarea unui management durabil al Parcului Natural Dumbrava	-Direcția Silvică -Primăria Sibiu -Alte surse	Elaborarea şi implementarea unui plan de management eficient al Parcului Natural Dumbrava	100.000 EURO	2005	-Direcția Silvică Sibiu -Primăria Sibiu	Primăria Sibiu ARPM Sibiu ONG DPC Muzeul Tehnicii Populare Agenți economici	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
6	Reabilitarea Grădinii Zoologice în conformitate cu standardele europene	-Primăria Sibiu -Alte surse	Realizarea condițiilor minime necesare funcționării şi autorizării Grădinii Zoologice în conformitate cu Legea 191/2002 şi standardele europene	1.000.000 EURO	2006	-Primăria Sibiu -DPC	ONG ARPM Direcția Silvică Agenți economici Instituții de învățământ	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
7	Promovarea practicării turismului ecologic şi a mijloacelor de transport nepoluante în perimetrul municipiului şi în zonele limitrofe ale acestuia	-Primăria Sibiu -Surse externe	7.1 Amenajarea unor trasee ca „străzi verzi" în zonele turistice limitrofe municipiului	1.000.000 EURO	2004 - 2006	-DPC -Primăria Sibiu	Agenți economici cu activitate în zonele alese ONG-uri de mediu Poliția Mun. Sibiu	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
		-Primăria Sibiu -Surse externe	7.2. Amenajarea de piste destinate practicării ciclismului în interiorul municipiului	1.000.000 EURO	2007	-Primăria Sibiu	Primăria Sibiu Admin. Drumuri Naționale DPC Poliția Mun. Sibiu ONG	-Primăria Sibiu
8	Administrarea eficientă a parcurilor, conservarea şi diversificarea resurselor floristice ale acestora	-Primăria Sibiu -Alte surse	8.1. Amenajarea Parcului Sub Arini ca parc dendrologic	500.000 EURO	2007	-Primăria Sibiu	Muzeul de Ştiințe Naturale Universitatea "Lucian Blaga" ARPM ONG	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
		-Primăria Sibiu -SGA Sibiu	8.2. Amenajarea luciurilor de apă în zone de agrement şi integrarea lor în parcuri	1.000.000 EURO	2010	-Primăria Sibiu -SGA Sibiu	ONG ARPM Direcția Silvică	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
		-Primăria Sibiu	8.3. Conştienti-zarea populației privind elementele naturale valoroase (specii forestiere deosebite) din parcurile sibiene	5.000 EURO	2005	-Primăria Sibiu	Univ. Lucian Blaga ONG Instituții de învățământ ARPM Direcția Silvică	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
		-Instituții de învățământ -Surse externe	8.4. Preluarea de către fiecare instituție de învățământ din municipiu a unui parc sau zonă verde în scopul realizării acțiunilor de protecție, conservare şi educative	Voluntariat	2005	-Primăria Sibiu -Inspectoratul Şcolar Judetean	ARPM Direcția Silvică DPC ONG Agenți economici	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
9	Dezvoltarea şi extinderea zonelor verzi din municipiul Sibiu şi din zonele periurbane	-Primăria Sibiu	Extinderea şi amenajarea spațiilor verzi din municipiu în conformitate cu normele minime necesare pentru fiecare locuitor (12 mp/locuitor)	1.200.000 EURO	2010	-Primăria Sibiu	ARPM DPC ONG Agenți economici	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
10	Implementarea unui sistem de management integrat al deşeurilor urbane	-Primăria Sibiu	10.1. Introducerea colectării selective a deşeurilor în municipiul Sibiu	5.500.000 EURO	2004-2010	-Primăria Sibiu	Asociațiile de proprietari ONG	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu - ONG de mediu
		-Primăria Sibiu	10.2. Amenajarea unei stații de transfer şi sortare pentru deşeurile municipale	5.800.000 EURO	2004-2010	-Primăria Sibiu	Parteneriat public -privat	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
11	Închiderea depozitului de deşeuri menajere al municipiului Sibiu, amplasat pe dealul Remetea	Primăria Sibiu	Realizarea lucrărilor de închidere a depozitului de deşeuri menajere al municipiului Sibiu cu respectarea prevederilor legale privind dotările cu instalații şi monitorizarea post – închidere.	1.100.000 EURO	2005	-Primăria Sibiu		-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
12	Soluționarea problemei deşeurilor periculoase provenite din activitățile industriale	Direcția de Sănătate Publică	12.1. Realizarea unui incinerator pentru deşeurile spitaliceşti	-	2007	-C.J. Sibiu -Primăria Sibiu -Agenții economici implicați		-ARPM Sibiu
		Agenții economici implicați	12.2. Realizarea unui sistem pentru eliminarea, tratarea fizică şi chimică a deşeurilor periculoase şi nămolurilor provenite de la obiectivele industriale	-	2007	Agenții economici implicați		-ARPM Sibiu

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
13	Reducerea poluării aerului asociată traficului greu şi traficului de tranzit	-Agenți economici -Primăria Sibiu -Surse externe	Modernizarea parcului de transport auto urban cu mijloace auto ce respectă Normele Euro 3 şi Euro 4 şi achiziționarea de mijloace de transport electrice	7.000.000 EURO	2014	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu	-Agenți economici -Primăria Sibiu	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
14	Diminuarea poluării fonice în zonele rezidențiale	Primăria Sibiu	Reabilitarea stării tehnice a rețelelor stradale sau a arterelor intens circulate	10.000.000 EURO	2014	-Primăria Sibiu	Primăria Sibiu	-Primăria Sibiu -ARPM Sibiu
		ARPM	Implementarea sistemului de monitorizare a poluării fonice şi prin vibrații	-	2006	-ARPM Sibiu	ARPM RAR	Sistem funcțional de monito-rizare

III.3.4. Învățământ, cultură

Nr crt	Obiective / măsuri specifice	Finanțare: - Primărie - Alte resurse	Titlul proiectului	Valoare estimativă Proiect	Perioada de timp	Instituțiile/ departamentele responsabile	Parteneriat	Monito-rizare şi evaluare
1	- dotarea unităților şcolare cu mijloace moderne de învățământ; - înființarea / reamenajarea unor cabinete, laboratoare şi ateliere de specialitate;	-buget local, -bugetul de stat, -fonduri extrabugetare.	Îmbunătățirea bazei materiale a unităților şcolare	1,7 milioane EURO/an	2004 / 2014	-Primăria Mun. Sibiu; -Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu; -Consiliul Județean Sibiu;	-Primăria Mun. Sibiu, - Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu, - Consiliul Județean Sibiu.	Inspecto-ratul Şcolar Județean Sibiu;
2	- lărgirea accesului cadrelor didactice şi managerilor şcolari la programe de formare continuă; - adecvarea ofertei de formare la nevoile de pregătire	-buget local, -bugetul de stat, -fonduri extrabugetare.	Dezvoltarea calității resurselor umane din învățământ, prin formarea continuă a personalului didactic	55.000 EURO / an	2004 / 2014	- Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu, - Casa Corpului Didactic Sibiu, - Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, - ONG-uri avizate de MECT	-Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu, - Casa Corpului Didactic Sibiu, -Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, - ONG-uri avizate de MECT	Inspecto-ratul Şcolar Județean Sibiu

III.4. STRUCTURILE INSTITUȚIONALE DE MONITORIZARE ŞI EVALUARE

Serviciile din cadrul Primăriei Sibiu, pentru evaluarea programelor şi proiectelor:

- Serviciul Relații Externe şi Dezvoltare Economică
- Serviciul Tehnic şi Protecția Mediului
- Serviciul Investiții
- Serviciul Urbanism şi Amenajarea Teritoriului
- Serviciul Protecție şi Asistență Socială
- Serviciul de Administrare a Unităților de Învățământ Preuniversitar
- Serviciul de Comunicare şi Relații cu Presa

Împreună cu serviciile menționate, Biroul Local Agenda 21 şi Consiliul Local al oraşului vor monitoriza şi evalua procesul de implementare a Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă şi a Planului Local de Acțiune. Instrumentul de lucru prin care se va realiza procesul de monitorizare şi evaluare menționat îl constituie Sistemul de Indicatori de Dezvoltare Durabilă la nivel local.

III.5. ANEXE

Proiecte în curs de realizare cu finanțare externă:

- Modernizarea sistemelor de alimentare cu apă şi canalizare din Municipiul Sibiu,
- Reabilitarea Centrului Istoric,
- Planul de Acțiune Urbană,
- Ghidul de Dezvoltare,
- Susținerea administrației municipale Sibiu/ Hermannstadt.

b. Proiecte în curs de realizare cu finanțare de la buget:

- Modernizarea transportului public urban de călători

c. Proiecte prioritare:

- Centrul Regional de Formare Profesională pentru Adulți Sibiu
- Parc Tehnologic şi Informațional
- Centru Expozițional pentru Târguri şi Expoziții Sibiu
- Alimentare cu apă industrială a Municipiului Sibiu prin reabilitarea barajului pe râul Cibin în zona Turnişor
- Reabilitare pânză freatică în Parcul Sub Arini
- Elaborarea şi implementarea unui plan de management eficient al parcului natural Dumbrava
- Modernizarea Grădinii Zoologice în conformitate cu standardele europene
- Amenajarea unor trasee ca „străzi verzi” în zonele limitrofe municipiului
- Amenajarea Parcului Sub Arini ca parc dendrologic
- Extindere şi amenajare spații verzi
- Colectarea selectivă a deşeurilor
- Stație de transfer şi sortare pentru deşeuri
- Închiderea depozitului de deşeuri menajere, monitorizare port-închidere

IV. PROIECTELE PRIORITARE (PP) DIN CADRUL AL21 PENTRU PERIOADA 2004-2014

1. Centrul Regional De Formare Profesională Pentru Adulți Sibiu

Scurtă descriere a proiectului

Măsură activă de combatere a şomajului, se asigură creşterea şi diversificarea competențelor profesionale, prin inițierea, calificarea, recalificarea, perfecționarea şi specializarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în vederea realizării mobilității şi (re)integrării acestora pe piața forței de muncă.

Scop:

- Stimularea ocupării forței de muncă
- Ridicarea nivelului de competență profesională
- Facilitarea încadrării în muncă în concordanță cu tendințele pieței forței de muncă
- Reinserția unei părți a forței de muncă pe piața profesională.

Clienți eligibili: furnizorii de servicii de formare profesională autorizați în condițiile legii şi persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

Servicii eligibile: sporirea şanselor de acces la locuri de muncă; dezvoltarea efectivă a metodelor de predare şi învățare; îmbunătățirea evaluării competențelor şi în sistemul nonformal şi informal.

Cerințele financiare ale proiectului

Valoare proiect: 170.000 Euro

Finanțare: Bugetul asigurărilor pentru şomaj

Termen de realizare

Durata proiect: finalizare în anul 2004

2. Parc Tehnologic Şi Informațional

Scurtă descriere a proiectului

Parc tehnologic informațional I.T.:

- centru de transfer tehnologic şi informațional,
- incubator pentru firme noi de I.T.,
- cercetare şi inovare tehnologică.

Cerințele financiare ale proiectului

Estimativ, în afară de dotarea existentă, clădire şi teren, total: 150.000 EU.

Reglementări

Instituții responsabile: Universitatea Lucian Blaga Sibiu, Consiliul Județean Sibiu, Primăria Sibiu, Consorțiul de dezvoltare locală

3. Centru Expozițional Pentru Târguri Şi Expoziții Sibiu

Scurtă descriere a proiectului

Necesitatea obiectivului:

- Prin reconstruirea unui Centru Expozițional pentru Târguri şi Expoziții, s-ar reabilita imaginea de excelență pe care a avut-o Sibiul în perioada interbelică prin "VESTITUL TÂRG DE MOSTRE DIN ORAŞUL DE PE CIBIN".
- Cele nouă Expoziții – Târguri ce au avut loc în Piața Teatrului între anii 1933- 1941, durau circa 20 de zile, iar dotările de tot felul erau realizate cu sprijinul administrației locale şi al întreprinzătorilor sibieni care au îmbrățişat cu căldura inițiativa Camerei de Industrie şi Comerț.
- Aici oamenii de afaceri se cunoşteau mai bine, luau cunoştință de produsele expuse, încheiau afaceri şi în consecință îşi sporeau cifra de afaceri, ceea ce s-ar întâmpla prin reconstruirea unui astfel de centru.
- Pentru organizarea Târgurilor de Mostre, Camera de Industrie şi Comerț Sibiu dispunea în Piața Teatrului de o puternică bază materială compusă din mai multe pavilioane special

amenajate, cât şi construcţii uşoare specifice expoziţiilor.
- Întinderea totală a terenului pe care s-a construit Târgul a fost de 18000 m².
- Suprafaţa clădită atingea cifra de 8000 m².
- Centrul Expoziţional Sibiu ar putea cuprinde şi săli pentru cursuri de pregătire şi perfecţionare a forţei de muncă, în funcţie de cerinţele mediului de afaceri sibian.

Scop:

- Promovarea intereselor agenţilor economici pentru dezvoltarea comerţului şi industriei, pe plan intern şi internaţional, corespunzător cerinţelor economiei de piaţă.
- Redefinirea profilului industriei, astfel încât să fie adecvat noilor condiţii existente pe piaţa internă şi internaţională.
- Lichidarea cu minimum de costuri sociale, financiare şi ecologice a capacităţilor de producţie perimate.
- Creşterea gradului de coerenţă a politicii privind I.M.M-urile, precum şi a capacităţii de a crea şi implementa la nivel local politici şi propuneri de sprijin pentru diminuarea şomajului, prin realizarea de noi locuri de muncă.
- Dezvoltarea la manageri a unei gândiri economice noi, în concordanţă cu cerinţele impuse de aderarea la Uniunea Europeană.

Cerinţele financiare ale proiectului

Realizarea obiectivului propus presupune unirea eforturilor următoarelor instituţii locale: Primăria Municipiului Sibiu, Consiliul Judeţean Sibiu, Prefectura, Camera de Comerţ, Industrie şi Agricultură Sibiu, oameni de afaceri, întreprinzători sibieni.

Valoare estimativă: 450.000 Euro

Termen de realizare

Durata proiect: 3-5 ani

4. Alimentare Cu Apă Industrială A Municipiului Sibiu Prin Reabilitarea Barajului Pe Râul Cibin În Zona Turnişor

Scurtă descriere a proiectului

Scop:

- scopul lucrării este de a despărţi alimentarea cu apă industrială de cea potabilă, rezultatul fiind costuri mai mici pentru beneficiari şi folosirea luciului de apă (a acumulării) pentru agrement;
- realizarea lucrării are influenţă asupra tarifului apei către populaţie şi asupra calităţii mediului în zona de sud-vest şi vest a municipiului;
- beneficiarii lucrării sunt cetăţenii municipiului şi pe ansamblu mediul în care trăim;
- proiectul se integrează în planul de amenajare a teritoriului întrucât barajul care este obiectul principal al lucrării există şi aşteaptă de peste 20 de ani să fie refolosit.

Cerinţele financiare ale proiectului

- fiecare unitate economică, beneficiară de apă industrială în cotă parte, direct proporţional cu debitul solicitat;
- lucrarea se estimează la 515.000 Euro, din care:
  - 200.000 euro pentru reabilitare baraj;
  - 300.000 euro pentru conducta de aducţiune;
  - 15.000 euro pentru proiectare.

Reglementări

- legislaţia în vigoare este în favoarea realizării lucrării;
- amplasamentele nu necesită exproprieri .

Termen de realizare

- programul se poate realiza în una sau maxim două etape care să totalizeze 24 de luni;
- nu există altă fază de studiu pentru prezentul program.

5. Reabilitare Pânză Freatică În Parcul Sub Arini

Scurtă descriere a proiectului

Scop

- scopul lucrării este de a interveni la timp pentru salvarea arborilor-monument al naturii, şi de a îmbunătăţi calitatea mediului în municipiul Sibiu;
- beneficiarul lucrării este natura vie;
- proiectul nu trebuie supus aprobării pentru integrare urbană, întrucât amplasamentul lucrării a existat până în anul 1990.

Cerințele financiare ale proiectului

- programul trebuie finanțat de Primăria Municipiului Sibiu;
- valoarea programului este estimată la 21.000 euro, din care:
  - 20.000 Euro pentru lucrarea compusă în majoritate din terasamente;
  - 1.000 Euro pentru proiectare.

Reglementări

- actualmente amplasamentul lucrării este ocupat 10 % din lungime ilegal; nu sunt construcții pe teren.

Termen de realizare

- programul se poate realiza în şase luni, numai în perioada primăvară - toamnă;
- nu există altă fază de studiu pentru prezentul program.

6. Elaborarea Şi Implementarea Unui Plan De Management Eficient Al Parcului Natural Dumbrava

Scurtă descriere a proiectului

Acțiuni necesare:

- Identificarea resurselor financiare necesare;
- Identificarea posibilităților de realizare a unor parteneriate între structura administrativă a Parcului Natural Dumbrava, autoritățile publice locale, organizațiile private pentru asigurarea resurselor financiare şi umane necesare unei administrări eficiente a parcului;
- Delimitarea şi marcarea perimetrului Parcului Natural Dumbrava;
- Instalarea de panouri de avertizare;
- Instruirea personalului abilitat în supravegherea şi administrarea parcului;
- Identificarea şi realizarea măsurilor necesare realizării infrastructurii necesare organizării turismului ecologic în cadrul parcului;
- Identificarea posibilităților de acordare a unor facilități economice pentru organizațiile sau persoanele ce doresc să se implice în activitățile de conservare şi protejare a parcului.
- Elaborarea unui program de conştientizare a publicului în legătură cu importanța ştiințifică a Parcului Natural Dumbrava în scopul atragerii acestuia în sprijinirea acțiunilor specifice de protejare şi conservare.

Cerințele financiare ale proiectului

Valoare estimativă: 100.000 Euro

Reglementări

Instituții responsabile: Direcția Silvică Sibiu

Termen de realizare

2005

7. Modernizarea Grădinii Zoologice În Conformitate Cu Standardele Europene

Scurtă descriere a proiectului

Realizarea unor condiții minime necesare funcționării şi autorizării Grădinii Zoologice în conformitate cu Legea 191/2002 şi standardele europene.

Acțiuni necesare:

- Identificarea resurselor financiare necesare reabilitării şi dezvoltării Grădinii Zoologice;
- Realizarea în cadrul unui parteneriat public – privat a unui program de identificare a surselor de finantare accesibile şi a asigurării sprijinului financiar pentru realizarea proiectului;
- Implicarea organizațiilor neguvernamentale, autorităților publice, instituțiilor de învățământ şi cultură în organizarea unei campanii de mediatizare a importanței şi specificului Grădinii Zoologice din Sibiu şi a unei campanii de strângere de fonduri necesare executării lucrărilor;
- Realizarea sistemului de canalizare al Grădinii Zoologice şi conectarea acestuia la rețeaua de canalizare orăşenească;
- Identificarea de noi terenuri pentru extinderea Grădinii Zoologice în vederea asigurării spațiilor necesare ținerii în captivitate a animalelor;
- Încadrarea arhitecturală a construcțiilor realizate în cadrul natural.
- Dezvoltarea de programe educaționale adresate tinerilor referitoare la importanța Grădinii Zoologice.

Cerințele financiare ale proiectului

Valoare estimativă: 1.000.000 Euro

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2005

8. Amenajarea Unor Trasee Ca "Străzi Verzi" În Zonele Turistice Limitrofe Municipiului

Scurtă descriere a proiectului

Acțiuni necesare:

- Stabilirea traseelor cu destinație de „străzi verzi";
- Adoptarea printr-o decizie de către autoritatea administrativă locală a traseului şi regulamentului de circulație pe acest traseu;
- Realizarea infrastructurii necesare şi a amenajărilor turistice pe acest traseu.

Cerințele financiare ale proiectului

Valoare estimativă: 1.000.000 Euro

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2006

9. Amenajarea Parcului Sub Arini Ca Parc Dendrologic

Scurtă descriere a proiectului

- Îmbunătățirea compoziției dendrologice actuale cu plantarea de noi specii indigene şi exotice.
- Realizarea unui rozarium.
- Includerea parcului în sistemul educațional universitar.

Cerințele financiare ale proiectului

Valoare estimativă: 500.000 Euro

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2007

10. Extindere Şi Amenajare Spații Verzi

Scurtă descriere a proiectului

Extinderea şi amenajarea spațiilor verzi din municipiu în conformitate cu normele minime necesare pentru fiecare locuitor (4 mp terenuri de sport, 4,5 mp scuaruri şi parcuri, 1 mp locuri de joacă pentru copii)

Acțiuni necesare:

- Analiza şi identificarea exactă a suprafeței şi stării spațiilor verzi din perimetrul municipiului şi zona periurbană.
- Reabilitarea zonelor verzi degradate.
- Eliminarea construcțiilor ilegale amplasate pe spații verzi.
- Amplasarea de amenajări turistice în zonele verzi cu destinație recreativă.
- Instituirea de către administrația publică locală a unor facilități economice (reduceri de taxe şi impozite) pentru agenții economici, organizațiile sau persoanele fizice care investesc în reabilitarea şi întreținerea zonelor verzi.
- Dezvoltarea de programe educaționale şi de conştientizare publică.

Cerințele financiare ale proiectului

valoarea programului este estimată la 1.200.000 EURO.

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2010

11. Colectarea Selectivă A Deşeurilor

Scurtă descriere a proiectului

Introducerea colectării selective a deşeurilor în municipiul Sibiu

Acțiuni necesare:

- Identificarea costurilor necesare implementării sistemului.

- Dotarea populației şi agenților economici cu recipienți pentru colectarea selectivă a deşeurilor la sursă.
- Stabilirea modului de amplasare a recipienților.
- Implementarea unui sistem de transport operativ al deşeurilor colectate separat şi al unor locații pentru depozitarea temporară a acestora.
- Dezvoltarea de programe de informare, conştientizare şi educare a populației privind necesitatea şi modul de funcționare a sistemului de colectare selectivă a deşeurilor.

Cerințele financiare ale proiectului

valoarea programului este estimată la 5.500.000 EURO.

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2004 - 2010

12. Stație De Transfer Şi Sortare Pentru Deşeuri

Scurtă descriere a proiectului

Amenajarea unei stații de transfer şi sortare pentru deşeurile municipale.

Acțiuni necesare:

- Alegerea amplasamentului şi stabilirea dotărilor necesare;
- Identificarea costurilor şi a surselor de finanțare;
- Realizarea stației de compostare a deşeurilor organice biodegradabile;
- Amenajarea stației de transfer şi sortare;
- Stabilirea de rețele de valorificare a deşeurilor reciclabile sortate în stație.

Cerințele financiare ale proiectului

valoarea programului este estimată la 5.800.000 EURO.

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2004 - 2010

13. Închiderea Depozitului De Deşeuri Menajere, Monitorizare Post-Închidere

Scurtă descriere a proiectului

Realizarea lucrărilor de închidere a depozitului de deşeuri menajere al municipiului Sibiu cu respectarea prevederilor legale privind dotările cu instalații şi monitorizarea post – închidere.

Acțiuni necesare:

- Realizarea proiectului de închidere conform reglementărilor legale în vigoare şi a concluziilor bilanțului de mediu.
- Licitarea realizării proiectului.
- Realizarea lucrărilor de închidere şi a lucrărilor de colectare a gazelor şi lixiviatului.
- Realizarea sistemului de monitorizare pe durata de 30 de ani.

Cerințele financiare ale proiectului

valoarea programului este estimată la 1.100.000 EURO.

Reglementări

Instituție responsabilă: Primăria Sibiu

Termen de realizare

2005